

शिव

२० १९८०

Jagdish

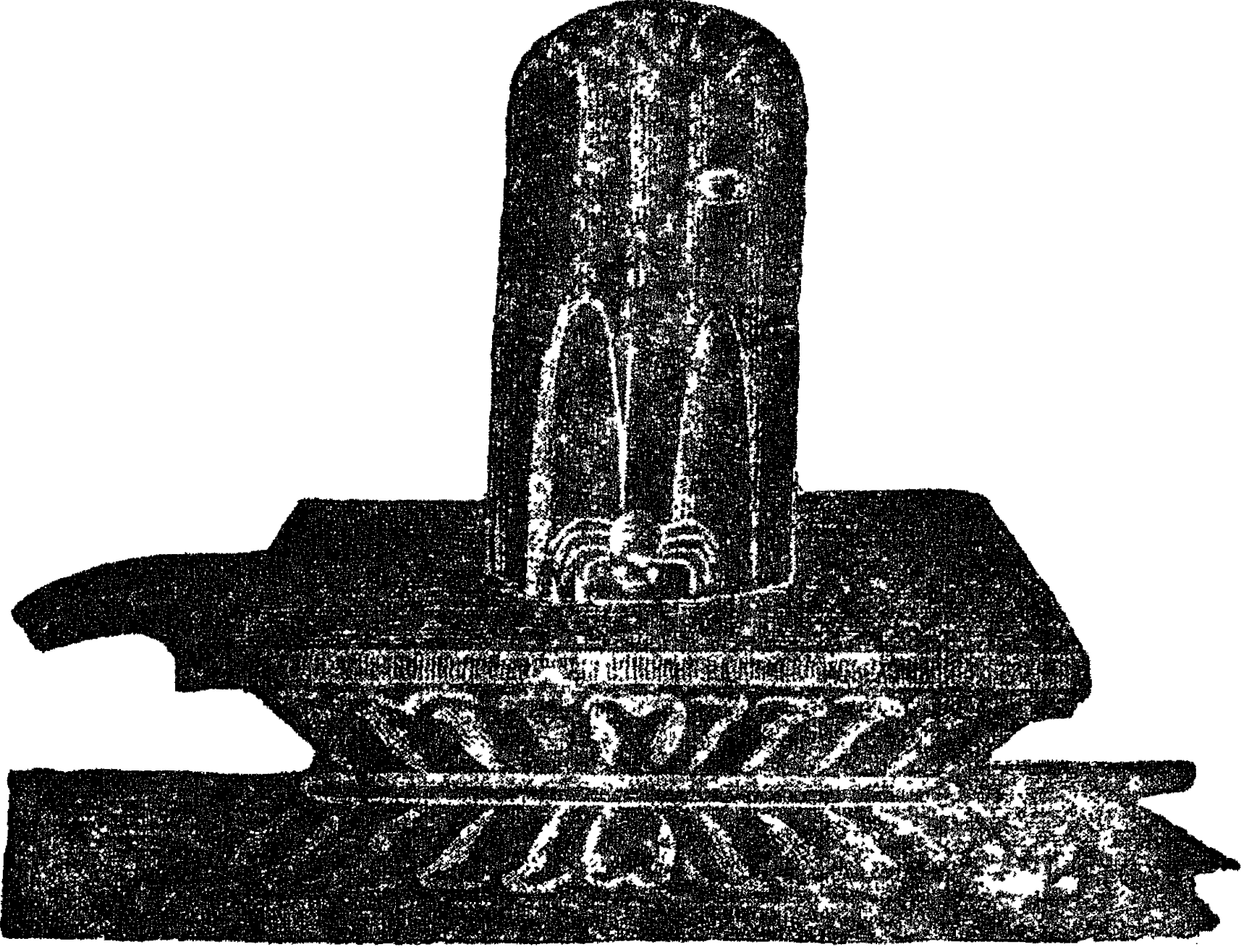
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಮಲೆ.

ವಿವಿಧ ಆರ್ಜಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ದರಗಳ ವಿವರಣೆ

1. ದರ್ಶನಗಳು		5. ಅನ್ನಪ್ರಸಾದಗಳು (ಕಾಲಸೋಲ)	
1. ಸ್ನೇಹಲ್ ದರ್ಶನ	ರೂ. 25	1. ದಧ್ನೋದನ	ರೂ. 40
2. ಸೇವೆಗಳು		2. ಪುಲಿಯೋಗರೆ (ಚಿತ್ರಾನ್ನ)	ರೂ. 50
1. ಅಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವ	ರೂ. 200	3. ಪೊಂಗಲ್	ರೂ. 55
2. ಅಭಿಷೇಕ (ಪುಲಿಕಾಪುಸೇವ)	ರೂ. 450	4. ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್	ರೂ. 65
3. ಗಂಬುರಗಿನ್ನೆ	ರೂ. 250	5. ಸಾಕರಬಾತ್	ರೂ. 85
4. ಪುನುಗುಗಿನ್ನೆ	ರೂ. 100	6. ಕೇಸರಿಬಾತ್	ರೂ. 90
5. ಜಾಫ್ರಗಿನ್ನೆ	ರೂ. 100	7. ಪಾಯಸ	ರೂ. 85
6. ಕಸ್ತೂರಿಗಿನ್ನೆ	ರೂ. 100	8. ಸೀರಾ	ರೂ. 155
7. ಸಹಸ್ರಕಲಶಾಭಿಷೇಕ	ರೂ. 2500	6. ಪಡಿ ಪ್ರಸಾದಗಳು	
8. ತಿರುಪ್ಪಾವಡ	ರೂ. 5000	1. ಅಪ್ಪವು	ರೂ. 230
9. ಕೋವಿಲ್ ಅಳ್ವಾರು ತಿರುಮಂಜನ	ರೂ. 1745	2. ಲಾಡು	ರೂ. 450
10. ಐನಾ ಮಹಲಿನಲ್ಲಿನ ಡೋಲೋತ್ಸವ	ರೂ. 1000	3. ವಡೆ	ರೂ. 250
3. ಉತ್ಪನ್ನಗಳು		4. ಹೋಳಿ	ರೂ. 225
1. ವಸಂತೋತ್ಸವ	ರೂ. 2500	5. ದೋಸೆ	ರೂ. 100
2. ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ	ರೂ. 1000	6. ತೇನೆತೋಳಿ	ರೂ. 200
3. ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ	ರೂ. 750	7. ಸುಖಿಯವು	ರೂ. 200
4. ವಾಹನಗಳು		8. ಜಿಲೇಬಿ	ರೂ. 450
1. ಸರ್ವಭೂಪಾಲವಾಹನ-ವಜ್ರಕವಚಸೇವೆ		7. ನಿತ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	
72+1 (ಆರತಿ) ರೂ. 73		1. ನಿತ್ಯಕರ್ಪೂರ ಆರತಿ	ರೂ. 21
2. ಬಂಗಾರದ ಗರುಡ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ದೊಡ್ಡ ಶೇಷ		2. ನಿತ್ಯನವನೀತ ಆರತಿ	ರೂ. 42
ಸರ್ವಭೂಪಾಲ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭ-ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ		3. ನಿತ್ಯ ಅರ್ಚನೆ	ರೂ. 42
62+1 (ಆರತಿ) ರೂ. 63			
3. ಬೆಳ್ಳಿಯಗರುಡ, ಚಿಕ್ಕಶೇಷ, ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ,			
ಅನೆ, ಕುದುರೆ, ಹಂಸ, ಹನುಮಂತ			
ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ ಸೇವೆ			
32+1 (ಆರತಿ) ರೂ. 33			

ಪರಾ :— (1) ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ಪ್ರತಿ ಬುಧವಾರ, ತಿರುಪ್ಪಾವಡ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಜರುಗುವುವು.
 (2) ಅಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಐವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಬ್ಬರೇ ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು.
 (3) ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ, ಆರ್ಜಿತ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ, ಉಂಜಲ್ ಸೇವೆ, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ಲವೋತ್ಸವ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆ ನಡುವೆ ಜರುಗುವುವು.
 (4) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರ್ಶನದ ಟಿಕೆಟ್ಟಿನವರನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತಿರವಲ್ಲದೆ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ಸರತಿಯಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಡಂವರು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,
 ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ
 ತಿರುಪತಿ-517 501

ಸಕಲಕೆಲ್ಲಕ್ಕುನ್ನಿನೇ
ಅಕಲಂಕಗುರುವೆಂದು
ನಿಖಿಳ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಪೇಳುತಿರಲಿದೆನು.

ಅವರವರ ದರುಶನಕೆ
ಅವರವರ ವೇಶದಲಿ
ಅವರವರಿಗೆಲ್ಲ ಗುರು ನೀನೊಬ್ಬನೆ.
ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ
ಅವರವರ ಪೂಜೆಗಂ
ಅವರವರಿಗೆಲ್ಲ ದೇವ ನೀನೊಬ್ಬನೆ.

ಹೋರಾಟವಿಕ್ಕಿಸಲು
ಬೇರಾದೆಯಲ್ಲದೆ
ಬೇರುಂಟಿ ಜಗದೊಳಗೆ ಎಲೆ ದೇವನೆ
ಆರು ಅರಿಯರು ನೀನು
ಬೇರಾದ ಪರಿಗಳನು
ಮಾರಾರಿ ಶಿವಷಡಕ್ಷರಿ ಲಿಂಗವೆ.

—ಮುಪ್ಪಿನ ಷಡಕ್ಷರಿ.

ಅಗಸ್ತೀಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ

ಪುಟಗಿರಿ

ಇನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ 50 ಪೈಸೆ.

ಸಂವತ್ಸರ ಜಂದಾ 6 ರೂ.

ಸಂಪುಟ 10 7

ಫೆಬ್ರವರಿ 1980

[ಸಂಚಿಕೆ 9

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ :

	ಪುಟ.	ಪುಟ.
ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು :		
ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್,		
ಐ.ಐ.ಎಸ್.,		
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು : 2322		
ಸಂಪಾದಕರು:		
ಕೆ. ಸುಬ್ಬಾರಾವು, ಎಂ.ಎ.,		
ಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ,		
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು: 2254		
ಮುದ್ರಣ:		
ಯಂ. ವಿಜಯಕುಮಾರರೆಡ್ಡಿ,		
ಮೇನೇಜರ್, ಪಿ. ಕೆ. ದಿ. ಪ್ರೆಸ್, ತಿರುಪತಿ,		
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು : 2340		
ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ :		
ಸಂಪಾದಕರು,		
ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು,		
ತಿರುಪತಿ.		
ಯಳಂದೂರಿನ ಗಾರೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ	...	5
ವಜನಗಳು ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕತೆ	...	6
ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಿ	...	8
ದೇವರು ಅವತರಿಸುವುದೇತಕ್ಕೆ	...	9
ಯಾದಗಿರಿಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ	...	11
ತಿರುಪತಿಯ ದರ್ಶನ	...	13
ಗದ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳು	...	15
ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ - ಒಂದು ಪರಿಚಯ	...	17
ವಾರ್ತಾಚಿತ್ರಗಳು	...	20
ವಜನವಲ್ಲರಿ	...	24
ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ನಾಲ್ಕು ತತ್ತ್ವಗಳು	...	31
ವಜನಾಮೃತ	...	33
ವಾರ್ತಾಲಹರಿ	...	37
ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ	...	39

ಮುಖಚಿತ್ರ : ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿ

ಚಿತ್ರಕಾರರು : ಕೆ. ಜಗದೀಶ್.

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ತ್ಯಂಬಕಂ ಯಜಾ ಮಹೇ ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಪಿವರ್ಧಿನಮ್ |

ಉರ್ವಾರುಕಮಿವ ಬಂಧನಾತ್ ಮೃತ್ಯೋಂಮುಕ್ತೀಯ ಮಾ ಅಮೃತತ್ವಾತ್ ||

ಇದು ಮಹಾ ಮೃತ್ಯಂಜಯಮಂತ್ರ. ತೊಟ್ಟು ಕಳಚಿದ ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿಯಂತೆ ಮೃತ್ಯು ಬಂಧನದಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಅಮೃತತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತ್ರ್ಯಂಬಕ ನಾದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಇದರ ವಿಶೇಷ. ಇದು ಕೇವಲ ಶಿವಪರವಾದ್ದು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಅಂತರಾರ್ಥವಿರಬಹುದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡುವ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಸಮನ್ವಿತ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ, ಶಕ್ತಿ, ನೃಸಿಂಹ, ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತ್ರಿನೇತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಯೇ ಚಿತ್ರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಂತ್ರ ಹೀಗೆ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸರ್ವದೇವ ತಾತ್ವಿಕ ನಿರೂಪಣೆಯಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಜರಾಜರ ಜೀವಕೋಟಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳೆಂಬ ಮೂರು ದೆಶೆಗಳಿವೆ, ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಪರಿಭ್ರಮಣೆಯಲ್ಲಿ ಯುಗ ಯುಗಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ. ಸ್ಥೂಲ ಮಾನವನು ವಿರಾಟ್ಟುರುಷನ ಅಂಶ ಮಾತ್ರದವನಾದದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಬಾಹ್ಯ ನೇತ್ರಗಳು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಲಯಗಳ ಸಂಕೇತವೆಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಜೀವದ ಪರಮ-ಜರಮಗುರಿ ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಜಕ್ರಾರ ಪಂಕ್ತಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲವಾಗಿ ಅವೆರಡನ್ನೂ ಮೀರಿದ ಬ್ರಹ್ಮಭಾವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿ, ಈ ಬಾಹ್ಯ ನೇತ್ರಗಳು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಕ್ಕ ಸಾಧನವಲ್ಲವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಣ್ಣು ದೈವದಿಂದ ವಾಘವನಿಗೆ ಸಂಕ್ರಮಿಸಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ಜ್ಞಾನನೇತ್ರವೆಂದೂ ಜೀವಾತ್ಮ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲಯಹೊಂದಲು ಸಾಧಕವೆಂದೂ ಕರೆದರು. “ಯಾವ ದೇವತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೂ ಅದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಇದನ್ನೇ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲ ದೇವ ತೆಗಳೂ ಜ್ಞಾನನೇತ್ರ ಸಮನ್ವಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂತಲೇ ಮಾನವನು ಶಿವಂಕರವಾದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಯಳಂದೂರಿನ ಗೌರೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವುದು ಕ್ರಿ.ಪೂ. 4ನೇಶತಮಾನದಿಂದ; ಅಂದರೆ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಾಲದಿಂದ. ಸಮಗ್ರ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ರೂಪಗೊಂಡುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಗೋದಾವರಿವರೆಗೆ ನೈಪ ತುಂಗನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತೆಂಬ ಅಂಶ ಕನ್ನಡಿಗ ರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಮ್ರಾಟರಾಗಿ ಬಾಳಿ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲ್ಮೈಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಇತಿ ಹಾಸದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ಕದಂಬರು, ಗಂಗರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಚಾಲು ಕ್ಯರು, ಹೊಯ್ಸಳರು ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರದ ಅರ ಸರ ಕಾಲವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ವಮತಗಳಲ್ಲೂ ಏಕರೀತಿ ಗೌರವನಿಟ್ಟಿದ್ದು ಆ ಮತಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವನ್ನು ನೀಡಿ ವೈಷ್ಣವ, ಜೈನ, ಮತ್ತು ಶೈವ ದೇವಾಲಯಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಹೊಯ್ಸಳರ ರಾಜ್ಯವು ಪರಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುತೆಗೆ ಮಾದರಿ ಆಗಿದೆ. ಜನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಇದ್ದರೆ ಕಲೆ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆ ಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಳೇ ಗಾರರು, ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗು ತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿರುವ “ಯಳಂದೂರು” ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಸುವರ್ಣಾವತಿ ನದಿಯ ಇಕ್ಕೆ ಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಯಳಂದೂರು ಗ್ರಾಮ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರುವ “ಗೌರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ”ಯು ಚತುರ್ಯುಗ ಮೂರ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಹರ್ಷಿ ಜಮದಗ್ನಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಸ್ವಾಮಿಯು ಕೃತಯುಗದಲ್ಲೂ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರ ನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನೀಲಕಂಠ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲೂ ಪಾಂಡವ ರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಲೋಕೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಪಡಿನಾಡಿನವ ರಿಂದ ಗೌರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಗೌರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವು ಪಡಿನಾ ಡಿನ ಅಥವಾ ತೆಲನಾಡಿನ ದೊರೆಯಾದ ಸಿಂಗ ದೀಪನಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ. 1450ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಎಂಬ ಅಂಶ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ವಿಜಯನಗರದ ಅರ ಸರ ಅಧೀನವಾಗಿದ್ದ ಯಳಂದೂರು ಸಿರಿ ಸೊಬಗಿ ನಿಂದ ಕೂಡುತ್ತಿಂಬ ಅಂಶ ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 20 ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಂಟಪವಿದ್ದು ಪಡಿನಾಡಿನ ಮುಡುರಾಜನು ಕ್ರಿ.ಶ. 1654ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಮಹಾದ್ವಾರವು 12 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದು ಗೋಡೆಗಳ ಹೊರಗೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ, ನಾಟ್ಯಸರಸ್ವತಿ, ದಕ್ಷಿಣಾ ಮೂರ್ತಿ, ವೀರಭದ್ರ ಮಹಾಗಣಪತಿ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ವಿವಿಧರೂಪ ಗಳು, ವೇಣುಗೋಪಾಲ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಭೈರವ, ಮಹಿಷಾಸುರ ಮರ್ಧಿನಿ, ಶೈವಪುರಾಣ ಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚಿತ್ರಗಳು, ಹಾಗೂ ವಾಲಿ ಸುಗ್ರೀ

ಶ್ರೀಮತಿ ಯ. ಸ್. ಭಾಗವಣಿ

ವರ ಕದನ, ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿ ಗಿಕ್ಕತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಂಟಪವನ್ನು ಜನತೆ ‘ಬಳೆ ದೇವ ಸ್ಥಾನ’ ವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮಂಟಪವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಉಗ್ರನರಸಿಂಹ, ಮಹಾ ಗಣಪತಿ, ಶಿಲಾಬಾಲಿಕೆಯರು, ತಾಂಡವಮೂ ರ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಕೆತ್ತಿದಿ. ಗೌರೇಶ್ವರ ದೇವಾಲ ಯದ ಎದುರಿಗೆ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನ ಮೂರ್ತಿ ಇದ್ದು ಅದು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಗೌರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ

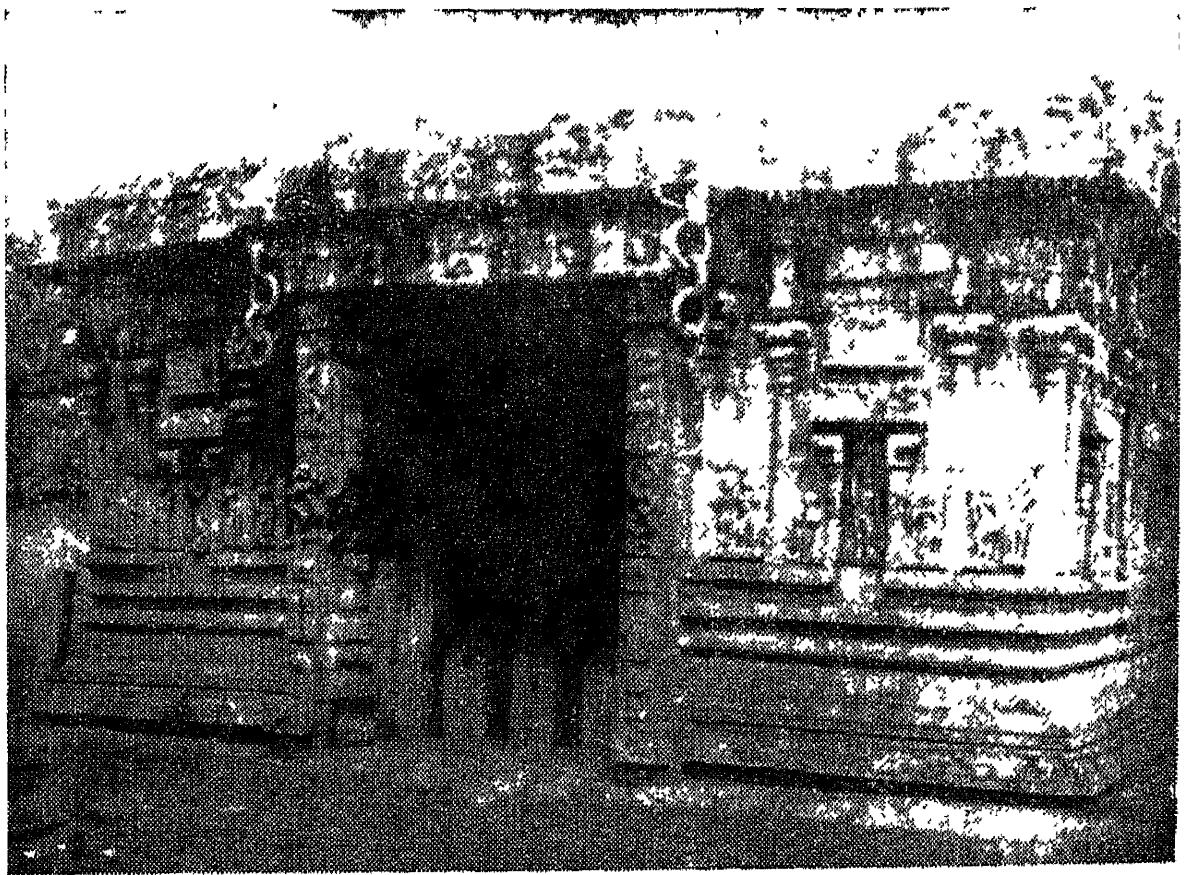
ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗರೂಪಿ ಶಿವ ರಾರಾಜನು ತ್ತದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪಂಚ ಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದು ಅದು ಕ್ರಿ.ಶ. 1654 ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಳಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದರೆಂಬ ಅಂಶವೂ ಅವರ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿದ್ದ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನೆಂಬ ಜೈನ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಇಲ್ಲಿಯವನೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾ ಗಿದೆ.

ಯಳಂದೂರಿಗೆ 4 ಮೈಲಿ ದೂರದ ಶಿವಲಿಂಗ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ ಇದ್ದರೆಂದು ಕೆಲವು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂ ದಿದೆ ಹಾಗೂ ನರಸಿಂಹ ಭಟ್ಟರೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕವಿ, ಆಯುರ್ವೇದ ಪಂಡಿತರು ಇಲ್ಲಿನವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. 1807ರಲ್ಲಿ ಯಳಂದೂರನ್ನು ಮೈಸೂ ರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದೊರೆಗಳಾದ ರಾಜಒಡೆಯರು ದಿವಾನ್ ಪೂರ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಜಹಗೀರಾಗಿ ನೀಡಿ ದರೆಂಬ ಅಂಶ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಜಹಗೀರು ದಾರರ ಮನೆಯನ್ನು ಯಳಂದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣಯ್ಯನವರ ವಂ ಶಸ್ಥರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇಂತಹ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದೆ.

ಗೌರೇಶ್ವರದೇವಾಲಯದ ಮುಖಮಂಟಪ - ಚಿತ್ರ - ಶ್ರೀನಿಧಿ.

ವಚನಗಳು ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕತೆ

ವಚನಕಾರರ ಜೀವನದರ್ಶನ ಮತ್ತು ವಚನಗಳ ಗುರಿ ಇವೆರಡನ್ನು ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಬಹುದಾದರೆ, ವಚನಕಾರರ ಸಮಗ್ರ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿಯ ಅರಿವು ಮೂಡದಿರದು. ಆದರೂ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸುವದು ಇದುವನಾಯ? ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ “ವಚನ; ಸಾಹಿತ್ಯವೇ? ವಚನವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು? ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವದು ಈ ಕಿರುಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ.

ಮೊದಲು ವಚನಕಾರರ “ಜೀವನದರ್ಶನ”, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿನ ನಿಜವಾದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಉದ್ದೇಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಮೋಘ ಕೊಡುಗೆಗಳಾದ ವಚನಗಳ ಸಾರದ ಗುರಿ ಏನೆಂಬದನ್ನು ನೋಡಲೇ ಬೇಕು. ಮಾನವನ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ; ವಚನಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು “ದರ್ಶನ” ಪದದ ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವದು ಸೂಕ್ತ. ದರ್ಶನ ಎಂದರೆ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ರವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ “ಕವಿರ್ಮನೀಷೀ ಪರಿಭಾಷಾಸ್ವಯಂಭೂ;” ಎಂಬ ಈಶ್ವರವಾಕ್ಯವನ್ನೇ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾನ; ರಾಜಕೀಯ;

ಮತ್ತು, ತತ್ವ, ಕಲೆ, ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿ ಸಾಂಸುಭವ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಡೆದ ವಿದ್ಯೆ. ಬೆಳೆದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮೂಡಿದ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ ಜೀವನ ದರ್ಶನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡದ ವಚನಕಾರರು ಅನುಭಾವಿಕ ಕವಿಗಳೆಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿದ ಅನುಭಾವಿಕ ಕವಿಗಳ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ. ಪ್ರಭುದೇವ ಮೊದಲನೇ ಸಂಕ್ತಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕವರು.

ವಚನಕಾರರ ಉದ್ದೇಶ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರೇಯಾಗಲಿ; ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉರ್ಜಿತವಾಗಿಸಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಾಗಲಿ; ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಲ್ಲಲ್ಪಡುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಿಂದಾಗಲಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ನಿಂತ ಕೆರೆ ಜಲದಂತೆ ಕಂಡಾಗ, ಜ್ಞಾನದ ಮಳೆ ಕರೆದು, ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹರಿಬಿಟ್ಟಂತೆ ಧರ್ಮಗ್ಲಾನಿಯಾದಾಗ ಸಮಾಜದ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಿಡಿದೆದ್ದು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಈ ವಚನಗಳು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹವುಗಳಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ವಚನ ಶುದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ.

ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ವಚನವನ್ನು ನಾವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧನವೇ ಹೊರತು ಗುರಿ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಭಾಷೆ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ವಚನಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕೇವಲ ಅನುಭವ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು, ಅದು ಭಾಷೆಯ ನೆರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷೆ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಅಂತಾವತಾರವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೊರತು ಪೂರ್ಣಾವತಾರವಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತುಕೋಟಿಯವರು. “ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಪರಾಮರ್ಶೆಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, “ಶರಣರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿತ್ತು” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ

ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ನಾರಾಯಣ ಪಾಟೀಲ

ಅನುಭವ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳಾಗಿ ಬಾರದು ಎಂಬದು ಇದರರ್ಥ. ವಚನಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಶರಣರ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಭಾಷೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನು ಸ್ವಭಾವತಃ ಆಶಾಜೀವಿ. ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಅವನ ಬದುಕು ಸಹಜ ಬದುಕಲ್ಲ, ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಬದುಕುವ ಆಶೆ ಇದ್ದಂತೆ, ಬದುಕನ್ನು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಹಂಬಲ ಅವನದು. ಯಾರ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ ನಿಸರ್ಗದ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ, ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುತಂದು ಅದನ್ನು ವಿವಿಧರೂಪಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಉಪಭೋಗಿಸುವ ಕಲೆ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸರಕನ್ನು ಅನಧಿಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

ವಚನಕಾರರ ಜೀವನದರ್ಶನದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಂಡ ವಚನಗಳು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಲಾರವು. ಸರ್ವಕಾಲೀನ ಹಾಗೂ ಸಮಕಾಲೀನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತತ್ವಗಳಾಗಿರುವು

ಮುಖಮಂಟಪದ ಮೇಲಿನ ಕೆತ್ತನೆ. ಗೌರೀಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ - ಚಿತ್ರ - ಶ್ರೀನಿಧಿ.

ಅದರಿಂದ ದಾರ್ಶನಿಕನಾದವನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಚಿಂತನೆ ಅಂತರಂಗಜೀವನದ ಅರಿವು ಕಾಣುವಂತೆ, ಸಾಹಿತಿ ಕವಿಯಾದವನು ಕಾವ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ರಸಧ್ವನಿ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸರ್ವಕಾಲೀನ ಹಾಗೂ ಸಮಕಾಲೀನ ಮೂಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಅದು ಯಾವದಾದ ರೊಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ, ತತ್ಕಾಲೀನ ಉದ್ದೇಶದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ರಂಜಕ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಯ್ದು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಅದು ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಇಂಥಹ ಯಾವ ಕೊರತೆ ವಚನಗಳಿಗೆ ಬಾರದು. ಹೀಗಾಗಿ ವಚನ ಶುದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ವಚನಕಾರರ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ, ವಚನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೌದು ಆದರೆ ಅದು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಮಹತ್ವವು ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ವಚನಕಾರರು ಕೇವಲ ಧರ್ಮಮತ ಪ್ರಚಾರಕರಲ್ಲ, ಕಾವ್ಯ ಲಾಕ್ಷಣಿಕರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಾಶ್ಚಿ ಮಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ವಚನಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಹಾಕುವಂತಿವೆ. ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಎಂದೆನಿಸಿದ ಟಿ. ಎಸ್. ಇಲಿಯಟ್‌ನು ತನ್ನ ಅಮೈಯಕ್ತಿಕವಾದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ

“Poetry is not a turning loose of emotion-It is not an expression of personality but an escape from personality”

ಕವಿತೆಯೆಂದರೆ ಅನಿರೋಧ ಭಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಕಾವ್ಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕವಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇವನ ವಾದ. ಕವಿಗೆ ಅನಿರೋಧವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಅಂತಃಪ್ರೀತಿಕಗಳು ಒಂದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಹತ್ವವೆಂದು ತೋರುವ ಅನುಭವಗಳು ಅಂತಃ ಪ್ರೀತಿಕಗಳು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಮಹತ್ವವಾದವುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಬಲ್ಲವು. ಎಂಬ ಅಮೈಯಕ್ತಿಕವಾದಂತೆ, ವಚನಗಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಜೀವನಿದೆ. ಆತ್ಮಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉಳಿದು ಅವುಗಳದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದೆ. ವಚನಕಾರರ ಮನಸ್ಸಿನ ಅನ್ನಿಸಿಕೆ,

ಭಾವನೆ ದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅನ್ನಿಸಿಕೆ ಭಾವನೆ ದರ್ಶನಗಳು ವಚನಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕಾಣುವುದು ಸರ್ವಕಾಲದ ವಾಚಕವ್ಯಂದವನ್ನು ತಣಿಸಿ ಸರ್ವಕಾಲಕ್ಕೂ ತನ್ನ ವಾಚಕ ವ್ಯಂದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ. ಸಾರ್ವಕಾಲೀನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ವಿರಾಟದರ್ಶನದಿಂದ ನೋಡುವುದು ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಶಕ್ಯ. ಇದು ಕೇವಲ ದ್ರಷ್ಟಾರರಾದ ವಚನಕಾರರು ಇಲ್ಲವೆ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ವಿಧಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತತ್ವಜ್ಞಾನವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದವರು ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಪಿ. ವಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ‘ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ತತ್ವವಾದಗಳು’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. “ರಸಾನುಭವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಧಿಗೆ ಸಮಾನ”. ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್, ಪ್ಲೇಟೊ, ಸೋಕ್ರೆಟಿಸ್‌ರು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಹೌದು ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಹೌದು. ಮಿಸ್ಟಿಕ್ ಪೋಯೆಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೌನಿಂಗ್‌ನಿಕ್ಲೋರಿಯನ್ ಯುಗದ ದಾರ್ಶನಿಕ, ಕವಿ ‘ಕೀಟಿನ್’ ‘ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಸತ್ಯ. ಸತ್ಯವೇ ಸೌಂದರ್ಯ’ ವೇದವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ, ವ್ಯಾಸ ವಾಲ್ಮೀಕಿಗಳು ಋಷಿಕವಿಗಳು. ಪಂಪನಂಥವರು ಅಲೌಕಿಕವನ್ನು ಲೌಕಿಕವನ್ನು ಹೇಳುವೆನೆಂದು ಸಾರಿ ಆದಿಪುರಾಣದ ಮುಖಾಂತರ ಜೈನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮತ್ತು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಶಕ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವೈತ, ದ್ವೈತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದವು ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು ಧರ್ಮಸಾಹಿತ್ಯ. ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸನು ಹರಿಸ್ಮರಣಿಗಾಗಿಯೇ ಭಾರತವನ್ನು ಬರೆದ.

ಬೇಂದ್ರೆ ಆರವಿಂದರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಕುವೆಂಪು ಪರಮಹಂಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವೆರಡೂ ದಾರ್ಶನಿಕತೆಯನ್ನು (Vision) ಸಂದೇಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡವು. ಋಷಿಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕವಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು ಹೌದು, ಕಾವ್ಯ ಗುರುವೂ ಹೌದು. ವೇದವು ಸಾಹಿತ್ಯ. ಮಿಲ್ಟನ್, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ವ್ಯಾಸರು, ಮಹಾಕವಿಗಳು, ದಾರ್ಶನಿಕ ಕವಿಗಳು, ಇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಈ ಲೋಕಕ್ಕಿಂತ ಪರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟವರು. ವಿಶ್ವದ ರೂಢ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದ ಕವಿ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಬದುಕಿಗೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅರ್ಥ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವರು, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಾರತವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದರೂ ಅದು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕರ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಚನಕಾರರು ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳೇರಿ ಅವರ ಬದುಕಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಥನದಿಂದ ಬಂದ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿಯೇ ನವನೀತವು, ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೌದು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವು ಹೌದು.

*

ಹೊಲಬುಗೆಟ್ಟ ಶಿಶು ತನ್ನ ತಾಯಿ ಬಯಸುವಂತೆ,
ಬಳಿದಪ್ಪಿದ ಪಶು ತನ್ನ ಹಿಂಡನರಸುವಂತೆ,
ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆನಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತರ ಬರವನು,
ದಿನಕರನುದಯಕ್ಕೆ ಕಮಳ ವಿಕಸಿತವಾದಂತೆ,
ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮಶರಣರ ಬರವು, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

—ಬಸವಣ್ಣ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಿ

ಮಹರ್ಷಿ ವ್ಯಾಸರ ಭಾರತವನ್ನು, ಪಂಪಭಾರತವನ್ನು ಓದಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭಾಧೀದಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಿಸಿ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾರತಕಥಾಮಂಜರಿಯನ್ನು ನೂತನ ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿರುವನು ಮಹಾಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ. ಕಾವ್ಯಕಥೆಯ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಬಾನ್ಸಣ್ಣನಿಂದ ಕಂಡರಿಸಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಗಿರುವ ಕವಿ ಕಾವ್ಯಯೋಗವನ್ನು ಅಭಿನ್ನವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಸಫಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವಜೀವನ ಜಟಿಲ ಕಥೆಯನ್ನೂ ಕಲಾಮಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಲೇ ಅದಕ್ಕೇ ಪ್ರೇರಕ-ತಾರಕವಾಗಿರುವ ಭಗವತ್ ಶಕ್ತಿಯ ಲೀಲೆಯನ್ನು ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಾಯ್ತುಂಬ ಬಣಿಸಿ ಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಆ ಸಮನ್ವಯವಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಮ್ಯಕ್ ದರ್ಶನವಿದೆ. ವ್ಯಾಸಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರ ಉನ್ನತವಾಗಿದ್ದು ಪಂಪನಲ್ಲಿ ಪೇಲವನಾಗಿದ್ದರೂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಕ್ತಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನೂತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪೂರ್ವ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಭಾರತಕಥೆಯ ನಾಯಕನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನ ಪಾತ್ರ ನೇಪಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವಷ್ಟು ಪ್ರಾಜ್ಞಲ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿಗಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಮೂರ್ತೀಭವಿಸಿದೆ. ವೇದವ್ಯಾಸರ ಪ್ರೇಮಕುಮಾರ 'ವೀರನಾರಾಯಣನ ಪ್ರೇಮ ಕಿಂಕರನಾಗಿ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕವಿ ಲಿಪಿಕಾರ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ' ಎಂದು ವಿನಮ್ರ ಭಾವದಿಂದ ನುಡಿದು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಉಸಿರು ಹೆಸರು ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಕಾವ್ಯದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೆಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಆರಾಧ್ಯದೈವವನ್ನು ತುಂಬುಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಡಿಹಾಡಿ ನಲಿನಲಿಡು ಕಣೆದು ಜನ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನನ್ನೇ ಮುಡಿಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಕವಿ. ವೀರ ನಾರಾಯಣ ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅವತಾರ ಪುರುಷ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬೇರೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಕವಿ ಅರಿತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ತಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ತಿಳಿಯ ಹೇಳುವೆ ಕೃಷ್ಣ ಕಥೆಯನು
ಇಳಿಯ ಜಾಣರು ಮೆಚ್ಚುವಂತಿರೆ
ನೆಲೆಗೆ ಪಂಚಮ ಶ್ರುತಿಯನೊರೆವನು ಕೃಷ್ಣ
ಮೆಚ್ಚಲಿಕೆ

ಹಲವು ಜನ್ಮದ ಪಾಪರಾಶಿಯ
ತೊಳೆವ ಜಲವಿದು ಶ್ರೀಮದಾಗಮ
ಕುಲಕೆ ನಾಯಕ ಭಾರತಾಕೃತಿ ವಂಚಮ
ಶ್ರುತಿಯ

ಭಕ್ತ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನೇ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗುಳ್ಳ
ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಪಂಚಮಶ್ರುತಿಯೆಂದು
ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆ ತಾಳುವ ವವಿತ್ರ ಕಾವ್ಯ
ವನ್ನು ಇಳಿಯ ಜಾಣರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ
ಮೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು
ಯೋಗೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವ
ಕವಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ನಾಯಕನಾಗಿರುವ ಕಾವ್ಯ
ಹಲವು ಜನ್ಮದ ಪಾಪರಾಶಿಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವ
ಪಾವನ ಜಲಕ್ಕೆ ಸಮನಾದುದು ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.
'ಇದ ವಿಚಾರಿಸೆ ಬರಿಯ ತೊಳೆಸುವುದಕದಂತಿರಿ
ಯಿಲ್ಲಿ ನೋಳ್ವುದು ಪದುಮ ನಾಭನ ಮಹಿಮೆ
ಧರ್ಮವಿಚಾರ ಮಾತ್ರವನು' - ಎಂದು ತನ್ನ
ಮನೋಧರ್ಮದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಅರುಹಿದ್ದಾನೆ.

ಜಲಧಿ ಮಧ್ಯದೊಳಿರವೊ ಗಗನ
ಸ್ಥಳವೊ ಮೇಣುಮಹಾಂಧಕಾರದ
ಕಲಿವುಗಳ ವೈಕುಂಠವೋ ಮುನಿಜನದ
ಹೃದ್ಗುಹೆಯೊ
ತಿಳಿಯೆ ಸಚರಾಚರದ ಚೇತನ
ದೊಳಗೆಯೋ ನೆಲೆಯಾವುದೆಂಬ
ಗ್ಗಳಿಯ ದೈವದ ನಿಲವ ಕಂಡನು ವಾರ್ಧ
ಭವನದಲಿ

ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ಭಾಗ್ಯ ದೈವವಾದ ಅತಿಮಾನುಷ
ವ್ಯಕ್ತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಭಕ್ತಿಪರ
ವಶನಾದ ಕವಿ ಹೇಗೆ ಹಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಪರಮಾತ್ಮ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾಸಸ್ಥಾನ ದ್ವಾರಕೆ, ಆಕಾಶ,
ವೈಕುಂಠ, ಮುನಿಗಳ ಹೃದಯ ಚರಾಚರ
ಚೇತನಗಳೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತ
ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಂಭಾವಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ
ಸಂದರ್ಶನ ವೀಯುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನೆಲೆ ಅತೀತ
ವಾದದು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತೆಯೇ ಅವನು ವಾಸಿಸುವ ದ್ವಾರ
ಕೆಯೂ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯವಾದದು ಕವಿಗೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ಮೆಚ್ಚಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ದ್ವಾರಕೆ ಶ್ರುತಿಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತ
ತಾಪಸರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ಕಾಲ
ಕರ್ಮಗಳ ಶೃಂಖಲಾತೀತವಾದುದು

ಹರಿನಮೋ ಜಯಭಕ್ತರಘು ಸಂ
ಹರ ನಮೋ ಜಯ ಸಕಲ ಭುವನೇ
ಶ್ವರ ನಮೋ ಜಯಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ವಿಷ್ಣು
ವಾಮನನೇ

ಪರಮ ಪುಣ್ಯ ಶ್ಲೋಕ ಜಯಜಗ
ಭರಿತ ನಿರ್ಮಲರೂಪ ಜಯಜಯ
ಕರುಣಿ ರಕ್ಷಿಸು ರಾಯ ಗದುಗಿನ ವೀರ
ನಾರಾಯಣ

ಕಾವ್ಯಧಾರೆ ಭಕ್ತಿಧಾರೆ ಸಂಮಿಶ್ರಗೊಂಡಿರುವ
ಭಕ್ತಿಸುಧಾಗೀತೆಯಿದು. ಕಾವ್ಯ ಕಥೆಯ ಎಲ್ಲ
ಸಜೀವ ಪಾತ್ರಗಳ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಸಕಲ
ಜೀವಿಗಳ ಅನಿಷ್ಟ ಘಾತಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಪ್ರಿಯ ಕರು

ಕವಿತಾಕೃಷ್ಣ, ಎಂ. ಎ.,

ಣಾಮಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಕ್ಷಿಸಲೆಂದು ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿ
ಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿರುವ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಂಥ ಭಕ್ತ
ಕವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ದೃಷ್ಟಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಾಧ್ಯ.
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸ್ತುತಿಯೇ ತಾರಕ ಮಂತ್ರವೆಂದು
ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ತಳುವ ಕವಿಗೆ ಕಾವ್ಯಾಚಿತ್ಯದಿಂದ
ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ವಿನೋದ ಪಾತ್ರ
ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಯವರಿತು ಭಕ್ತಮನೋ
ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಮಿಸಿ ತನ್ನ ಬಯಕೆ ಈಡೇರಿ
ಸಿಕೊಂಡಿರುವನು.

ದಣಿಯದಾತನಬೆರಳು ನಾರಾ
ಯಣರವದ ವೀಣೆಯಿಂ ಹೃದಯಾಂ
ಗಣದ ಸೀಮೆಗೆ ಬಿಡಯವಾಗದು ಕೃಷ್ಣ
ಪದಕೇಳಿ

ಪ್ರಣವ ರೂಪದ ಭಾವ ಶುದ್ಧಿಯ
ಕಣಿ ಮುರಾರಿಯ ತನ್ಮಯದ ನಿ
ರ್ಗುಣ ಮುನೀಶ್ವರನಿಳಿದ ನಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ
ಪುರದರಕೆ

ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗೂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಯೋ
ಗೇಂದ್ರನಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಷ್ಣುವೇ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ನನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅವ್ಯಕ್ತ
ನಿಂದದಿಂದ ದಣಿಯುವವರೆಗೂ ಕುಣಿದು ಹಾಡು
ವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. 'ಪ್ರಣವ ರೂಪದ

ದೇವರು ಅವತರಿಸುವುದೇತಕ್ಕೆ

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ತಾನು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಎತ್ತುವ ಅವತಾರಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ
ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಮ್,
ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ
ಯುಗೇ ಯುಗೇ ||

ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಧುಜನರಕ್ಷಣ, ದುಷ್ಕೃತಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನವೆಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗಾಗಿ ತಾನು ಒಂದೊಂದು ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನಡೆಸುವನೆಂದು ವೇದಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಗೀತಾಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸಣ್ಣ ಮೂರು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಬೇಕೇ? ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂದ ಇವನ್ನು ನಡೆಸಲಾರನೆ? ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ತೋರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದ ಮೊದಲನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ಕಪ್ಯಾಸ” ಶ್ರುತಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಿರ್ದಯಿಸುವ ಪ್ರಕರಣವೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂತರಧಿಕರಣವೆಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಘಟ್ಟವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಭಗವಾನ್ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಗೀತಾಪದ್ಯವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ವಿವರಣವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ- “ಸಾಧವೋ ಹಿ ಉಪಾಸಕಾಃ, ತತ್ಪರಿತ್ರಾಣಮೇವೋದ್ದೇಶ್ಯಮೇ; ಆನುಷಂಗಿಕಸ್ತು ದುಷ್ಕೃತಾಂ ವಿನಾಶಃ, ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರೇಣಾಪಿ ತದುಪಪತ್ತೇಃ”- ಸಾಧುಗಳೆಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪಾರ್ಥಿಸುವರೆಂದರ್ಥ; ಇವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದೇ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶವು. ದುಷ್ಕೃತಿಕ್ಷಣವೆಂಬುದು ಅವತಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಿದ್ಧಿಸುವ ಗೌಣವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವಷ್ಟೆ. ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತದೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟರನ್ನು ದಂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಷ್ಟೆ?—ಎಂಬುದು ಈ ವಾಕ್ಯಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವು. ಇದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧುಪರಿತ್ರಾಣವೆಂಬುದೊಂದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನದ

ಚರ್ಚೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತದೆ ಸಾಧು ಪರಿತ್ರಾಣವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗದೇಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ಆಚಾರ್ಯರು ಭಗವದ್ಗೀತೆಗೂ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಪ್ರಕೃತ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ವಿವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ— ಸಾಧನಃ— ಉಕ್ತಲಕ್ಷಣ ಧರ್ಮ ಶೀಲಾಃ, ವೈಷ್ಣವಾಗ್ರೇಸರಾಃ, ಮತ್ಸರಮಾಶ್ರಯಣೇ ಪ್ರವೃತ್ತಾಃ, ಮನ್ಮಾ ಮಕರ್ಮಸ್ವರೂಪಾಣಾಮ್ ವಾಙ್ಮಾನಸಾಗೋಚರತಯಾ ಮದಶರ್ವನೇನ ವಿನಾ ಸ್ವಾತ್ಮಧಾರಣ ಪೋಷಣಾಧಿಕ ಮಲಭಮಾನಾಃ, ಕ್ಷಣಮಾತ್ರಕಾಲಂ ಕಲ್ಪಸಹಸ್ರಂ ಮನ್ವಾನಾಃ ಪ್ರಶಿಥಿಲಸರ್ವಗಾತ್ರಾಭವೇಯುರಿತಿ ನುತ್ಸ್ವರೂಪ ಚೇಷ್ಟಿತಾವಲೋಕನಾಲಾಪಾದಿದಾನೇನ ತೇಷಾಂ ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ, ತದ್ವಿಪರೀತಾನಾಂ ವಿನಾಶಯ ಚ, ಕ್ಷೇಣಸ್ಯ ವೈದಿಕಸ್ಯ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಮದಾರಾಧನರೂಪಸ್ಯ ಆರಾಧ್ಯಸ್ವರೂಪ ಪ್ರದರ್ಶನೇನ ಸ್ಥಾಪನಾಯ ಚ, ದೇವಮನುಷ್ಯಾದಿರೂಪೇಣ ಯುಗೇಯುಗೇ ಸಂಭವಾಮಿ.” ಈ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಸಾಧು ಪರಿತ್ರಾಣವೂ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನವೂ ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಿಯೇ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ದುಷ್ಕೃತಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗೆ ಏನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಸಾಧುಪರಿತ್ರಾಣವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಮಾಡಿರುವ ಅರ್ಥ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದುದು. ಸಾಧುಗಳೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಚಾರ್ಯರು ಬಣ್ಣಿಸಿದಂತಹ ಪರಮೈಕಾಂತಿಗಳಾದ ಮತ್ತು ಪರಮ ಭಕ್ತರಾದ ನಮ್ರಾಳ್ವಾರಂತಹ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರೆಂದರ್ಥ. ಇವರು ಭಗವಂತನನ್ನಾಶ್ರಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆದರೆ ಭಗವಂತನ ಹೆಸರು ಚೇಷ್ಟೆ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳು ಅತಿಂದ್ರಿಯವಾದುದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಲಾರದೆ ಜೀವನ ಪೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದದವರಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲವನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ಕಲ್ಪದಂತೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕಳೆಯುತ್ತಾ, ಸರ್ವಾವಯವಗಳೂ ಶಿಥಿಲವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ವಿಗ್ರಹ ಲೀಲೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತೋರಿಕೊಟ್ಟು, ಮಾತನಾಡಿ ಮತ್ತು ಅವರೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವುದು

ದಕ್ಕೂ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿರುವ ದುಷ್ಟರನ್ನು ದಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಭಗವದಾರಾಧನವೆಂದು ಪರಮವೈದಿಕಧರ್ಮವು, ಆರಾಧ್ಯನಾದ ಭಗವಂತನ ಸ್ವರೂಪವು ಅತಿಂದ್ರಿಯವಾಗಲು, ಕ್ಷೇಣದಶೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಹಾಗಾಗದಂತೆ, ತನ್ನ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಮಯಾನುಸಾರ ಅವತರಿಸುವನೆಂಬುದು ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತೋರಿಕೊಡುವ ಮಹಾರ್ಥ.

ಇದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪನಾದರೂ ಈಗ ತಿಳಿಸಿದಂತಹ ಸಾಧು ಪರಿತ್ರಾಣವನ್ನು ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನವನ್ನೂ ಅವತರಿಸಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ, ಮಾತನಾಡಿಸಿ, ಅವನ ಪಾಪಹರವಾದ ಶ್ರೀಪಾದಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಣಿದು, ನಮಿಸಿ, ಸ್ತುತಿಸಬೇಕೆಂಬ ತೀವ್ರವಾದ ಆಶೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಕ್ತರು, ಅವನ ದರ್ಶನವು ದೊರೆಯದಾಗ ಬಹಳ ದುಃಖಗೊಂಡು ಬಾಡಿ ಬೆಂದು ಪ್ರಾಣಬಿಡುವ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಿ ಅವರೆದುರಿಗೆ ಬಾರದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಬಲ್ಲನು? ಹೀಗೆಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವದಾರಾಧನವೆಂಬುದೇ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಗೀತಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರಿಹೇಳುತ್ತವೆ.

ತಿ. ಅ. ಸಂಪತ್ತುಮಾರಾಚಾರ್ಯ

ದೇವರ ಸ್ವರೂಪವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಹೋದರೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ, ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗದ ಅದನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದೆಂತು? ಅದುದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಿ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ತೋರದೆ ಹೋದರೆ, ಅವರು ಹೇಗೂ ಆತನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಾರರಾದುದರಿಂದ ಪೂಜೆಯೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠಧರ್ಮವೇ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದೇವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಅವತರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಧು ಪರಿತ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನವನ್ನು ದೇವರು ಅವತರಿಸಿಯೇ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದು

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಂಧ್ರಾಶ್ರಮ, ಯು.ಪಿ.ಕೇ.ಶ.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಶ್ರಿತರಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ
ಜಂದ್ರಮಾಳೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಚಿತ ಸೇವಾದಿಗಳ ವಿವರ.

ಸೇವೆ	ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ	ಶ್ರೀ ಜಂದ್ರಮಾಳೇಶ್ವರಾಲಯ
ಆರ್ಚನೆ	ರೂ 2/-	ರೂ 1/-
ಆರತಿ	0-50 ಪೈ	0-50
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	ರೂ 5/-	ರೂ 5/-
ತೋಮಾಲಸೇವಾನಂತರ ದರ್ಶನ	ರೂ 5/-	—
ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿವರ್ತನೆ	0-25	0-25

ಅಮ್ಮನವರ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ

	ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯ	ವಾರ್ಷಿಕ ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯ
ಆರ್ಚನೆ	ರೂ 1/-	ರೂ 1/-
ಆರತಿ	0-50	0-50
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ವರ್ತನೆ	0-50	0-25

ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ಸಮರ್ಪಣೆ.
ತಳಿಗೆ

ದಧ್ಯೋದನ	ರೂ 45/-
ಪುಳಿಯೋಗರೆ	ರೂ 45/-
ಪೊಂಗಲ್	ರೂ 60/-
ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್	ರೂ 65/-

ಈ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತಳಿಗೆಯ ಪ್ರಸಾದ ಸಮರ್ಪಣೆಯೂ ಮಾಡಬಹುದು;
ಮೇಲಿನ ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಮೊರೆ ವ್ಯಯಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. 3/-
ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ.

ದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಕೊಟ್ಟು ಆಚಾರ್ಯರು ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಹೋದುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ. ಆದರೂ ಅವರ ಅಂತರಂಗ ಅಭಿವ್ರಾಯವನ್ನರಿತ ಇತರ ಆಚಾರ್ಯರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನೂ ರಮ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಲೋಕಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಮಹಾಚಾರ್ಯರು. ಶ್ರೀ ವಚನಭೂಷಣವೆಂಬ ತಮ್ಮ ಸುಂದರವಾದುದೊಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು—“ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಅವತರಿಸಿ ನಡೆಸಿದ ಮಹಾಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೂಲಕಾರಣ, ಭಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟರು ಮಾಡುವ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಆತನು ಸಹಿಸಲಾರದುದೇ.” ಇದರ ಅರ್ಥ ವೇನೆಂದರೆ ಭಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪಚಾರವನ್ನೆಸಗುವ ಪಾಪಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಂದರೆ, ಆತನು ತಾನೇ ನೆಟ್ಟಗೆ ಆ ಪಾಪಿಯ ಬಳಿಗೋಡಿ, ತನ್ನ ಕೈಯಾರ ಅವನನ್ನು ದಂಡಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗದು. ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು, ರಾವಣ, ಕಂಸ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಟರನ್ನು ದಂಡಿಸಲೆಂದೇ ಪರಮಾತ್ಮನು ವರಾಹ, ನರಸಿಂಹ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾದ ಅವತಾರಗಳನ್ನೆತ್ತಿದನೆಂದು ಪುರಾಣಗಳೂ ಸಾರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಾನೇ, “ಅಹಾ! ಭಗವಂತನ ಭಕ್ತಪ್ರೇಮವೆಂತಹದು! ಅವರ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲೆಂದು ತಾನೇ ಈ ನರಲೋಕದಲ್ಲಿವತರಿಸುವನಲ್ಲವೇ!” ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆತನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಬಲ್ಲೆವು? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭಕ್ತರ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಕಠಿಣವಾದ ದಂಡನೆ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುವುದೆಂತು? ಅದುದರಿಂದ ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವತಾರಗಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿಯೇ ತೋರುವುದು. ಗೀತಾಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ‘ತದ್ವಿಪರೀತಾನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ’ ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದರಲ್ಲೂ ಈ ಭಾವವು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಮೂರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಅವತಾರ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೋರಿಕೊಟ್ಟು ಆಚಾರ್ಯರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದೂ ಅಂತಹದೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಗೀತೆಯ ಪದ್ಯಗಳು ಬಲುಚಿಕ್ಕದಾದ ಅನುಷ್ಠುಪ್ ಭಂದಸ್ತಿನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಡಗುವಂತೆ ಮೂರು ಅವತಾರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಇದರಂತೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯೋಜನಗಳುಂಟೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವೆವು. ಗೀತೆಯ ‘ಯೇ ಯಥಾ

(29 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ)

ಯಾದಗಿರಿಯ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ನೆಲಗೊಂಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದು ವಿಜಯವಾಡ ರೇಲುವೆ ರಸ್ತೆಯ ಭೋಂಗೀರ್ ನಿಂದ 16 ಕಿ.ಮಿ. ದೂರಕ್ಕೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ 60 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾದಗಿರಿ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ ದಿವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ.

ಸ್ಕಂದ, ಪದ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತ ವಿಷಯಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಾನಾಚಾರ್ಯರು ಬರೆದಿರುವ ಸ್ಥಳಪುರಾಣದ ಹೆಸರು 'ಶ್ರೀಯಾದಗಿರಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ'. ಅದರಂತೆ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯು ತನ್ನ ಭಕ್ತ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಮೊದಲನೆಯದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ತಂದೆ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವಿಕೆ. ಎರಡನೆಯದು ತಾನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ನಿತ್ಯದರ್ಶನ ಲಭ್ಯನಾಗುವಿಕೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಎರಡನೆಯ ವರವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ ಯಾದಗಿರಿ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದ ಈ ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ಉದ್ಭವಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೆಲೆನಿಂತನು. ಚತುರ್ಮುಖ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಮಲಚರಣಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಮಂಡಲದ ಪವಿತ್ರಜಲದಿಂದ ತೊಳೆದನು. ಆ ನೀರು ಈಗ 'ವಿಷ್ಣು ಕುಂಡ' ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ಪುಷ್ಕರಿಣಿಗೆ ಹರಿದು ಬಂದಿತೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡಿದೆ. ಘನವಾದ ಏಕಶಿಲೆಯ ಈ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲೂ ಪೂರ್ಣಜಲವಿರುವ ಸಂಗತಿ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಪರಾಶರ ಮಹರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷ್ಣು ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಈ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವರ್ಷಗಳು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆಂಬುದು ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣೋಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ತ್ರೇತಾಯುಗದ ಋಷ್ಯಶೃಂಗ ಋಷಿಯ ಮಗ ಯಾದಋಷಿಯು ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ ಅತಿಹಿರಿಯ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು. 'ನೃಸಿಂಹಮಂತ್ರದ' ಪರಿಷ್ಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾದಋಷಿಯು ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಏಕಾಗ್ರತೆಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದನು. ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಋಷಿಗೆ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಉಂಟಾಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಘನಕಾನನವಾಗಿದ್ದ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಅವನೊಮ್ಮೆ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷದಡಿ

ಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹನುಮಂತದೇವರು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಶಿಖರದ ಮೇಲಣ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹದೇವರಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿ ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ಣ ನಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಯಾದಋಷಿಯು ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರವರ್ಷ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ನರಸಿಂಹದೇವರು ಋಷಿಯ ಭಕ್ತಿಯ ನಿರ್ಭರತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಹುಲಿಯಾಗಿ ಮೊದಲು ಕಂಡುಬಂದನು. ಋಷಿಯು ಅವಿಚಲನಾಗಿ ತಪೋಮಗ್ನನಾಗಿರಲು ದೈವ ಮತ್ತೆ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಪವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಆಗಲೂ ಋಷಿಯು ತಪೋವಿಮುಖನಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮುನಿಯ ರೂಪಧರಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಋಷಿಯನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದನು. ಹೀಗಾಗಿ ದೈವವನ್ನು ಮೂರು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ (ಜ್ವಾಲಾ ನರಸಿಂಹ - ಪಂಚಭೋಗ ನರಸಿಂಹ, ಯೋಗಾನಂದ ನರಸಿಂಹ, ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ-ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ಶ್ರೀದೈವದ ಎಡದೊಡೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತಂತಿರುವ ಭಂಗಿ.) ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಗುಜರಾತಿನ ಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮೊದಲು ತನ್ನ ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಚಾಲುಕ್ಯರಾಜ ತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲನು ಇಲ್ಲಿ ದೇವಪೂಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದನೆಂಬುದು ಯಾದಗಿರಿ ಗುಟ್ಟದ ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಿ

ಕೊಲನುಪಾಕದ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗೋಪ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಣ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಥಳಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಗೋಲ್ಕೊಂಡವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ 16 ನೇ ಶತಕದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರದ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದೇವರಾಯನು ಈ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದನೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿಯೂ ಈ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಪಂಚರಾತ್ರಾಗಮದನ್ವಯವಾಗಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೈವದ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ನಡೆಯುವುದು. ದೇವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಯಾದಋಷಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾದಗಿರಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರುಂಟಾಗಿ ಹನುಮಂತ ದೇವರು ಇಲ್ಲಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಕ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಎಸ್. ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಬಿ.ಎ. ಎಲ್.ಎಲ್.

ದೇವಸ್ಥಾನವು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ 4-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2-00 ರ ವರೆಗೆ ಪುನಃ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 4-00 ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ 9-30 ರ ವರೆಗೆ ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6-00 ರಿಂದ 6-30 ರ ವರೆಗೆ ಬಾಲಭೋಗ, 12-00 ರಿಂದ 12-40 ರ ವರೆಗೆ ರಾಜಭೋಗಗಳೂ, ರಾತ್ರಿ 9-30 ಕ್ಕೆ ಶಯನೋತ್ಸವವೂ ನಡೆಯುವುವು.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳೆಂದರೆ 1) ಫಾಲ್ಗುಣಮಾಸದ (ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಫೆಬ್ರವರಿ/ಮಾರ್ಚ್) ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ. 2) ಮೇ ತಿಂಗಳ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಜಯಂತಿ 3) ಜನವರಿಯ ಶ್ರೀ ಆಂಡಾಳ್ ಉತ್ಸವ 4) ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜಯಂತಿ 5) ಶ್ರೀರಾಮ ನವಮಿ 6) ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರಗಳು. ಅತಿ ಪ್ರಮುಖ ಆದದ್ದು ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಹರಿಕಥೆ, ಸಂಗೀತ, ಕವಿಸಮ್ಮೇಳನ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೆಸರಾಂತ ವಿದ್ವತ್, ಕವಿ, ಗಾಯಕ, ವೈಣಿಕ, ವೇದವಿದ, ಋಷಿಜರನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಭೂರಿ ಬಹುಮಾನಗಳೊಡನೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಮನಿಕೆ

ವಿವಿಧಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ಪ್ರಚಾರ, ಆಸ್ತಿಕರ ಅಭಿಮಾನಗಳು ದಿನ ದಿನ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಜಂದಾದಾರರಿಗೆ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪ್ರತಿಗಳು ಲಭಿಸದೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಕೋರುವವರು ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

* ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಕೋರುವವರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 15 ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ ಜಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಮಾರನೆಯ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರತಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

* ಹೊಸ ಜಂದಾದಾರರು ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಪಿನಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸಜಂದಾ, ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕ ಜಂದಾದಾರರು ಕೊಪಿನಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಂದಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸದ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಬಹಳ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

* ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ, ಇತರ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಎ ಡಿ ಟಿ ರ್

ಪಬ್ಲಿ ಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಷನ್

ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್

ತಿರುಪತಿ-517501

ನಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ವರ್ಷದ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ 17-2-80 ರಿಂದ 26-2-80 ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವುದು.

ದೇವಸ್ಥಾನವು ತನ್ನ ನಿಧಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಉಸ್ತಾನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವೇದಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಶ್ರೀದೈವದ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಅಪೇಕ್ಷಿತರಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದವಿಧ್ವಂಸವು ವೇದಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಗೋಶಾಲೆಯನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಒಂದು ಆಯುರ್ವೇದದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿಯೂ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಾತಾವರಣ-ಗಂಧ ಹರಡಿರುವುದು. ಭಕ್ತರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಗರುಡಸೇವೆ, ಹನುಮದ್ವಾಹನಸೇವೆ ರಥೋತ್ಸವ, ಜೋಡಿರಜತಸೇವೆ, ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ, ಉಯ್ಯಾಲಸೇವೆ, ಹರಕೆಯ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಮೊದಲಾದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಸೇವೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಎಂತಲೇ 'ನಿತ್ಯಕಲ್ಯಾಣ ವಚ್ಚತೋರಣ' ಎಂಬ ಗಾದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7-00 ರಿಂದ 7-45 ರವರೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಕಂಡುಬರದ ಯಜುರ್ವೇದದ 'ಸುನ್ನಲ್ ವನ್ನಮ್' ಅನ್ನು ಅರ್ಚಕರು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹದ್ದು.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ರಸ್ತೆಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಂದಾಗಿ ಬಸ್ ಮೂಲಕ ಹೈದರಾಬಾದ್ ವಾರಂಗಲ್, - ಹನುಮಕೊಂಡ, ಜನಗಾಂವ್, ನೆಲಗೊಂಡ, ಮೆಹಬೂಬ್‌ನಗರ್, ಸಿದ್ಧಿವೇಟೆ, ವನಪತ್ರಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಹೈದರಾಬಾದು ವಿಜಯವಾಡ ರೈಲ್ವೆಯ ರಾಯಗಿರಿ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದಲೂ ಸೇರಬಹುದು. ನೀರು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದಂತ 150 ಶುಲ್ಕ ಸಹಿತ ಕೋಣೆಗಳೂ 130 ಉಚಿತ ಕೋಣೆಗಳೂ ದೇವಸ್ಥಾನದವರಿಂದ ಯಾತ್ರಿಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿವೆ.

ಏಳಿಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಭಕ್ತರು ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದೈವವು ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಯಂತೆ, ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕನಂತೆ ಕಂಡು

ಬಂದು, ಅನರ ದೀರ್ಘ ರೋಗಗಳಾದ ಅಲ್ಸರ್, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ಪೋಲಿಯೋ ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮಕತೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಔಷಧಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ, ಸೂಜಿಮದ್ದು ನೀಡುವಂತೆ, ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರು ಅನೇಕ ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಳೆದು ಕೊಂಡ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿಸಿ ತಂದು ಕೊಟ್ಟು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಭಕ್ತರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆಯೇ "ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶಿನಿ" ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲಿತವಾಗಿದ್ದು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಮೇರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದಲೂ ಹಲವು ಭಕ್ತರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ತಮ್ಮ ಹರಕೆಯ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಹಲವು ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಅಂಶವೇನಲ್ಲ. ಮುನ್ನೂರ್ ನಾಯಣ್ಣ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತನ ಜಮೀನಿನ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ತನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಬಂಜರು ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗುವುದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ಅದು ನಿಜವಾದದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪೂಜಿಸುವ ಮುಸಲ್ಮಾನನೊಬ್ಬನು ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ದೈವಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ನಿದರ್ಶನವೂ ಇದೆ. ಮತ್ತೂ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ರಾಜಭೋಗಕ್ಕೆ' ಆಣೆಮಾಡುವ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಾಕಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಉದರ ಬೇನೆಯಿದ್ದು, ಸಿಕಂದರಾಬಾದಿನ ಗಾಂಧಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ವಾರಂಗಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣವಾದ ಈ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ದೈವವು ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದಾರೆ. ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಭಕ್ತರ ಸ್ಥಿತಿ ಮನಸೀಯವಾದದ್ದು. ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದ ದೈವದಮೂಲಕ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿ, ತ್ರಸ್ತವಾದ ಆತ್ಮಗಳಿಂದಾಗಿಚಿತ್ತ ಸಮತೆ - ಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಬಯಸುವವರಿಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎರಡನೆಯ ತಿರುಪತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

★

ತಿರುಪತಿಯ ದರ್ಶನ.

ಬಿ. ಎಸ್. ಸರೋಜ, ಎಂ. ಎ.,

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಚಿತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಚಂದ್ರ ಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ 'ಶ್ರೀ ನಾಥಪುರ' ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಉಂಟು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಗೋವಿಂದರಾಜಪಟ್ಟಣ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರ ಹಾಗೂ ಅಲಮೇಲುಮಂಗಾಪುರ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ತಿರುಪತಿಯ ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಾನುಭವವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದ ಮೂಲಕ ಭಕ್ತಜನರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

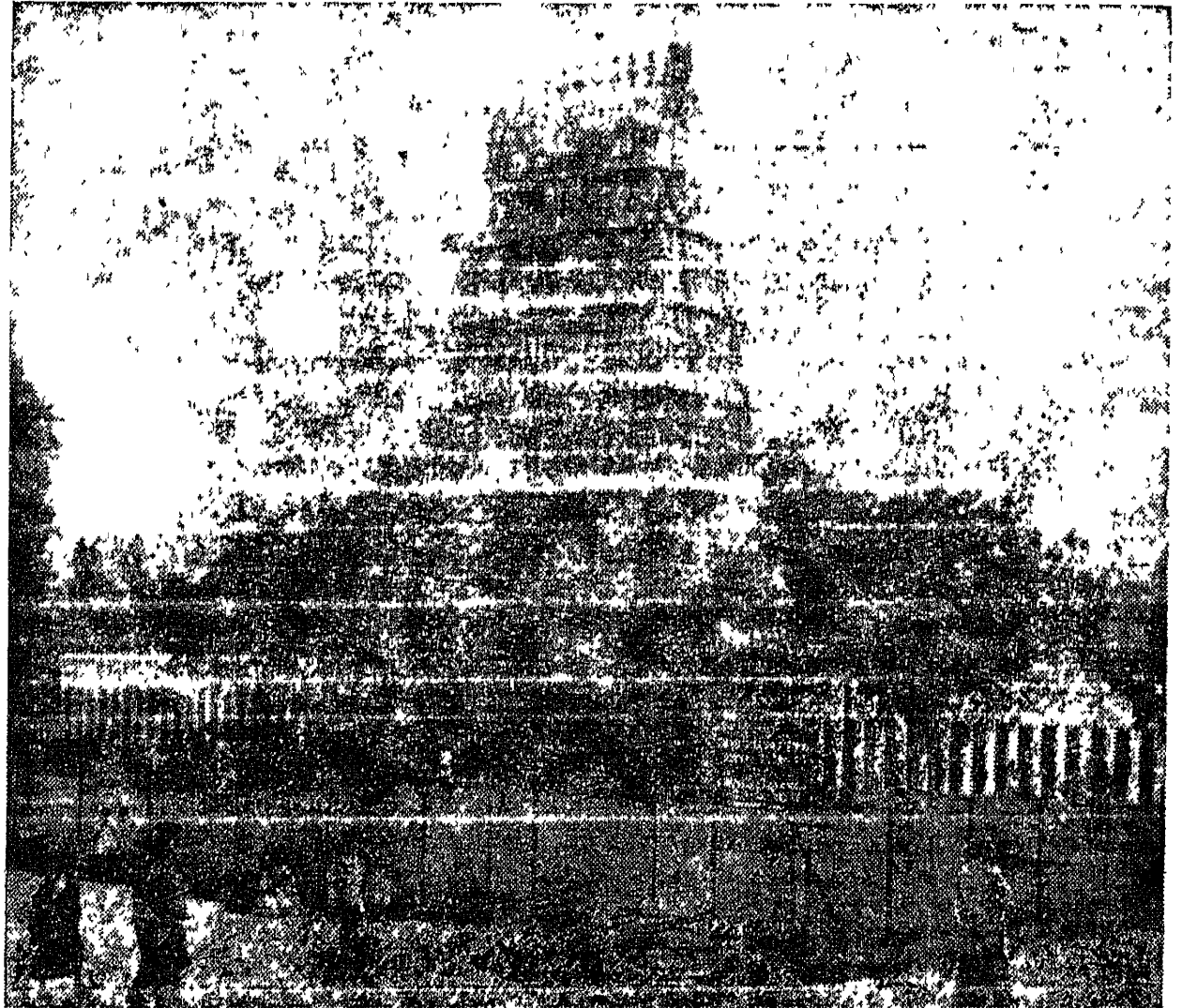
'ಗೋವಿಂದರಾಜಪಟ್ಟಣ' ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿವಂತೆ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿರುವ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಂಜನೇಯ ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಆಂಜನೇಯನಿಗೆ ನಮಿಸಿ, ಗೋವಿಂದರಾಜನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು, ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಾಕಾರದ ಸುತ್ತ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಕಟಾಂಜನದಲ್ಲಿ ಹೊರಟೆವು. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತುಮಕೂರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಸಂಸಾ ಮೊಂದರ ಜನ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ತಮ್ಮೊಡನೆ ದಾಸಯ್ಯನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆತಂದಿದ್ದರು. ದಾಸಯ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ತುತ್ತೂರಿಯಿತ್ತು. ತುತ್ತೂರಿ ಊದುವಂತೆ ಹಲವರು ಆತನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ದೇವರಮುಂದೆ ಮಾತ್ರ ಊದುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ. ಅವನಿಂದ ತುತ್ತೂರಿ ಊದಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ಭಲ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ತುತ್ತೂರಿಯ ನಾದವನ್ನು ಕೇಳೇ ಇಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಊದಿ ತೊರಿಸು ಎಂದು ಆತ ತುತ್ತೂರಿ ಊದಿ ಪವಾಡವನ್ನೆ ಸಗುವನೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಒಬ್ಬ ಆತನನ್ನು ಪೀಡಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹಣದ ಆಮಿಷ ತೊರಿಸಿದ. ಯಾರ ಮಾತು ತನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ದಾಸಯ್ಯ ಗೋವಿಂದ ನಾಮ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿರಾಸೆಯಾಯಿತಾದರೂ ದೇವರಮುಂದೆ ಆತ ಕರ್ಣಾನಂದಕರವಾಗಿ ತುತ್ತೂರಿ ಊದುವುದರಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯನಾದಾಗ ಆತನ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಶ್ರೀನಿವಾಸಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆಂದು ಕುಬೇರನಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಳಗದಲ್ಲಿ ಅಳೆದು ಅಳೆದು ಸುಸ್ತಾಗಿ ಕೊಳಗವನ್ನೇ ತಲೆದಿಂಬಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶೇಷ ತಲ್ಪದಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವ ಆಜಾನುಬಾಹು ಗೋವಿಂದರಾಜನ ಭವ್ಯಮೂರ್ತಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿದೆವು. ನಡುವೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ಉಪಸ್ಥಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಲ

ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದೇವಿ, ಭೂದೇವಿಯರು ಕುಳಿತು, ಗೋವಿಂದರಾಜನ ಕೋಮಲ ಪಾದವನ್ನೊತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಲ್ಲಿ ದೇವಿ, ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ, ಆಂಡಾಳ್, ಸಂತಾನ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ, ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ ಮುಂತಾದ ದೇವರನ್ನೂ ದರ್ಶಿಸಬಹುದು. ದೇವಾಲಯದ ಗೋಪುರದ ಮೇಲಿನ ಕೆತ್ತನೆಗಳು ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕವಾಗಿವೆ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಜನ ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಗೋವಿಂದರಾಜನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಗೋವಿಂದರಾಜ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಭವ್ಯದೇವಾಲಯ ಕೋದಂಡರಾಮನದು. ವಿಶಾಲ ಪಾದ ಪ್ರಾಕಾರದ ಮಧ್ಯೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸುತ್ತ ಹೂತೊಟವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಹೋದಾಗ ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಚಕರು ಐದುಗಂಟೆಗೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತೆವು. ದೇವಾಲಯದ ಹೂವಾಡಿಗರು ವಿಧವಿಧ ಹೂಗಳನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವೂ ಅವರೊಡ

ಗೂಡಿ ಮಾಲೆಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದೆವು. ನಾವೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಸುಂದರ ಮಾಲೆಗಳು ದೇವರ ವಿಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ವಿರಾಜಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವ್ಯಕ್ತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಇವರ ಮೂಲವಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ. ಹನುಮಂತದೇವರ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಡಗೂಡಿ ರಾಮ ವನವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರಂತೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆ ಕಟ್ಟಿದಿರಲೆಂದು ಜಾಂಬವಂತ ಈ ಗಿರುವ ಗರ್ಭಗುಡಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನಂತೆ? ಮುಂದೆ ರಾಯಸಂದ್ರದದೊರೆಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟಿದರಂತೆ. ವನವಾಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತ ರಾಮನೊಡನಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆತನ ಮೂಲವಿಗ್ರಹ ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ತಿರುಪತಿ ಯಾತ್ರಿಕರನೇಕರಿಗೆ ಈ ದೇವಾಲಯದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಭಕ್ತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ. ಅಂತೆಯೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆ. ಈ ದೇವಾಲಯದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ತಿರುಮಲೆಯ

ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಂಗಾಪುರದ ದೇವಾಲಯ

ವೆಂಕಟೇಶನ ಬೊಕ್ಕಸ ತುಂಬಿಸುತ್ತದೆ, ಧನು ಧಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಭವ್ಯ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟೇಶನಂತೆಯೇ ನಾನು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಸೀತಾಂಬರ ದಿಂದಲೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ಹಾರಗಳಿಂದಲೂ ಆಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಮೂರ್ತಿಗಳು ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಜಯವಿಜಯರ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ತಿರುಪತಿಯ ಯಾತ್ರಿಕರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಸುಂದರ ತಾಣ ಕೋದಂಡರಾಮಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ.

ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳ 'ಕಪಿಲ ತೀರ್ಥ', ಬೆಟ್ಟದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಸುಂದರ ಶರಣಚಕ್ರವನ್ನು ಕೆತ್ತಿರುವ ಶಾಸನ ಕಂಬಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ 'ಸುಂದರ ತೀರ್ಥ' ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಉಂಟು. ಇದರ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್ ದೇವಾಲಯವಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 'ಆಳ್ವಾರ್ ತೀರ್ಥ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಬೀಳುವ ಸುಂದರ ಜಲಪಾತಗಳ ನೀರು ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಲಪಾತಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು, ಪಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಪಿಂಡ ನೀಡಿ ದರೆ ಪಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷದೊರಕುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಪೂರ್ವದಡದ ಮೇಲಿರುವ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಭ್ರಮರಾಂಬ ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ

ಕಪಿಲಮಹರ್ಷಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪರಮೇಶ್ವರರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದ್ದರಂತೆ. ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ವಾಯುವ್ಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹದೇವರ ವಿಗ್ರಹವಿರುವ ಗುಹೆಯೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ತಿರುಮಲೆಗೆ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗವಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ.

ತಿರುಪತಿಯಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲಿದೂರದಲ್ಲಿರುವ 'ಅಲಮೇಲು ಮಂಗಾಪುರ' ಅಥವಾ ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ 'ಪದ್ಮಸರೋವರ' ಎಂಬ ಕೊಳದ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ತನ್ನಿಂದ ಅಗಲಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಒಲಿಸಿ ಕೊಂಡನಂತೆ. ಆಕೆಯ ಆವಿರ್ಭಾವಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಸರೋವರದಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಸದಾ ಆರಳಿರುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದ್ದನಂತೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೊಳದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಆಜ್ಞಾ ಪಾಲಕನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪದ್ಮಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು, ಭವ್ಯದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ, ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಕಳಾದ ಪದ್ಮಾವತಿಯದರ್ಶನ ಪಡೆದವು. ಅದೇ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಬಲರಾಮ ವಿಗ್ರಹಗಳಿರುವ ದೇವಾಲಯವೊಂದಿದೆ. ಪದ್ಮಾವತಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಮುನ್ನ ಈ ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ 'ಸುಂದರರಾಜಸ್ವಾಮಿಯದೇವಾಲಯ' ವೂ ಇದೆ. ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಲಾಯಿತು.

ತಿರುಪತಿಯ ಯಾತ್ರಿಕರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡ ಬೇಕಾದ ತಾಣ-ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ 'ಕಲ್ಯಾಣಶ್ರೀನಿವಾಸನ ದೇವಾಲಯ' ಅಕಾಶರಾಜನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ನಾರಾಯಣ ಪುರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯೊಡನೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣಮಹೋತ್ಸವ ವೈಭವದಿಂದ ನೆರೆವೇರಿತು. ಪತ್ನಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತಿರುಪತಿಗೆ ಬಂದ. ನೂತನದಂಪತಿಗಳು ಆರುತಿಂಗಳಕಾಲ ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತ ಬಾರದೆಂದು ಆಗಸ್ಟರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಆದೇಶದಂತೆ ಆತ 'ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಂಗಾಪುರ' ದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿ, 'ಕಲ್ಯಾಣಶ್ರೀನಿವಾಸ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ. ಬಾಳೆಯವನದ ನಡುವೆ ಇರುವ ಭವ್ಯದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿರುವ 'ಕಲ್ಯಾಣಶ್ರೀನಿವಾಸ' ತಿರುಮಲೆ ದೇವರ ಪಡಿಯಚ್ಚು. ತಿರುಮಲೆ ತಲಪಲು ಇಲ್ಲಂದ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೈಲಿ ಹತ್ತ ಬೇಕಾದ ದಾರಿಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ನೆಲೆಸಿದ ವೆಂಕಟೇಶ ಈ ಹಾದಿಯಮೂಲಕ ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿ ತಿರುಮಲೆ ಸೇರಿದನಂತೆ, ಎರಡು ಮೈಲಿ ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಶ್ರಮದಿಂದ ಆತ ಎರಡು ಕುಳ್ಳನಾದನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ. ಜನಜಂಗುಳಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅತಿ ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿರುವ ಈ ದೇವಾಲಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಆಕರ್ಷಣ-ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರ್ಚಕರು ಎಲ್ಲೆಡೆ ತೆಲುಗು ಮಾತೇ ಕೇಳಿಬರುವ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಚಕರು ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಪುರಾಣವನ್ನು ಮನ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಆರುಹುತ್ತಾರೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೇವರದರ್ಶನ ಮಾಡಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಪಿಸುತ್ತಾರೆ. "ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರು ದೇವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. 'ಜರಗಂಡಿ' ಅಂತ ಮುಂದೆ ನೂಕುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಗೊಣಗಾಡ್ತೀರಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಮನಸ್ಸು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಕನಕ ದೇವರದರ್ಶನಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಿ ಸುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅರ್ಚಕರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಮಂಗಳಾರತಿ ಬೆಳಗಿ, ತೀರ್ಥ, ಪ್ರಸಾದನೀಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಜನ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸರಿಯಿರಿ ಅಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವೆಂಬ ಹಠ; ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ನಿಂತು ನೋಡಿರಿ ಎಂದಾಗ ಮುಂದೆ ಪರಿಯಲು ಅವಸರ ಪಡುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಆಚ್ಚರಿಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ತಿರುಪತಿಯ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ, ಸವಿನವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಊರುಸೇರಿದೆವು.

ಶ್ರೀಯು: ಕಾಂತಾಯ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಯೇ ನಿಧಯೇರ್ತಿನಾಂ |
ಶ್ರೀವೆಂಕಟನಿವಾಸಾಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ಮಂಗಳಂ ||

★

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಆರ್ಜಿತ ತಿರುಪ್ಪಾವಡಾ ಸೇವೆ

ಪದ್ಮಾವತೀ ಅಮ್ಮನವರ ದೇವಾಲಯ ತಿರುಚಾನೂರು

ಹೊಸದಾಗಿ ತಿರುಪ್ಪಾವಡಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಮ್ಮನವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಗಳ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. 1500 ರೂಗಳ ಶುಲ್ಕದೊಡನೆ ಈ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ 12 ಜನರು ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ½ ಭಾಗದ ಕಾಲಸೋಲದ (ಽಡಿ) ಲಾಡು, ವಡೆ, ಅಪ್ಪ, ದೋಸೆ ಗಳೊಂದಿಗೆ ತಿರುಪ್ಪಾವಡಾ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸೇವಾದಾರರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಬಹುಮಾನದಿಂದ ಗೌರವಿಸಲಾಗುವುದು. ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಜನರು ಈ ಸದನಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು.

ಗದ್ಯ - ಪ್ರಬಂಧಗಳು

ಮೂಲ :

ಶ್ರೀ ಬಿ ರಜನೀಕಾಂತರಾವು

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಚನ ಗೇಯಗಳೆಂದೂ, ವಚನ ಪದ್ಯಗಳೆಂದೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಓದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ನವಕವಿಗಳೂ, ಯುವ ಕವಿಗಳೂ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಧುನಿಕ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಾ ಜನ ಇಂತಹ ಈ ವಿಧವಾದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಗೇಯಗಳೆಂದೂ, ಪದ್ಯಗಳೆಂದೂ ಕರೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು “ವಚನ ಕವಿತೆಗಳು” ಎಂದೇ ಕರೆಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದುದೇ ಗೇಯ. ಛಂದಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಪದ್ಯವೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗುಣವಿಲ್ಲದೆ, ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸದ ವಚನಗಳನ್ನು ವಚನ ಕವಿತೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು, ವಚನ ಪದ್ಯಗಳು, ವಚನ ಗೇಯಗಳು ಎನ್ನಬಾರದು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ, ಪಠಾಭಿಯವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಅರವತ್ತು ದಾಟಿದವರು ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಛಂದೋಬದ್ಧವಾದ ಹಾವು ಹಿಡಿತದಿಂದ ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಚ್ಚಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ ಕೃಷಿಯಿಂದಾಗಿ ವಚನ ಕವಿತೆಗಳು ಅವಿರ್ಭವಿಸಿದವು. ಛಂದಸ್ಸಿನಿಂದ ಎಳೆದ ಸಂಗೀತದಿಂದ ಈ ವಚನ ಕವಿತೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದವುಗಳು. ಕವಿಗಳ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಕವಿತೆಗಳಿಗೂ ಛಂದಸ್ಸು ಸಂಗೀತಗಳಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಜನ್ಮ ವಿರೋಧವೂ ಇದೆ.

“ಗದ್ಯಂ ಕವೀನಾಂ ನಿಕಷಂ ವದಂತಿ” ಎನ್ನುವ ಆದ್ಯೋಕ್ತಿಗೆ ಉಪಲಕ್ಷ್ಯಗಳಾದ ಬಾಣನ ಕಾದಂಬರಿ, ಹರ್ಷಚರಿತೆ, ದಂಡಿಯ ದಶಕುಮಾರ ಚರಿತೆಯಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗದ್ಯ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯಗಳು ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಹೊರತಾದರೂ, ಆ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅಚ್ಚೋದ ಸರೋವರದ ವರ್ಣನೆ, ಹರ್ಷವರ್ಧನ ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ವರ್ಣನೆಯಂಥ ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಡುತ್ತವೆ.

ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಚನಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತದೊಂದಿಗೆ ವೈರುಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದು ವಚನವೂ, ಗೇಯವೂ ಆಗುವುದರಿಂದ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ವಚನ ಗೇಯ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಂಗೀತ ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು

ಭರತನ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ. ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಪದ - ಪ್ರಬಂಧ ಎಂದು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ ಸಂಗೀತಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಗಳ ವಿವಿಧ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗದ್ಯ ಪ್ರಬಂಧವೂ ಒಂದು. ಆ ಗದ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ವಚನ ಗೇಯವೂ ಒಂದು ವಿಧ.

ಭರತ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಂಗೀತ ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಬಂಧಾಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಪದ, ವಚನ, ಪ್ರಬಂಧ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪರಸ್ಪರ ಸದಗಲೇ. ತೇವಾರಗಳು, ಪಾಶುರಗಳು ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಕ್ತಿ ಗೇಯಗಳನ್ನು ದ್ರಾವಿಡಪ್ರಬಂಧಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭರತ ಮೊದಲಾದವರು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ, ಗದ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ ನಮಗೆ ಸದ್ಯದ ವಿಷಯ. ‘ಛಂದೋಹೀನ ಪದ ಬಂಧವು’ ಗದ್ಯ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಛಂದಸ್ಸು ಇಲ್ಲದ ಮಾತಿನ ಸರಣಿ ಗದ್ಯ. ಗದ್ಯ, ವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಒಂದೇ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾ ಬಂದರೂ, ತೆಲುಗು ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸಗಳಂತದಲ್ಲಿ ರಚನಕಾರನ ಬಿರುದುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗದ್ಯವನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಅವು ಈ ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿನ ಗದ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗೀತಾತ್ಮಕ ಗದ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ವಿಧ. ಉತ್ಕಲಿಕ, ಚೂರ್ಣಕ, ಲಲಿತ, ವೃತ್ತಗಂಧಿ, ಖಂಡಂ, ಚಿತ್ರಂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಕಲಿಕವು ವೀರ ರಸೋಚಿತ, ರುದ್ರದೈವತಕವು, ದ್ರುತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಬೇಕು. ಚೂರ್ಣಕವು ಶಾಂತ ರಸೋಚಿತವಾಗಿದ್ದು, ಬ್ರಹ್ಮದೈವತಕವು, ಮಧ್ಯಲಯ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಬೇಕು. ವೃತ್ತಗಂಧಿ ಶಾಂತ ರಸೋಚಿತ, ಮುನಿ ದೈವತಕವು ದ್ರುತ ಮಧ್ಯಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಬೇಕು. ಖಂಡ ಗದ್ಯವು ಹಾಸ್ಯ ರಸೋಚಿತವಾದದ್ದು, ಗಣೇಶ ದೈವತಕವು, ದ್ರುತ ವಿಳಂಬ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಬಹುದು, ಚಿತ್ರ ಗದ್ಯವು ವಿಷ್ಣು ದೈವತಕವು, ಶೃಂಗಾರ ರಸೋಚಿತವಾದದ್ದು, ಮಧ್ಯ ವಿಳಂಬಿತ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಬೇಕು. ಉತ್ಕಲಿಕಾ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾ ಗಣ ಬದ್ಧವಾದ ಉದಾಹರಣ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ರಗಳೆಗಳನ್ನೇ ದೇಶೀ ಛಂದಸ್ಸುಗಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ವೃತ್ತಗಂಧಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಸ್ಕೃತ ವೃತ್ತ ಛಂದಸ್ಸಂಪರ್ಕವು ಇರುವುದರಿಂದ ವೃತ್ತಗಂಧಿ ಎಂದರು. ಉತ್ಕಲಿಕ, ವೃತ್ತಗಂಧಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ರೀತಿಯ ಗದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಚನ ಗೀತೆಗಳೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಹೊರಟಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಧಿಯೊಳಗೇ ಬರುತ್ತವೆ.

ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿದ ಸಂಕೀರ್ತನ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಚೂರ್ಣಕ ಇಲ್ಲವೇ ಚೂರ್ಣಕ ಗದ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಾದ ಚಿನ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರ ಅನುವಾದಗಳಲ್ಲಿನವು ಈ ಪದ್ಯಗಳು.

1. ಚೂರ್ಣಾಖ್ಯ ಪದಂ ಬೆಟ್ಟದಂಟೇನಿ
ಧರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯಾದಿಕ
ಪರಿಕಲ್ಪಿತ ಪದಮು ತಾಳ ಬಂಧಚ್ಛಂದೋ
ವಿರಹಿತಮೈ ಚೂರ್ಣಾಖ್ಯನ್
ಬರಗು ಅನಿರ್ಯುಕ್ತ ನಾಮ ಭಾಸಿತ
ಮಗುಚುನ್.
2. ಮರಿಯು ತಚ್ಚೂರ್ಣ ವಿಧಂ ಬೆಟ್ಟದನಿನ-
ಛಂದೋ ಗಣಮುಲ ನಿಯತೀ
ಬೊಂದಕ ತಾಳ ಪ್ರಮಾಣಮುನ ಕಡು
ಚೆಲುಮೈ
ಕೊಂದರಿ ಚೇಂ ದಚ್ಚೂರ್ಣಂ
ಬಂದಧಮುಗಾ ತಾಳ ಗಂಧಿಯನ ಬೊಗ
ಡೊಂದುನ್.

ಅನುವಾದ : ಶ್ರೀ ಮು. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಬಿ.ಎ.,

ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಮೊದಲಾದವರು ಚೂರ್ಣವು ಇಲ್ಲದೆ ಚೂರ್ಣಕ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ, ವಚನ ಗೇಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂದೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳ ಬಂಧವಾಗಲೀ ಛಂದಸ್ಸಾಗಲೀ ಇರದೆಂದೂ, ಛಂದೋಗಣಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾಳ ಗತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ವಚನ ಗೇಯಗಳನ್ನು ತಾಳಗಂಧಿ ಎಂದೂ ತಚ್ಚೂರ್ಣಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವರೆಂದೂ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರ ಸಂಕೀರ್ತನ ಲಕ್ಷಣದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರ ಗಿಂತಲೂ ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಮುಂಚೆ 13ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಚಲ ವರಾಹ ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಯ ಭಕ್ತರಾಗಿ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಗಿರಿ ವಚನಗಳನ್ನು, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಕೀರ್ತನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಗದ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೌರವವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ತೆಲುಗು ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಗಾಗಲಿ, ವಚನ ಗೇಯಗಳಿಗಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಚೂರ್ಣಕ

ರಚನೆಗಾಗಲಿ ಪ್ರಥಮ ಅಚಾರ್ಯರು ಕೃಷ್ಣ ಮಾ
ಚಾರ್ಯರು.

“ದೇವಾ ! ಮೀ ತಿರುಮಣಿ ತಿರು
ಚೂರ್ಣಂಬುಲು
(ಮೇನ ಧರಿಂಚಿನವಾರಿಕೆ ಸುವರ್ಣಾಲಂ
ಕಾರಮುಲು ವಿಕಾರಮುಲು.)
ದೇವಾ ! ಮೀ ಶ್ರೀವಾದ ತುಲಸಿ ಯಂದಲಿ
ಚವಿಯೆರಂಗಿನವಾರು
ಅನ್ಯತಾದಿ ರುಚುಲನು ತೃಣೀಕರಿಂತುರು.
ದೇವಾ ! ಮೀ ಪಾದ ಕಮಲಯುಗಳಮುನ
ಪರಿಮಳ ಮೆರಿಗಿನವಾರಿಕೆ
ಚಂದನ ಘನ ಸಾರ ಸಲ್ಲವಮುಲು
ಅಸಹ್ಯಮುಲು,

ದೇವಾ ! ಮೀ ಸಾಂದರ್ಭಮು ದರಿಸಿಂಚಿನ
ಕನ್ನಂಗವಲಕು
ಇತರಮುಲೈನ ರೂಪಮುಲು ಚೂಡ
ಪಾಪಮುಲು,
ದೇವಾ ! ಮೀ ಅಸಂಖ್ಯಾಕ ಪರಿಮಳ ಕಥಾ
ಮೃತಂಬು ಘನ ತರಮುಗ
ಗ್ರೋಲಿನ ಜನುಲು ಇತರ ಕಥಲನೆರುಂಗರು
ದೇವಾ ! ಸರ್ವಗಂಧಾ ! ಸಕಲ ಭಾಂದವುಂಡೈ
ಇಟುವಲೆನಿಖಿಲೇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗ್ಯಮೈನ ನನ್ನು
ರಕ್ಷೆಂಪವೇ ಅನಾಥ ಪತಿ ಸಿಂಹಗಿರಿ ನರಹರೀ
ನಮೋ ನಮೋ ದಯಾನಿಧೀ !”
—ಇದಿಧ್ಯಾನ ಸಂಕೀರ್ತನಮು.
ತಾಳಗಂಧಿ ಗದ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ತಚ್ಚೂರ್ಣಯೆನ್ನು ವ

ಗೇಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ನಮಗೆ ತಿರುಮಲ
ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸುವ
ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಗದ್ಯವೇ ! ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಳಗಂಧಿ
ಗುಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಂಗೀತಾತ್ಮಕ ಗದ್ಯಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ವಚನ ಗೇ
ಯಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಇದುವರೆವಿಗೆ ಕೈಗೆಟುಕುವಂತೆ
ಬಂದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಚೀನ ವಾದದ್ದು ವಿಷ್ಣು
ಸ್ತುತಿಗಳಾದ ರಾಮಾನುಜರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗದ್ಯ
ಗಳೇ ಇರಬಹುದು.

ಸೋಮನಾಥನಿಗಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ-ವಿಷ್ಣು
ದೈವಾಂಕಿತಗಳಾದ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಗದ್ಯಗಳು
ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ರಚನೆಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ
ಪಡೆದ ಶ್ರೀರಂಗ ಗದ್ಯ, ವೈಕುಂಠ ಗದ್ಯ, ಶರಣಾ
ಗತ ಗದ್ಯ-ಇವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಗದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವು.

ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ
ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದಾದರೂ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವೀರ
ಶೈವ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಭಿನ್ನಹಗಳಾದ ಬಸ
ವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ
ವಚನಗಳು ಇದ್ದವು. ಇವು ಬಹುಶಃ ರಾಮಾನು
ಜನಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆಯೇ ಇರಬಹುದು.

ಬಸವೇಶ್ವರರ ಕನ್ನಡ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಷಟ್ಸ್ಥಿಲ
ವಚನ. “ನೆರೆ ಕೆನ್ನೆಗೆ, ತೆರೆಗಲ್ಲಕೆ ಶರೀರ ಗೂಡು
ಪೋಗದ ಮುನ್ನ; ಹೆಲ್ಲು ಹೋಗಿ, ಬೆನ್ನುಬಾಗಿ,
ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹಂಗಾದದ ಮುನ್ನ; ಕಾಲ ಮೇಲೆ
ಕಯ್ಯನೂರಿ ಕೋಲ ಹಿಡಿಯದ ಮುನ್ನ; ಮುಪ್ಪಿಂ
ದೊಪ್ಪವಳಿಯದ ಮುನ್ನ; ಮೃತ್ಯು ಮುಟ್ಟಿದ
ಮುನ್ನ; ಪೂಜಿಸು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ
ದೇವನಾ !”-

ಬಸವೇಶ್ವರರ ಕಾಲಜ್ಞಾನ ವಚನ :

ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಿರುತಿಹ ಭ್ರಷ್ಟ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ,
ಕೆಟ್ಟಪಾಪವು, ಹರಿವುದಕೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಹೊರೆಗೆ, ಘಟ್ಟ
ಯುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಿವ ಬಿಟ್ಟುಕಳುಹುವನು ಮಾರಿ
ಯನು, ಮಳೆ ಇಲ್ಲ, ಕೆರೆಯಿಲ್ಲ, ನೆಲವಿಲ್ಲ, ಗೆಲ
ವಿಲ್ಲ, ಉದಕಮುನ್ನಿಲ್ಲ, ಮೊಳಕೆಯಿಲ್ಲ, ಸೂರ್ಯನ
ಕಳೆಯಿಲ್ಲ, ಉಳಿವಿಲ್ಲ ಆ ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ !

ಬಸವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು ತಾಳಗಂಧಿಗಳಾದ್ದ
ರಿಂದ ತಚ್ಚೂರ್ಣ ಎಂಬ ಗದ್ಯಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯ
ಬೇಕು.

ಶಿವಭಕ್ತಿಯಾದ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ಬಸವ
ದಂಡನಾಥನ ಸಮಕಾಲೀನಳು. ಆಕೆ ಕನ್ನಡ
ದಲ್ಲಿ ಸತಿಪತಿ ಭಾವ (ಶರಣಸತಿ ಲಿಂಗಸತಿ)ದಲ್ಲಿ

(25 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ)

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದರ್ಪಣ.

ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ
ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ
ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳ ಸಚಿತ್ರ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೇದಾಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ
ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಸ್ವೀಕೃತ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ, ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಭಾ
ವನೆ, ಏಜಂಟರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ಕಮೀಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರ
ಪಾರಿತೋಷಿಕಗಳು.

ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ-
ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಓದಿರಿ, ಸಪ್ತಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು
ನೀಡಿರಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ೬ ರೂ
ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ೦-೫೦ ಪೈಸೆ

ವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಸಂಪಾದಕರು

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್

ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ- ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಎಸ್. ವಿ. ಹೇಮಾವತಿ, ಎಂ. ಎ.

ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಎನ್ನುವುದು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮತೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಧೈರ್ಯವನ್ನಾಳಿಸಿಕೊಂಡ ಶಿವಶರಣರ ಆದರ್ಶ ಗುರಿ ಆಗಿತ್ತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶೂನ್ಯ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲದ್ದು. ಶಿವಶರಣರು ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟರು. ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸುವುದು - ಲೌಕಿಕವಾದ ಮಾಯಾ ಮೋಹ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಕಾಮಕ್ರೋಧಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು 'ಅದರಲ್ಲಿ' ನಾವಯವಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದೆಲ್ಲ ಮಾತೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡ ಬಹುದು. ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶೂನ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಮೇಲೇ ರಿಧ್ದು. ಯಾವುದನ್ನು ಕಳೆದರೂ ಕೂಡಿದರೂ ಅದೇ ಆಗಿರುವುದೋ ಅದು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರದಂತೆ ಅದು ಪೂರ್ಣ. ಅಂತಹ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನೇ ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಎಂದರು. ಬಯಲು ಬಯಲ ಬೆರೆಸಿ ಬಯಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನೇ ಬಯಲು, ನಿರಾಳ, ನಿಶ್ಯಾನ್ಯ, ನಿರವಯ: ಎಂದೂ ಕರೆದರು ಶಿವಶರಣರು. ಇಂತಹ ಬಯಲ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ- ಅವರ ಸಾಧನೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳೇ ವಚನಗಳು. ಅವರ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತು ಕತೆಗಳೇ ಅನುಭಾವ. ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಆತ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನೊಡನೆ ಸಮರಸ ಗೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿನ ನೋವು, ನಗೆ, ಉದ್ಗಾರಗಳೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಕಾರ.

ಹೀಗೆ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಏಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ, ಸಿದ್ಧರಾಮ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯ, ಅಜಗಣ್ಣ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ ಹಡಪದಪ್ಪಣ್ಣ ಮೊದಲಾದವರು ಪ್ರಮುಖರು. ಇವರ ಮೊದಲ, ಮೂಲ, ಕಾಳಜಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಶಿವಪರವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಆಗಿತ್ತು. ನಂತರ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲ ಜನದ ಅಜ್ಞಾನ, ಸಂಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆ- ಆ ಮೂಲಕವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ನೀಡುವಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದು ವರೆಯುವ ಮೊದಲು ಅಂದಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಕಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸುವಿಧಿತ. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪುನಃ ಮೇಲೆದ್ದ ಚಾಲುಕ್ಯರು ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಕೆಳಗಣ ತರುಳು ನಾಡಿದ ಚೋಳರು ನದೇ ನದೇ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾರಮ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನೆದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸುಭದ್ರತೆ ತಪ್ಪಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳ ಉಗಮ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದ ಏಳುಬೀಳುಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಕಂಡುಬರುವ ದೃಶ್ಯವಾದಾಗ, ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಕಳಚುರ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಿನ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಕಳುಚುರ್ಯ ರಾಜ ಬಿಜಳ ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ಮೆರೆದ. ಈ ರಾಜಕೀಯ ಏಳು ಬೀಳುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜೈನಧರ್ಮದ ಹಿರಿಮೆ, ವ್ಯಾಪಕತೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತ ಅದು ತನ್ನ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವ ಕೊಸರಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉಂಟಾಗಿ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವು ಮೇಲೆದ್ದು ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಗ್ನಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಳದೋಷಗಳು

ವ್ಯಾಪಕವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಪುನರುತ್ಥಾನ ಕಾಲ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿಯಂತೆ. ಪ್ರಬಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಖಿಲವಾಗುತ್ತ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ನಡೆದಂತೆಲ್ಲ ರಾಜ, ಮನ್ನೆಯ, ಸೇನಾನಿ, ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಉಂಟಾಗ ತೊಡಗಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿಯೂ ಈ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬಂದಿತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಠ್ಯದಿಂದಾಗಿ, ಅನಕ್ಷರತೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಿದ್ದು, ಆಡುಭಾಷೆಯ ಅಗತ್ಯ ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ಸಹಜವಾಗಿತ್ತು. ಜೈನಧರ್ಮದ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಹಾದಿ ತತ್ತ್ವಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಉಪಾಧೇಯವಾದಾದಾಗ, ವೈದಿಕಧರ್ಮ ಕಾಲದ ಕರಿಗೆ ಗೊಡ ನಿರ್ದಾಸಿದಾಗ, ವೀರಶೈವಧರ್ಮ ಹರಡತೊಡಗಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಆಗಲೇ ಹುಬಂದದ್ದು ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮ, ಅಕ್ಕ, ಚನ್ನಬಸವ ಮೊದಲಾದ ಶಿವಶರಣರು. ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಕೋನಗಳ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ-ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಕನ್ನಡ ನಿನಿಂದ ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿವಶರಣರ ಕೂಡ- ಕಲ್ಯಾಣದ ಕಡೆಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತರ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ತ: ಶಿವಸಾಧನೆಯ ನೋವು ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಹುಕೊಂಡರೆಂಬುದು. ಬಸವಣ್ಣ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಿಜ್ಜ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಭಂಡಾರಿಯೂ ಆ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಮಲೆ

ನಿತ್ಯಪೂಜೆ, ದರ್ಶನಾದಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, 1-11-79 ರಿಂದ 29-2-1980 ವರೆಗೆ

ಶನಿ, ಭಾನು, ಸೋಮ ಮತ್ತು ಮಂಗಳವಾರಗಳು

ಉದಯ	3-00 ರಿಂದ 3-30 ವರೆಗೆ ಸುಪ್ರಭಾತ
,,	3-30 ರಿಂದ 3-45 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ
,,	3-45 ರಿಂದ 4-30 ವರೆಗೆ ತೋಮಾಲಸೇವೆ(ಏಕಾಂತ)
,,	4-30 ರಿಂದ 4-45 ವರೆಗೆ ಸ್ವರ್ಣದ್ವಾರದ ಇದಿರಿನಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರ್, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಂಗ ಶ್ರವಣ,
,,	4-45 ರಿಂದ 5-30 ವರೆಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಅರ್ಚನೆ
,,	5-30 ರಿಂದ 6-00 ವರೆಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಗಂಟೆ ಬಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತುಮೊರೆ
,,	6-00 ರಿಂದ 12-00 ವರೆಗೆ ಸರ್ವದರ್ಶನ
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	12-00 ರಿಂದ 1-00 ವರೆಗೆ ಎರಡನೇ ಅರ್ಚನೆ, (ಏಕಾಂತ)
,,	1-00 ರಿಂದ 9-00 ವರೆಗೆ ಸರ್ವದರ್ಶನ
,,	1-00 ರಿಂದ 6-00 ವರೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿ
ರಾತ್ರಿ	9-00 ರಿಂದ 10-00 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ, ರಾತ್ರಿ ಕೈಂಕರ್ಯ
,,	10-00 ರಿಂದ 10-30 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ 10-30 ಏಕಾಂತಸೇವೆ

ಗುರುವಾರ, ತಿರುಪ್ಪಾವಡ

ಉದಯ	3-00 ರಿಂದ 3-30 ವರೆಗೆ ಸುಪ್ರಭಾತ
,,	3-30 ರಿಂದ 3-45 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ
,,	3-45 ರಿಂದ 4-30 ವರೆಗೆ ತೋಮಾಲಸೇವೆ
,,	4-30 ರಿಂದ 4-45 ವರೆಗೆ ಬಂಗಾರದ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಂಗ ಶ್ರವಣ
,,	4-45 ರಿಂದ 5-30 ವರೆಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಅರ್ಚನೆ
,,	5-30 ರಿಂದ 6-00 ವರೆಗೆ ಮೊದಲನೇ ಗಂಟೆ, ಬಲಿ ಶಾಸ್ತುಮೊರೆ
,,	6-00 ರಿಂದ 8-00 ವರೆಗೆ ಸಳ್ಳಿಂಪು, 2 ನೇ ಅರ್ಚನೆ (ಏಕಾಂತ), ತಿರುಪ್ಪಾವಡ, ಅಲಂಕರಣ, ಗಂಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ
,,	8-00 ರಿಂದ 6-00 ವರೆಗೆ ಸರ್ವದರ್ಶನ
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	1-00 ರಿಂದ 6-00 ವರೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿ
ರಾತ್ರಿ	6-00 ರಿಂದ 8-00 ವರೆಗೆ ಪೂಲಂಗಿಸೇವೆ, ಗಂಟೆ, ಶುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ
,,	8-00 ರಿಂದ 10-00 ವರೆಗೆ ಪೂಲಂಗಿ ಸರ್ವದರ್ಶನ
,,	10-00 ರಿಂದ 10-30 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ 10-30 ರಿಂದ ಏಕಾಂತಸೇವೆ

ಬುಧವಾರ, ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ

ಉದಯ	3-00 ರಿಂದ 3-30 ವರೆಗೆ ಸುಪ್ರಭಾತ
,,	3-30 ರಿಂದ 3-45 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ
,,	3-45 ರಿಂದ 4-30 ವರೆಗೆ ತೋಮಾಲಸೇವೆ (ಏಕಾಂತ)
,,	4-30 ರಿಂದ 4-45 ವರೆಗೆ ಸ್ವರ್ಣದ್ವಾರದ ಇದಿರಿನಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರು, ಪಂಚಾಂಗಶ್ರವಣ
,,	4-45 ರಿಂದ 5-30 ವರೆಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಅರ್ಚನೆ
,,	5-30 ರಿಂದ 6-00 ವರೆಗೆ ಮೊದಲನೇ ಗಂಟೆ, ಬಲಿ ಶಾಸ್ತುಮೊರೆ
,,	6-00 ರಿಂದ 8-00 ವರೆಗೆ ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ (ಅರ್ಚಿತ)
,,	8-00 ರಾತ್ರಿ 9-00 ವರೆಗೆ ಸರ್ವದರ್ಶನ
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	1-00 ರಿಂದ 6-00 ವರೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿ
ರಾತ್ರಿ	9-00 ರಿಂದ 10-00 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ
,,	10-00 ರಿಂದ 10-30 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ 10-30 ರಿಂದ ಏಕಾಂತಸೇವೆ

ಶುಕ್ರವಾರ, ಅಭಿಷೇಕ

ಉದಯ	3-00 ರಿಂದ 3-30 ವರೆಗೆ ಸುಪ್ರಭಾತ
,,	3-30 ರಿಂದ 5-00 ವರೆಗೆ ಸಳ್ಳಿಂಪು ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳು (ಏಕಾಂತ)
,,	5-00 ರಿಂದ 7-00 ವರೆಗೆ ಅಭಿಷೇಕ (ಅರ್ಚಿತ)
,,	7-00 ರಿಂದ 8-30 ವರೆಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ
,,	8-30 ರಿಂದ 9-30 ವರೆಗೆ ತೋಮಾಲಸೇವೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಚನೆ, ಬಲಿ, ಶಾಸ್ತುಮೊರೆ
,,	9-30 ರಿಂದ 10-00 ವರೆಗೆ 2ನೇಗಂಟೆ, ಬಲಿ, ಶಾಸ್ತುಮೊರೆ
,,	10-00 ರಿಂದ 9-00 ವರೆಗೆ ಸರ್ವದರ್ಶನ
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	1-00 ರಿಂದ 6-00 ವರೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿ
ರಾತ್ರಿ	9-00 ರಿಂದ 10-00 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾತ್ರಿ ಕೈಂಕರ್ಯ
,,	10-00 ರಿಂದ 10-30 ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧಿ 10-30 ಏಕಾಂತಸೇವೆ

- ಗಮನಿಕೆ :- 1. ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಮಯಾನುಕೂಲವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದಲೂ ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು.
2. ಸುಪ್ರಭಾತದರ್ಶನಕ್ಕೆ ರೂ. 25/- ಟಿಕೆಟ್ಟುಳ್ಳವರೇ ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು.
3. ಅರ್ಚನೆ, ತೋಮಾಲಸೇವೆ, ಅಭಿಷೇಕ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕಾನಂತರ ದರ್ಶನ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳಾಗಲಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರ್ಶನ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳಾಗಲಿ ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವದರ್ಶನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೂ. 25- ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳವರೂ ಸಹ ಅನುಮತಿ ಸಲ್ಪಡುವರು.
4. ಅಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವದ ರೂ 200/- ಟಿಕೆಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಐವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರವೇ ಅನುಮತಿ ಸಲ್ಪಡುವರು.
5. ಸರ್ಕಾರ್ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ, ಅರ್ಚಿತ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ, ವಾಹನ ಸೇವೆಗಳು, ಡೋಲೋತ್ಸವ, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ಲವ್ವೇಶ್ವರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-00 ರಿಂದ 6-00 ನಡುವೆ ಜರುಗುವವು.

ನೆಂಬುದು ಈ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು.

ಶಿವಶರಣರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಎಂದೂ ಕವಿಗಳಾಗಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನ್ನಿ ಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯವರಿಗೆ ಅರಿವುಗೊಳಿಸಲು ತಮಗೆ ತೋಚಿದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರು ಅಷ್ಟೇ. ಆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಾಗ ಭಂದಸ್ಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಅಗಾಗ ಗೇಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆಗಾಗ ಅಲಂಕಾರಿಕವಾಗಿ ಆಗಾಗ ಗದ್ಯಮಯವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿಯಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ವಚನವೆಂಬ ಒಂದು ಬೇರೆಯೇ ಆದ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ವಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಾಯಲ್ಲಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದವು.

ಈ ವಚನಗಳನ್ನು ವಚನಕಾರರು ಯಾರೂ ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡು ಬರದಿದ್ದುದೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವಾದ ವಚನಗಳು ಅವರಿನ ಬಾಯ ಮೂಲಕ ಮುಂದುವರೆದು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಹರಿಹರ ರಾಘವಾಂಕ ಭೀಮಕವಿ ಕೆರೆಯ ಪದ್ಮರಸ ಮೊದಲಾದ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದ ಭೋಜಿತವಾಗಿ ವಚನಗಳನ್ನು- ವಚನಕಾರರ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ- ಸೇರಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೇ ಪ್ರತ್ಯಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿರಬಹುದು.

ಮುಂದೆ 15 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವಗಣ ಪ್ರಸಾದಿ ಮಹದೇವಯ್ಯ ಒಂದು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯಾದ “ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ” ಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಈ ವಚನಗಳ ಮಣಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮಾತಿನ ದಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ, ಮಹದೇವಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ವಿನಯಶಾಲಿಯಾದ ಕವಿ ಪ್ರತಿಭೆ ಇದ್ದ ಕೃತಿಕಾರ. ಅವನಿಗೆ ವಚನಗಳಲ್ಲಿನ ಆಡುಮಾತು, ಸ್ನೇಹ ಸಲಿಗೆಯ ಧೋರಣೆ, ಸಂಭಾಷಣಾಧಾಟಿಗಳ ಗುರುತು ಹತ್ತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂವಾದರೂಪವಾಗಿ ಜೋಡಿಸ ಬಹು ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಟಾಗಿ ತನಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಹರಿಹರ ರಾಘವಾಂಕ ಮುಂತಾದ ಕವಿಗಳು ನೀಡಿದ ಔಪಚಾರಿಕ ಆಧಾರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ವಚನಕಾರರ ಕಥೆ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯ ವಚನಗಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಲ್ಪನೆಯ ಚೌಕ

ಟ್ಟನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟ. ಹೀಗೆ ಉಂಟಾದದ್ದು ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ.

ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ - ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನದು ಅತಿ ಹಿರಿಯ ಸ್ಥಾನ. ಎಂತಲೇ ಅವನು ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಶೂನ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶನಾದದ್ದು. ಅವನೊಬ್ಬ ಬುದ್ಧ, ಕೇವಲ ಐಕ್ಯಲಿಂಗಸ್ಥಲದ ಶರಣ. ಅವನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಸಾಧನೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ವಿವರಗಳು ಕೃಚಿತ್ತು. ಅವನೊಬ್ಬ ಜಂಗಮ ಜ್ಞಾನಸರ್ವತ. ಎಂತಲೇ ಅವನು ನಿಂತೆಡೆ ನಿಲ್ಲದೆ ನಡೆದ, ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಅವರಿವರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಶಿವ ಸಮಯದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಹರಿಹರನ ಪ್ರಭುದೇವರ ರಗಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಕ್ತವಾಗಿವೆಯಾಗಿ ಮಹ

ದೇವಯ್ಯನೂ ಇದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಅಲ್ಲಮನನ್ನೇ ಕಥಾನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಅವನ ಮೇರು ಸದೃಶ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನೂ ಮೇಲೇರುವಂತೆ ಜೋಡಿಸಿ ವಚನವಲ್ಲರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ. ಬಸವ, ಮಹಾದೇವಿ, ಚನ್ನ ಬಸವ ಮೊದಲಾದವರ ವಚನಗಳನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅವರುಗಳು ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದದ್ದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ. ತನ್ನದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಹದೇವಯ್ಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದೆಂದರೆ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೀಡುವಿಕೆ. ಅಲ್ಲಮ, ಬಸವ ಮುಕ್ತಾಯಿ, ಮರುಳ ಶಂಕರ ಮೊದಲಾದವರ ಬೆಡಗಿನ ವಚನಗಳು ಸುಲಭ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಪೂರಕ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಹದೇವಯ್ಯ ಬಳಸಿದ್ದು

(22 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ)

ಆರ್ದಿತ ತೆಪ್ಪ ಉತ್ಸವ

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವರುಷಕ್ಕೊಂದು ಬಾರಿ 3 ದಿನಗಳ ಪರ್ಯಂತ ನಡೆಯುವ ಪ್ಲವೋತ್ಸವವಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತಜನರ ಸಾಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದವರಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆರ್ಜಿತೋತ್ಸವ, ಈ ಪ್ಲವೋತ್ಸವ.

ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ, ಆರ್ಜಿತಸೇವೆಗಳನಂತರ, ಮಲಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿಯವರನ್ನು ದೇವೇರಿಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯನಾದ, ವೇದಪ್ರಬಂಧ ಪಠನಾದಿಗಳ ನಡುವೆ ಅವರನ್ನು ಅಲಂಕೃತವಾದ ತೆಪ್ಪದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯಲ್ಲಿ 3 ಪರ್ಯಾಯ ವಿಹಾರಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಗಳ ಅನಂತರ ನಿವೇದನ; ಮಂಗಳ ನೀರಾಜನ ನಡೆದು ಸ್ವಾಮಿಯವರು ದೇವೇರಿಗಳು ವಿವಿಧ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಆಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ರು. 1500 ಹಣ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಈ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪುಷ್ಕರಿಣೀ ವಿಹಾರವನ್ನು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ನೋಡ ಬಹುದು. ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಬಹುಮಾನ, ಪ್ರಸಾದವಿನಿಯೋಗಗಳಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಬಂಗಾರದ ಪದಕಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 10 ಜನರನ್ನು ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

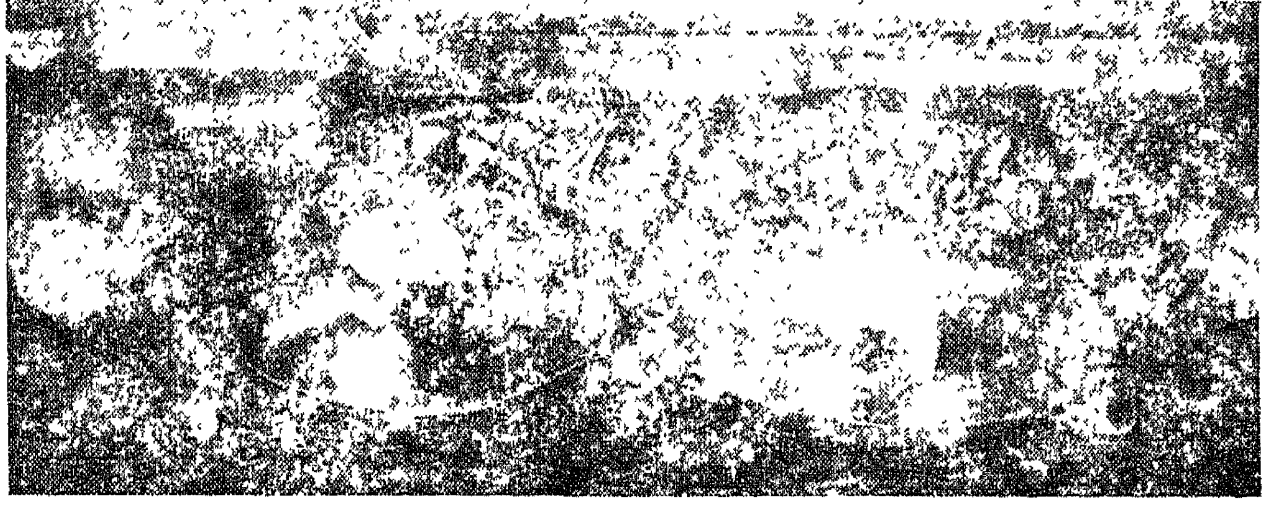
ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ

ವಾರ್ತಾ ಚಿತ್ರಗಳು.

ಗುಂಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಚಿನ್ಮಯಾನಂದರು.

ಗುಂಟೂರಿನ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಔನ್ನತ್ಯ, ಮಹತ್ವಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಮೂತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾಮಿ ಚಿನ್ಮಯಾನಂದರು. ಹೈಂದವ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಏಕತೆ ಖಿಲವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದೂ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದೂ ಅವರು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗುಂಟೂರು ಶಾಖೆಯ ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹರಿಕಿಷನ್‌ರಾವ್ ಅವರನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದು.

↑

ದಕ್ಷಿಣಾಂವರ್ತ ಶಂಖಮಾಲೆ.

ಜನವರಿ 25ನೇ ತಾರೀಖು ತಿರುಮಲೆಯ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇತ್ರಾನಂದ ಕರವಾಗಿ ನಡೆದ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ವೇದಮಂತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ 108 ವಲಂಪುರಿ ಶಂಖಗಳ ಒಂದು ದಕ್ಷಿಣಾಂವರ್ತ ಶಂಖಮಾಲೆಯನ್ನು ಶ್ರೀದೈವಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದರು. ಈ ದಕ್ಷಿಣಾಂವರ್ತ ಶಂಖಮಾಲೆಗೆ ಆದ ವೆಚ್ಚ ಮೂರುಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಗಳೆಂದೂ ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಕಿಲೋ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

← ದಕ್ಷಿಣಾಂವರ್ತ ಶಂಖ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳೊಡನೆ ಶ್ರೀದೈವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಪಿ.ವಿ.ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್.

(19 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಗದ್ಯವನ್ನು. ಇಲ್ಲಿನ ಗದ್ಯ ವಚನಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಂಡಿಯಂತಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚಂಪೂ ಶೋಭೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಕೃತಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಆರಂಭ ಆಗುವುದು ಅಲ್ಲಮನಿಂದ. ಮಹದೇವಯ್ಯ ತನಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಹಿರಿಯಕವಿ ಹರಿಹರ ಚಿತ್ರಿಸಿದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಮನ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಮನು ಮಾಯರ ಸಂಸಾರ, ಮಾಯಾ ವಿಡಂಬನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಅನಿಮಿಷಯ್ಯನಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ಮುಂದೆ ನಡೆದು ಕಲ್ಯಾಣದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಆಳು ತ್ತಿ ದ್ವ ಮುಕಾಯಕ್ಕನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಿದ್ಧರಾಮನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅವನೊಡನೆ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಸವ, ಚನ್ನಬಸವ ಮರುಳಶಂಕರ, ಮಡಿವಾಳ ಘಟ್ಟವಾಳ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ ಇವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಶೂನ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಮೆರೆದು ದೇಶಾಂತರ ವಾಸಿಯಾಗಿ ನಂತರ ಶರಣಾವಸಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವೈಕ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಇದು ಶಿವಗಣಪ್ರಸಾದಿ ಮಹದೇವಯ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸ್ಥೂಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೇಹ. ಇಲ್ಲಿನ ಅಂ

ಗಾಂಗ ಸೌಂದರ್ಯ ಶೋಭೆ, ಚಿತ್ತಾರ, ಮೈಚಿತ್ರೈ, ಭವ್ಯತೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವಚನಗಳ ಒಳ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾದದ್ದೇ ಆದರೂ ಅದರ ಹೊರ ಆವರಣ-ಚಿನ್ನದ ಚೌಕಟ್ಟು ಮಹದೇವಯ್ಯನದು. ಈ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅವನ ಉದ್ದೇಶ ಶಿವ ಶರಣರು ಆನಂದಿಸಲೋಸ್ಕರ ಮುಕ್ತಕಮಾಗಿದ್ ವಚನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಶೂನ್ಯಸಂಪಾದನೆಗಳಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಶೋತ್ತರ ರೂಪದ ಕಥಾಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆ, ತನಗೆ ದೊರೆತ ವಚನಗಳು ತನ್ನ ಔಚಿತ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ತನ್ನ ಕಲ್ಪನಾಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೊಂಡುಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಮಿತಿಗಳೂ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂತಲೇ ಅವನು ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಕೃತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ. ಹಾಗಾಗಿ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೂ ಮೂರು ಸಂಪಾದನೆಗಳು ಹಟ್ಟಿದವು. ಸಾಕಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇರ್ಪಡೆಗಳೂ ಆದವು. ಹೀಗೆ ಆದ ಪರಿಷ್ಕರಣಗಳನ್ನು ಉಂಟಾಗಿಸಿದವರು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕವರಾಯನ ಕಾಲದ ಆಚೀಚೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಲಗೆಯಾರ್ಯ, ಗೂಳೂರು ಸಿದ್ಧವೀರಣ್ಣೊಡೆಯ ಮತ್ತು ಗುಮ್ಮಳಾಪುರದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಯತಿಗಳು.

ಶಿವಗಣ ಪ್ರಸಾದಿ ಮಹದೇವಯ್ಯ ಹರಿಹರ

ನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಶಿವಶರಣರು ಶಿವಗಣಧರ್ಮದೇ ಆಗಿ ಯಾವುದೋ ಕಿಚಿತ್ತೂನದಿಂದಾಗಿ ಶಾಪಹತರಾಗಿ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರಂತೆಯೇ ಅವನು ಎಲ್ಲ ಶರಣರೂ ಸಾಮಾನ್ಯತೆಯಿಂದ ಮೇಲೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾಘವಾಂಕನ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನಿಗೆ ಲಿಂಗದೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಸಂಗ ಲೌಕಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಾನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ಈ ಅಂಶಗಳ ಸ್ವೀಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತೀಯ ಭಾವ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವಚನಗಳು, ಬೇರೆಯೇ ಅದ ಆಧಾರಗಳು ಲಭಿಸಿದ್ದರೇಕು. ಎಂತಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹದೇವಯ್ಯ ಅನುಸರಿಸಿದ ಹರಿಹರನ ರೀತಿಯ ಅಲ್ಲಮನ ಜನನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಶರಣರ ಕಾರಣಿಕತೆಯನ್ನು ಉಗ್ಗಡಿಸಲು ಶಾಪಸಂಭಾವ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹದೇವಯ್ಯನ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಲಿಂಗದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದ ಶೈವನಾದರೂ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಮಂಟಪದ ವಿದ್ವದ್‌ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪುರಸ್ಕೃತನಾಗಿದ್ದರೆ ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಲೋಪವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ವೀರಶೈವದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮಹದೇವಯ್ಯನಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ದೀಕ್ಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಬಸವ ಅಲ್ಲಮರಿ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸಚಿತ್ರ ಕಾವ್ಯ.

ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳದ್ದು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಕಥೆ ಬೆಲೆ : ರೂ. 11-50

ಮಿಕ್ಕವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಎಡಿಟರ್

ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಸನ್

ಮೈಸೂರು ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಪಿ. ಪಿ. ದೇವಸ್ಥಾನ

ತೆಲುಕು-517501

ಗಿಡ್ಡಂಥೆಯೇ ಸರ್ವ ಮಾನವ ಸಮತಾಭಾವ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನಲ್ಲಿನ ಅರಿವಿನ-ಜ್ಞಾನದ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಅವನು ಗುರುತಿಸಿದ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನ ಶೂನ್ಯಸಂಪಾದನೆ ಮತಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಕೃತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಹರನಿಗೆ ಶರಣರೆಲ್ಲ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಭೂಮಿಗಳೆದರೆಂಬುದು ನಂಬಿಕೆ. ಅದನ್ನು ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವಸಮಯವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲೆಂದು ಶಿವನೇ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಎಂದು ಅವನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ಕಥೆಗಳೇ ಮಹದೇವಯ್ಯನಿಗೆ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ದೊರೆತಿದ್ದು ಅವನು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರುಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಅವರುಗಳ ವಚನಗಳಿಂದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಮ-ಕಾಮಲತೆ, ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ-ಕಾಶಿಕರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅವನು ಒಪ್ಪಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಬಂದವರು ಈ ಬಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವನ್ನು ಒಪ್ಪದಾದರು. ಸಿದ್ಧವೀರಣ್ಣಡಿಯಂತೂ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತತೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದವರಿಗೇ ಶಾಪ ಹಾಕಿದ. “ಇದೇನು ಕಾರಣದಿಂದ ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಶಾಪದಿಂದ ಬಂದನೆಂದು ಅವನೊಬ್ಬನು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಕೋಟಿ ನರಕದಲ್ಲಿ ರವಿ ಶಶಿಗಳನ್ನು ಬರ ನರಕವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಲು”- ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಶಾಪದ ಕಥೆಯ ಮೂಲಕತ್ಯ ಹರಿಹರನಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ತಾನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮೂಲಕತ್ಯ ಮಹದೇವಯ್ಯನಿಗೂ ಶಾಪಹಾಕಿದಂತಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಮರೆತ. ಗುಮ್ಮಳಾಪುರದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಯತಿಗೂ ಇದೇ ಪ್ರೀತಿ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಮೂಲ ಚಾಮರಸನ ಪ್ರಭುಲಿಂಗಲೀಲೆ. ಹಲಗೆಯಾರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಶಾಪವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಸಿದ್ಧರಾಮನ ದೀಕ್ಷಾಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹದೇವಯ್ಯನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಶಿವಗಣ ಪ್ರಸಾದಿ ಮಹದೇವಯ್ಯನ ಮೂಲ ಕೃತಿಗೆ ಮತ್ತಿನ ಮೂವರೂ ಎರಡೆರಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲಗೆಯಾರ್ಯ ಸೇರಿಸಿದ್ದು ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ದೀಕ್ಷಾವಿವರ. ಗುಳೂರು ಸಿದ್ಧವೀರಣ್ಣಡಿಯ ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಹಲಗೆಯಾರ್ಯನ ಸೇರ್ಪಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಯಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ ಗೋರಕ್ಷ ಪ್ರಸಂಗ. ಗೋರಕ್ಷ ಪ್ರಸಂಗ ಗುಮ್ಮಳಾಪುರದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಮಿಕ್ಕಂತೆ ಅವನ ಸೇರ್ಪಡೆಗಳು ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯ, ಘಟ್ಟವಾಳಯ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳು. ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣಗಳಲ್ಲಿ

ಮೊದಲಿಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಹಲಗೆಯಾರ್ಯನನ್ನು. ಹಲಗೆಯಾರ್ಯ ತನ್ನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಸರೂಪ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸಿದ್ಧರಾಮ ದೀಕ್ಷಾವಿವರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದೊಂದು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನವ್ಯ ಎನ್ನುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಧೋರಣೆಯದೊಂದು. ಮಿಕ್ಕ ಇಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲಗೆಯಾರ್ಯನಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆಗಳ ಆರಂಭ ಮುಕ್ತಾಯಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಪೂರ್ವ ಸಾಂಗತ್ಯ ಉತ್ತರ ಸಾಂಗತ್ಯಗಳೂ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ರೂಪದ ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನಾ ತರಂಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಗಳೋಪಾದಿಯ ತಡೆಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನಬೇಕು. ಗೋರಕ್ಷ ಉತ್ತರದೇಶದವನು. ಅವನನ್ನು ಪ್ರಭುದೇಶಾಂತರ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಸಿದ್ಧವೀರಣ್ಣಡಿಯ ಅವನಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಂದದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದು ಅವನು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರ ಮತ್ತೂ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಆಯಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ, ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯನವರ ಸಂಪಾದನೆಗಳು ಕಾಯಕ ತತ್ತ್ವವನ್ನೂ ಜಂಗಮ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದವುಗಳು. ಬಸವಣ್ಣನ ಜ್ವಲಂತ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆ ಈ ತತ್ತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ಈ ಸೇರ್ಪಡೆ ಅದೇ ತತ್ತ್ವಗಳ ಅವಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಬಂದವು ಎನ್ನಬಹುದು. ಘಟ್ಟವಾಳಯ್ಯ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠರವ್ಯಕ್ತಿ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣನಂತೆ. ಅವನು ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಹಾಕಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಅವಧಾರಿಸಲು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದದ್ದು ಈ ಸಂಪಾದನೆ ಎನ್ನಲಿಕ್ಕುಂಟು.

ಒಂದು ಕೃತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಕೃತಿಯ ಒಳಗೇ ಮಾನದಂಡಗಳಿರುವುದೆಂದು ಆಧುನಿಕ ವಿಮರ್ಶಕ ಟಿ. ಎಸ್. ಎಲಿಯಟ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದು ಎಂಬುದೂ ಅವನದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಅದರ ಕತ್ಯವಿನ ಉದ್ದೇಶ, ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅದರಾಚೆಗಿನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಒಟ್ಟು ಅನುಭವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾ

ದನೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿರುವ ವಚನಗಳ ಹಿರಿಮೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಗರಿಮೆಗಳೊಡನೆ ಸಂಪಾದನಾಕಾರನ ಪ್ರತಿಭೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವಂತಿ, ಅವನ ಒಟ್ಟು ಕೃತಿಯ ಧ್ವನಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಮಹತ್ವದ ಅರಿವಾಗುವುದು.

ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಪಾದನೆಗಳಾದ ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಕೃತಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಅಲ್ಲ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದಾಗಿ ಪ್ಲೇಟೋವಿನ ಡಯೋಲಾಗ್ಸ್ ಕೃತಿಯಂತೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು.

ಕೃಷಿಕೃತ್ಯ ಕಾಯಕದಿಂದಾದಡೇನು ?
ತನುಮನ ಬಳಲಿಸಿ ತಂದು ದಾಸೋಹವ
ಮಾಡುವ
ಪರಮ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಪಾದವ ತೋರಯ್ಯಾ
ಎನಗೆ,
ಅದೆಂತೆನೆ: ಆತನ ತನು ಶುದ್ಧ, ಆತನ ಮನ
ಶುದ್ಧ,
ಆತನ ನಡೆ ಶುದ್ಧ, ನುಡಿಯೆಲ್ಲ ಸಾಪನವು !
ಆತಂಗೆ ಉಪದೇಶವ ಮಾಡಿದಾತನೆ ಪರಮ
ಸದ್ಗುರು.
ಅಂತಪ್ಪ ಸದ್ಭಕ್ತನ ಮನೆಯ ಕೈಲಾಸವೆಂದು
ಹೊಕ್ಕು
ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮವೇ
ಜಗತ್ಪಾವನ.
ಇಂತಪ್ಪವರ ನಾನು ನೆರೆಸಂಬಿ 'ನನೋ
ನಮಃ' ಎಂಬಿನಯ್ಯಾ,
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.
ನಾನು ಆರಂಬವ ಮಾಡುವೆನಯ್ಯಾ
ಗುರುಪೂಜೆಗೆಂದು,
ನಾನು ಬೆವಹಾರವ ಮಾಡುವೆನಯ್ಯಾ
ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಗೆಂದು
ನಾನು ಪರಸೇವೆಯ ಮಾಡುವೆನಯ್ಯಾ
ಜಂಗಮ ದಾಸೋಹಕ್ಕೆಂದು
ನಾನಾವಾವ ಕರ್ಮಗಳ ಮಾಡಿದರೆಯೂ
ಆ ಕರ್ಮಫಲಭೋಗವ ನೀ
ಕೊಡುವೆಯೆಂಬುದ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು
ನೀ ಕೊಟ್ಟ ದ್ರವ್ಯವ ನಿಮಗಲ್ಲದೆ ಏತೊಂದು
ಕ್ರಿಯ ಮಾಡೆನು.
ನಿಮ್ಮಸೊಮ್ಮಿಗೆ ಸಲಿಸುವೆನು, ನಿಮ್ಮಾಣೆ !-
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

ವಚನವಲ್ಲರಿ

ಹಸಿವೆಂಬ ಹೆಬ್ಬಾವು, ಬಸಿರ ಬಂದು ಹಿಡಿದಡೆ
ವಿಷವೇರಿತ್ತಯ್ಯಾ ಅಪಾದ ಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ
ಹಸಿವಿಗನ್ನವನಿಕ್ಕಿ ವಿಷವನಿಳುಹಬಲ್ಲಡೆ
ವಸುಧೆಯೊಳಗಾತನೆ ಗಾರುಡಿಗ ರಾಮನಾಥಾ

—ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ

ಭಾಗ ಕರಿದು ಭಾಗ ಬಿಳಿದು
ಎ,ಎ, ಗರುಡ
ಒಂದು ಕೊಂಬಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಪಕ್ಷಿ ಗೂಡನಿಕ್ಕಿ
ಒಂದಿಳಿದಡೆ ಮತ್ತೊಂದಿಳಿಯದು ನೋಡಾ
ತಲೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಹನ್ನೆರಡು
ಪಕ್ಕವಾರು ಗರಿ ಮುನ್ನೂರರವತ್ತು
ಇದರ ಭೇದನ ನಮ್ಮ ಗುಹೇಶ್ವರನೆ ಬಲ್ಲ
ಜಡ ಜೀವಿಗಳಿಗಿದು ತಿಳಿಯದು ನೋಡ

— ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು

ಉಳ್ಳವರು ಶಿವಾಲಯವ ಮಾಡುವರು
ನಾನೇನ ಮಾಡುವೆ ಬಡವನಯ್ಯ
ಎನ್ನ ಕಾಲೇ ಕಂಬ, ದೇಹನೇ ದೇಗುಲ
ಶಿರ ಹೊನ್ನ ಕಳಸವಯ್ಯ
ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವಾ ಕೇಳಯ್ಯ
ಸ್ಥಾನರಕ್ಕಳಿವುಂಟು ಜಂಗಮಕ್ಕಳಿವಿಲ್ಲ

—ಬಸವಣ್ಣ

ಸಾವಿಲ್ಲದ ಕೇಡಿಲ್ಲದ ಜಲುವಂಗಾನೊಲಿದೆನವ್ವ
ಎಡೆಯಿಲ್ಲದ ಕಡೆಯಿಲ್ಲದ ತೆರಹಿಲ್ಲದ ಕುರುಹಿಲ್ಲದ
ಜಲುವಂಗಾನೊಲಿದೆನವ್ವ

ಭವವಿಲ್ಲದ ನಿಸ್ಸೀಮ ಜಲುವಂಗಾನೊಲಿದೆ.
ಇದು ಕಾರಣ ಜನ್ಮಮುಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗಂಡನೆನಗೆ
ಈ ಸಾವ ಕೆಡುವ ಗಂಡರನೊಯ್ಯ ಒಲೆಯೊಳಗಿಕ್ಕು ತಾಯೆ
—ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

ನೀರ ಬೊಂಬೆಗೆ ನಿರಾಳದ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಕಟ್ಟಿ,
ಶೂನ್ಯದ ಬೊಂಬೆಯ ಕೈಯಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಿ
ದ್ದನವ್ವಾ

ಕರ್ಪೂರದ ಪುತ್ಥಳಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯ ಸಿಂಹಾಸನವನಿಕ್ಕಿ
ಅಗ್ನಿ ಕರಿಗಿ ಕರ್ಪೂರವುಳಿದು ಕಂಡು ಬೆರಗಾದೆನವ್ವಾ
ನಮ್ಮ ಅಜಕಣ್ಣನ ಯೋಗಕ್ಕೆ
—ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ

ಕಲ್ಯಾಣವೆಂಬ ಪ್ರಣತೆಯಲ್ಲಿ
ಭಕ್ತಿರಸವೆಂಬ ತೈಲವನೆರೆದು
ಆಚಾರವೆಂಬ ಬತ್ತಿಯಲ್ಲಿ
ಬಸವಣ್ಣನೆಂಬ ಜೋತಿಯ ಮುಟ್ಟಿಸಲು
ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದಿತಯ್ಯ ಶಿವನ ಪ್ರಸಾದ

—ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು

ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರ ಬೇಕು
ನುಡಿದರೆ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ದೀಪ್ತಿಯಂತಿರಬೇಕು
ನುಡಿದರೆ ಸ್ಫಟಿಕದ ಶಲಾಕೆಯಂತಿರಬೇಕು
ನುಡಿದರೆ ಲಿಂಗ ಮೆಚ್ಚಿ ಅಹುದಹುದೆನ್ನಬೇಕು
ನುಡಿಯೊಳಗಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ
ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವನೆಂತೊಲಿವನಯ್ಯ

—ಬಸವಣ್ಣ

(16 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ರಚಿಸಿದ ವಚನಗಳು ಲಲಿತ ಗದ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯಲಯದಲ್ಲಿ ತಾಳಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಹಾಡಬಹುದು.

“ಪಚ್ಚೆಯ ನೆಲಗಟ್ಟು, ಕನಕದ ತೋರಣ
ವಜ್ರದ ಕಂಭ; ಪವಳದ ಚಪ್ಪರವನಿಕ್ಕಿ,
ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕದ ಮೇಲು ಕಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿ,
ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದವರು, ನಮ್ಮವರು ಎನ್ನ
ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದರು ಕಂಕಣ ಕೈದಾರ,

ಸೇಸೆಯನಿಕ್ಕಿ ಚಿನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂಬ
ಗಂಡನಿಗೆನ್ನ ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದರು”

ಬಸವನ ಪುರಾಣ, ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
ಯನ್ನೂ ದ್ವಿಪದ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಪಾಲ್ಕು
ರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥನು ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ
ತನ್ನ ಕಾಲದ ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು
ದೇಶೀಯ ರೀತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೇ
ಸಂಗೀತಾತ್ಮಕ ಗದ್ಯ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ
ದಾದ ಉತ್ಕಲಿಕಾ ಗದ್ಯಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ
ಕೂಡಿದ ನಮಸ್ಕಾರ ಗದ್ಯ, ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ
ನಾಮಗದ್ಯ, ಪಂಚ ಪ್ರಕಾರ ಗದ್ಯ, ಶರಣು ಬಸವ
ಗದ್ಯ ಎನ್ನುವ ಗದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲ
ತಾಳ ಗಂಧಿಗಳಾದ ಗದ್ಯಗಳು :

1. ನಮಸ್ಕಾರ ಗದ್ಯ :

ಅಪಿಚ ಶ್ರೀವ್ರ ಮಧೇಂದ್ರಯ ನಮೋ
ವ್ಯಸಗತ ಹೃದ್ಗತ ತಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ಮಂಗಳ ಮಹಿಮೋತ್ತಂಗಾಯ ನಮೋ
ಸಂಗಮ ವರಗುರು ತಿಂಗಾಯ ನಮೋ
ಮಂಗಳ ಪ್ರಸಂಗ ಸಂಗನ ಬಸವ
ಲಿಂಗಾಯತೇ ನಮಸ್ತೇ ನಮಸ್ತೇ ನಮಃ

2. ಪಂಚ ಪ್ರಕಾರ ಗದ್ಯ :

ಐದು ಶ್ಲೋಕಗಳು. ಒಂದೊಂದು ಶ್ಲೋಕದ
ನಂತರ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾದ ರಗಳೆ ಎಂಬ
ರೀತಿ ಛಂದಸ್ಸು ಐದು ವಿಧವಾದ ರಗಳೆಗಳಿಂದ
ಕೂಡಿ, ಪಂಚ ವಿಧವಾದ ಗದ್ಯ; ಇದೇ ಉತ್ಕಲಿಕಾ
ಗದ್ಯ.

3. ಶರಣು ಬಸವ:

ಅಖಿಲ ಶೈವ ಧರ್ಮ ನಿರ್ಣಯಾವತಾರ ಶರಣು
ಬಸವ
ವಿಕಟ ಭವ ಸಮಿತ್ಸಮೂಹ ವೀತಿ ಹೋತ್ರ
ಶರಣು ಬಸವ—

ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕಂದ ಪದ್ಯದೊಂದಿಗೆ
ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

4. ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮ ಗದ್ಯ:

ಶ್ರೀಮದುರು ಬಸವೇಶ ನಮಸ್ತೇ
ಸಾಮಯಭವ ನಿರ್ಣಾಮ ನಮಸ್ತೇ ಎಂದು
ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ

ಆದ್ಯ ನಮಸ್ತೇ ವೇದ್ಯ ನಮಸ್ತೇ
ತತ್ತ್ವ ನಮಸ್ತೇ ಚಿತ್ತ್ವ ನಮಸ್ತೇ
ಭಾವ ನಮಸ್ತೇ ಭಾವಿ ನಮಸ್ತೇ
ಸದುರು ಬಸವ ಸ್ವಾಮಿ ನಮಸ್ತೇ !—

ಸಂಸ್ಕೃತ ವೃತ್ತ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ
ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮ ಗದ್ಯವನ್ನು ವೃತ್ತ ಗಂಧಿ
ಗದ್ಯ ಎನ್ನಬಹುದು.

—ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗದ್ಯಗಳೇ.

ತೆಲುಗು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ
ವಾದವುಗಳು ಕೃಷ್ಣ ಮಾಚಾರ್ಯರ ಸಿಂಹಗಿರಿ
ನರಹರಿವಚನಗಳೇ. ಅವು ಸಿಂಹಾದ್ರಿ ವರಾಹ
ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಂಕಿತಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ
ತಾಳ ಬಂಧವಾಗಲಿ ಛಂದಸ್ಸಾಗಲಿ ಕಾಣಿಸುವ
ದಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ತೆಲುಗು ವಚನ
ಗಳು ಅನ್ನ ಮಾಚಾರ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಾದ ತಾಳ್ಳ
ಪಾಕ ಪೆದತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ
ವಚನಗಳು. ಇವುಗಳಿಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ ವಚನ
ಮಾಲಿಕಾ ಗೀತೆಗಳು ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಅವರು
ಬರೆಸಿದ ತಾಮ್ರ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಇವೆ. ಅವು
ಗಳನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದವರು ತಾಳ್ಳಪಾಕರವರ
ರಚನೆಗಳೆಂದೇ ಮೊದಲ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿ
ಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ರಾಗಗಳ ಹೆಸರು
ಗಳಿವೆಯೇ ಹೊರತು, ತಾಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸ
ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ವಚನಗಳಿಗೆ ರಾಗ
ನಿರ್ದೇಶನದೊಂದಿಗೆ ರೂಪಕ, ಜಂಪೆ, ತ್ರಿಪುಟಿ
ಮುಂತಾದ ತಾಳ ನಿರ್ದೇಶನವೂ ಇದೆ. ಆ
ಒಂದೊಂದು ವಚನಗಳಲ್ಲೂ, ಪ್ರತಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲೂ
ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಗ
ದಲ್ಲಿ ಆ ತಾಳವು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬೀಳ ಬಹುದೇ
ಹೊರತು, ಅವುಗಳ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಾಳಲಯ
ಗಾಣವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

“ಸಿಂಹಗಿರಿ ನರಹರಿ ನಮೋ ನಮೋ ದಯಾ
ನಿಧಿ”

ಎಂದು ಸಿಂಹಗಿರಿ ವಚನಗಳ ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ
ಸಿಂಹಾಚಲ ಸ್ವಾಮಿ ಅಂಕಿತದ ಮುದ್ರೆ ಇರುತ್ತದೆ.
ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ವಚನಗಳಿಗೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ‘ಶ್ರೀ
ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಾ’ ಎಂದು ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ
ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಂಕಿತವಾದ ಮುದ್ರೆ.

ಸಿಂಹಗಿರಿ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿತಗೊಂಡ
ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಬಿರುದಾವಳಿ ಸಹಿತವಾದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆ:

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ಅಧ್ಯಾ
ತ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಸಾರದ ಉದ್ದೇಶ
ಹೊಂದಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆ.
ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಲೇಖನ
ಗಳನ್ನು ಕವನ, ಕೀರ್ತನೆ, ಭಾವ, ಛಾಯಾ
ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಯಸುವವರು
ಕೆಳಗಣ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸ
ಬೇಕು.

1) ಲೇಖನಗಳು ಆರು ಪುಲ್‌ಸ್ಟೇಪ್
ಹಾಳೆಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಳೆಯ ಒಂದೇ
ಕಡೆ ಬರೆಯಲಾಗಿರಬೇಕು.

2) ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಜ್ಞ
ಆರ್ವಾಚೀನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತು ವಿಷಯ
ಗಳ ಬರಹಗಳು ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ಫೋಟೋ
ಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲಕರ.

3) ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಕಿ
ನಲ್ಲೇ ಬರೆಯಬೇಕು. ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ
ಈ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ.

4) ಕೇವಲ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು
ಮಾತ್ರವೇ ಕಳುಹಿಸುವವರು, ಸ್ಪಷ್ಟ
ವಾದವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ
ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

5) ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು
ಹಿಂದಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ
ಅನುವಾದ ಲೇಖನಗಳು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

6) ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ
ಸಂಭಾವನೆ ಉಂಟು.

ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಸಂಪಾದಕರ

ಸಪ್ತಗಿ

ಅ. ಅ. ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಪತಿ-51750

ಚಿತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಆಂ. ಪ

ಕೆಲವು ಭಕ್ತನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ
ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಭಿನ್ನಹಗಳು. ವೆದತೀರಮ
ಲಾಚಾರ್ಯರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸ್ತೋತ್ರ
ಗಳಂತಹವು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ
ಭಿನ್ನಹಗಳೇ ! ಸಿಂಹಗಿರಿ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು
ಅತಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮಾ
ಚಾರ್ಯರ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ಘಟ್ಟಗಳು ಅತ್ಯಂತ
ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅವು
ಗಳಿಂದಾಗಿ 13ನೇ ಶತಮಾನದ ಭಕ್ತ ವಾಗ್ಗೇಯ
ಕಾರರಾದ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರ ಜೀವನದ
ವಿಶೇಷಗಳು, ಕರ್ನೂಲು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಜನ್ಮ
ಸ್ಥಳದಿಂದಿಡಿದು, ಕಾಕತೀಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ
ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಕಡೆಗೆ ಸಿಂಹಗಿರಿ
ಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಿಂಹಾಚಲದಲ್ಲಿ
ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳು ತುಂಬಾ ವಿವರವಾಗಿ ಸಿಗು
ತ್ತವೆ. ವೆದತೀರಮಲಾಚಾರ್ಯರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ
ಭಿನ್ನಹಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ವಚನಗಳಿಗೆ
ತಾಳವನ್ನು ಏಕೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ
ಕೊಂಡರೆ ವಚನಗಳು ಹಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ದೇವಾ
ಲಯದಲ್ಲಿ ನಾಡಸ್ವರದಿಂದ ರಾಗ ಆಲಾಪನೆ
ಯೊಂದಿಗೆ ಓಲಗ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ
ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹೋಲಿಕೆ ಪಡೆದು ಒಂದೇ ರೀತಿ
ಯಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ನಾಡಸ್ವರಕ್ಕೆ

ಪಕ್ಕ ವಾದ್ಯವಾದ ಡೋಲು ತಾಳದೊಂದಿಗೆ
ಅಲಾಪನ ಅವರ್ತನಗಳ ನಡುವೆ ಆ ತಾಳದಲ್ಲಿ
ಮುಕ್ತಾಯಗಳು ಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
ಹಾಗೆ ಗಾನ ಮಾಡಿದ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ವಚನ
ಇದು—

ಸರ್ವೇಶ್ವರಾಯವಧಾರು, ಜಗಂಬು ನೀ
ನಾಟಕಶಾಲ !
ನೇನೆತ್ತಿನ ತೊಲಿ ಜನ್ಮಂಬುಲಯಾಕಾರಂ
ಬುಲು ನೀಮುಂದರ ನಾಡೆಡು ಬಹು
ರೂಪಂಬುಲು ।

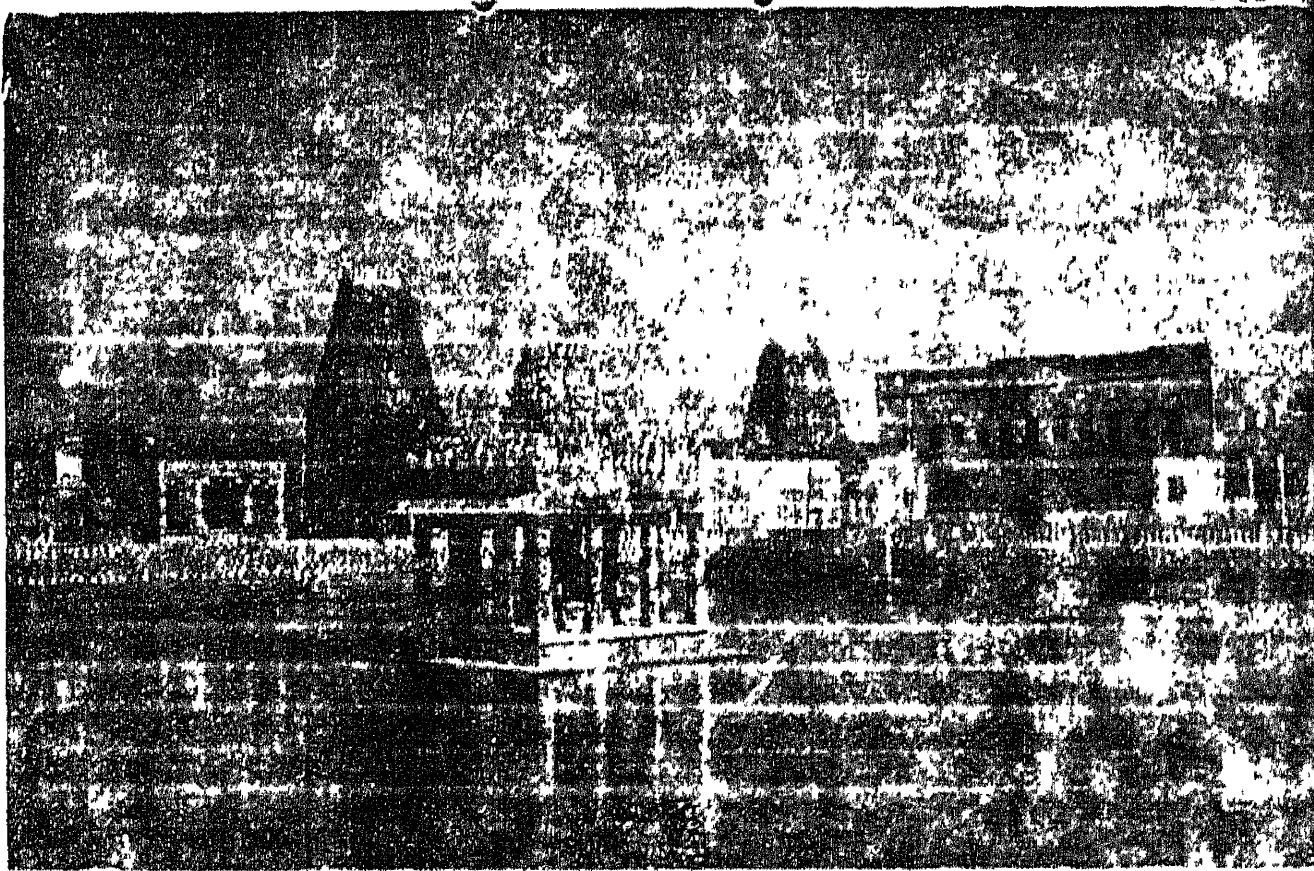
ದಾರಸುತ ಬಂಧು ಜನುಲು ಮೇಳಗಾಂಡ್ರು ।
ನಿನ್ನು ನುತಿಯಿಂಚು ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಪುರಾಣಮುಲು ತೂರ್ಯತ್ರಯಂಬು ।
ಮಾ ಪಾದ ಪ್ರಚಾರಂಬು ನಾಟ್ಯಂಬು ।
ಚೇಯು ಚೇತಲು ನಾಡೆಡು ಮಾಟಲು ।
ಕ್ರಿಯಾ ಭಾಷಾಂಗಮುಲು ।
ಮಾ ಭೋಗ ವಸ್ತುವುಲು ನೀವು ಮೆಚ್ಚಿನ
ಯಾವುಲು ।
ಯಾ ರೀತಿನಂತ ಗಾಲಂಬು ನೀಕು ವೇಡುಕ
ಯಂತ ಗಾಲಂಬು ನಾಡೆದಮು ।
ಕೊಲುವು ನರತುಲಮೈನ ವಾರಮು ನೀಕು

ವಿನೋದಂಬು ಸೇಸುಕೊನಿ ಬ್ರದುಕವಲಯು
ಗಾನಿ
ನೆಮ್ಮದಿ ಮೋಕ್ಷಂಬುನ ನುಂಡೆ ದನುಟಯೇ
ಸಂಗತಿ ।

ನೀವೇದಯ ದಲಂಚಿ ಕೃಪ ಸೇಸಿನವುಡಯ್ಯೆನು
ಗಾಕ
ಯೆರುಕ ಗಲ ಯೇಲಿಕನು ಗೋಲಿಚಿನ ವಾರಿಕ
ಯಡುಗ ನೇಮಿ ಪನಿ ನೀವು ನನ್ನು ನನ್ನಿಟಾ
ಮನ್ನಿಂಚಿತಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಾ ॥

ವಚನಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು
ಕುರಿತು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.
ರಾಜ ರಾಜ ನರೇಂದ್ರನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ
ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಚಾಳುಕ್ಯರ ಕಾಲ
ದಲ್ಲೇ ರಾಜೋಲಗದಲ್ಲಿ, ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಕೇವಲ ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಗದ್ಯ ಪದ್ಯ
ಯುಕ್ತವಾದ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೂ ರಾಗ
ಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಅರ್ಥ ಸಹಿತ ಕಾವ್ಯವಾಚನ
ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು 'ಗಮಕ ಪದ್ಧತಿ'
ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. (ಈಗಲೂ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಮಕ
ಪದ್ಧತಿಯ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ.)
ಇದೇ ಆಂಧ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 'ನನ್ನಯ' ನೆ ಕಾಲದಿಂದ
'ಪುರಾಣ ಪಠನ ಪದ್ಧತಿ' ಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕ

ಶ್ರೀ
ಪ
ದ್ಮಾ
ಪ
ತ್ರಿ

ದೇ
ವಾ
ಲ
ಯ

ಆರಿ ತ ಅಭಿಷೇಕ

ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿನ ಪದ್ಮಾವತೀದೇವಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಆರಿ ತ ಅಭಿಷೇಕ ಸೇವೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ
ರೂ 100/- ಸಲ್ಲಿಸಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಗೃಹಸ್ಥರು, ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಒಟ್ಟು ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸ್ವೀರ
ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಅಭಿಷೇಕ ದರ್ಶನ
ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಸಾದಮಾತ್ರ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತರು ಈ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪುರಾಣ ಪಠಣ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಗಮಕಿಗಳು' ಎನ್ನುವರು. ಆಂಧ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗಮಕ ಕಲೆ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಂಶಪಾರಂಪರವಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇವೆ. ಈಗಲೂ ಗಮಕ ಪದ್ಧತಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯಗಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳು, ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದವರು ಬೆರಳೆಣಿಸುವಷ್ಟು ಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಈ ಗಮಕ ಕಲಾವಿದರಾಗಲಿ, ಪೌರಾಣಿಕರಾಗಲಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿಯೂ, ಉತ್ತಮ ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಈ ವಾಚನದಲ್ಲಿ ರಾಗರಕ್ತಿ ಕೆಡದೆ, ಸಂದರ್ಭ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು, ಅರ್ಥಸ್ಪರ್ಶಿಯನ್ನು, ರಸಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ವಾಚಕನೇ ಗದ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಇಲ್ಲವೇ ವಚನ ಗೀಯಗಳು. ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಆಚಾರವು, ಆ ರಚನೆಗಳು ರಚಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಇತ್ತು. 'ನನ್ನಯ'ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪೋತನ, ಶ್ರೀನಾಥರವರೆಗೆ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ ಕವಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತರಾದವರ ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ರಸಭರಿತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೋಮಾಂಚನ, ತನ್ಮಯತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಅತಿ ರಮ್ಯ ಸುದೀರ್ಘ ಗದ್ಯ ರಚನೆ ಗೀಯಗಳಾಗಿ ಹಾಡುವಂತಹವುಗಳಾದಂತಹವು ನಮಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆ ಈ ಲೇಖನದ ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

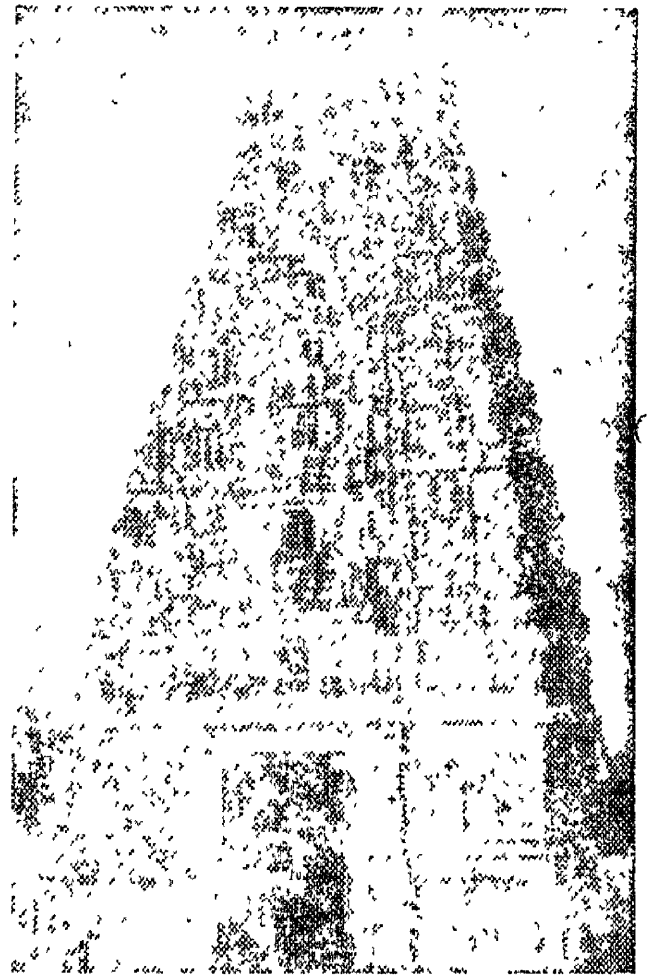
ಸಂಗೀತ ಪ್ರಧಾನವಾದ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಯಕ್ಷಗಾನವಾಗಿ ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ "ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾ ತರಂಗಿಣಿ"ಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗದ್ಯಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಸೂತ್ರಧಾರನ ವಾಖ್ಯಾನವಾದ ಸಂಧಿ ವಚನಗಳು ಮಾತ್ರವಷ್ಟೇ! ಅವುಗಳನ್ನು ಚೂರ್ಣಕಾ ಗದ್ಯಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಸೂತ್ರಧಾರನು ಆ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರಾಗಯುಕ್ತವಾಗಿ ಓದುವುದೇ ವಾಡಿಕೆ. ಕೂಚಿಪೂಡಿಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿಯಂತೂ ಹೇಳುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಭಾಮಾಕಲಾ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಧಾರನು ಹೇಳುವ ತಿರುಗು ಸಂಧಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರಾಗಯುಕ್ತವಾಗಿಯೇ ಓದುತ್ತಾರೆ! ಆದರೆ "ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾ ತರಂಗಿಣಿ"ಯಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಿಣೀಕಲ್ಯಾಣ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ರುಕ್ಮಿಣಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುವ ಲೇಖನ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನಹ

ವದತಿಯಲ್ಲೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ತುತಿ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲೂ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಲೇಖನದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಿದ್ಧೇಂದ್ರನ "ಭಾಮಾ ಕಲಾಪಮು" ನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಬರೆಯುವ ಲೇಖನವನ್ನು ಕೂಡ ರಾಗಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಪದತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಸೀನ ಪಠಣವು (ಕುಳಿತು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು) ಸ್ಥಿರ ಪಠಣ (ನಿಂತು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು) ದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ ವಚನಾಭಿನಯವು. ಆಂಗಿಕಾಭಿನಯವು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಶೃಂಗಾರ ರಸಾತ್ಮಕವಾದ ಲಲಿತ ಗದ್ಯಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ವಿಲಂಬಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಗ ವಿಸ್ತೃತಿ, ಭಾವ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಸಾತ್ವಿಕಾಭಿನಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಮುನಿಸಲ್ಲಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕವಿ ರಚಿಸಿದ "ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಮಾಯಣ ಕೀರ್ತನಲು" ದಲ್ಲಿ ಜಟಾಯು ಹೇಳುವ ರಾಮಸ್ತವವು ಚೂರ್ಣಕಾ ಗದ್ಯವೇ.

ಈಶ್ವರಾರ್ಚನ ಕಲಾವಂತನೂ, ಪರಮ ಮಾಹೇಶ್ವರನಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಶ್ರೀನಾಥ ಕವಿ ಸಾರ್ವಭೌಮನು ತನ್ನ "ಭೀಮ ಖಂಡ" "ಕಾಶೀ ಖಂಡ" ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮ ಶಿವನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ ಮಾಡಿದ ಐದಾರು ಸುದೀರ್ಘ ಗದ್ಯ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾಕ್ಟರ್- ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮ ಮೂರ್ತಿಯವರು "ಈಶ್ವರಾರ್ಚನ ಕಳಾಶೀಲುಡು" ಎನ್ನುವ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಶೀಲನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರ್ರಾಪ್ರಗಡ "ನೃಸಿಂಹ ಪುರಾಣ" ದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ, ಹಿರಣ್ಯ ಕಶಿಪು ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸುವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ "ಸ್ಥಂಭೋದ್ಭವ ಗದ್ಯ" ಸಂದ ಭೋಜಿತವಾಗಿ ಭಯಾನಕ, ಭೀಭತ್ಸ, ರೌದ್ರ ರಸಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಅರಭಟೆ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ತತ್ಸಮ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಅಚ್ಚ ತಿರುಗು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತಿರಮಣೀಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ಪೋತನ ಮಹಾಕವಿಯ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಲಭಿಸಿರುವ ಅತನ ರಚನಾಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಗದ್ಯಗಳೇ! ಸುದೀರ್ಘಗಳೇ! ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ದಾಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಸ್ವರ್ಗ ರಾಜಧಾನಿ ಅಮರಾವತಿ ವರ್ಣನೆ, ಇನ್ನೊಂದು, 'ವಾಮನಾವತಾರೋಪಾಖ್ಯಾನಮು' ದಲ್ಲಿ "ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ವಿಜೃಂಭಣ ಘಟ್ಟ" ಮತ್ತೊಂದು "ಪ್ರಹ್ಲಾದೋಪಾಖ್ಯಾನಮು" ದಲ್ಲಿ "ನೃಸಿಂಹಾವತಾರ ಘಟ್ಟ". ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿನ ಈ ಗದ್ಯ ಕವಿತೆಗಳೆಲ್ಲ ರಾಗರಹಿತವಾಗಿ ಪಠಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಅಸ್ವಾದ

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ ನಾ ರಾ ಯ ಣ ವ ನ

ನಿತ್ಯಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿವರಗಳು

ಸುಪ್ರಭಾತ ಉ	6-00 ರಿಂದ	6-30
ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನ	6-30	,, 8-30
ತೋಮಾಲಸೇವೆ	8-30	,, 9-00
ಕೊಲುವು ಅರ್ಚನೆ	9-00	,, 9-30
ಶಾತ್ರುವೊರೆ & ಗಂಟೆ	9-30	,, 10-00
ಸರ್ವದರ್ಶನ	10-00	,, 11-30
2-ಗಂಟೆ ಶುದ್ಧಿ	11-30	,, 12-00

(ಏಕಾಂತಂ)

ತೀರ್ಥಾಟನ	12-00	
ಸರ್ವದರ್ಶನ ಸಾ	4-00	,, 6-00
ತೋಮಾಲಸೇವೆ, ಅರ್ಚನೆ	6-00	,, 7-00

(ಏಕಾಂತ)

ಸರ್ವದರ್ಶನ	7-00	,, 8-45
ಏಕಾಂತಸೇವೆ	8-45	,, 9-00

ಆರ್ಚಿತಾದಿಗಳ ವಿವರಗಳು

ಅರ್ಚನೆ, ಅಷ್ಟೋತ್ತರ	... ರು.	3-00
ಆರತಿ	... ರು.	1-00
ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಅರ್ಚನೆ	... ರು.	0-50
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	... ರು.	5-00
ಪೂಲಂಗಿ (ಗುರುವಾರವು ಮಾತ್ರ)	... ರು.	1-00
ಅಭಿಷೇಕಾನಂತರ ದರ್ಶನ ರು.		1-00

(ಶುಕ್ರವಾರ)

ಯೋಗ್ಯವೋ, ರಾಗಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಭಾವೋಚಿತವಾಗಿ ಹಾಡಿದಾಗ ಮತ್ತಷ್ಟು ರಸತನ್ಮಯತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆಯೆಂದು ಈ ಲೇಖಕನ ವಿಶ್ವಾಸ. “ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾವತಾರ” ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಗದ್ಯ “ಇಂತಿಂತ್ಯೆವಟುಡಿಂತ್ಯೆ” “ರವಿ ಬಿಂಬಂಬುದಯಾದ್ರಿಪೈ” ಎಂಬ ಪದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ವಾಮನ ಮೂರ್ತಿರೂಪವು ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗುವ ಅದ್ಭುತ ಘಟನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ವಿಜೃಂಭಣಂ :
ಶಾ|| ಇಂತಿಂತ್ಯೆ ವಟುಡಿಂತ ಯೈ ಮರಿಯು
ದಾ ನಿಂತೈ ನ ಭೋ ವೀಧಿ ಪೈ
ನಂತೈ ತೋಯದ ಮಂಡಲಾಗ್ರಮುನ
ಕಲ್ಲಂತೈ ಪ್ರಭಾ ರಾಶಿಪೈ
ನಂತೈ ಚಂದ್ರುನಿ ಕಂತಯೈ
ಧ್ರುವನಿಪೈ ನಂತೈ ಮಹರಾಟಿ ಪೈ
ನಂತೈ ಸತ್ಯ ಪದೋನ್ನ ತುಂಡಗುಚು
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾಂತ ಸಂವರ್ಧಿಯೈ

ಮ|| ರವಿ ಬಿಂಬಂ ಬುಪಯಿಂಪ ಬಾತ್ರಮಗು
ಭತ್ತಂಚೈ ಶಿರೋರತ್ನ ಮೈ
ಶ್ರವಣಾಲಂಕೃತಿಯೈ ಗಳಾಭರಣಮೈ
ಸೌವರ್ಣ ಕೇಯೂರಮೈ
ಭವಿಮತ್ಕಂಕಣಮೈ ಕಟಿಸ್ಥಲಿ
ನುದಂಚದ್ವಂಟಮೈ ನೂಪುರ
ಪ್ರವರಂಚೈ ಪದ ಪೀಠಮೈವಟುಡು ದಾ
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮುನ್ ನಿಂಡುಚೋನ್.

ವ. ಹೀಗೆ ವಿಷುವು ಗುಣತ್ರಯಾತ್ಮಕನಾಗಿ ಶ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಭುವಿಯಲ್ಲಿ ನಭೋ ಸಿಂಡಲದಲ್ಲಿ, ದಿವಿಯಲ್ಲಿ, ದಶದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮಸ್ತ ಭೂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೇಭವಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೂಲೋಕವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ, ಸುವರ್ಣಲೋಕವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಸುವರ್ಣಲೋಕವನ್ನು ಮೀರಿ ಮಹರ್ಣೋಕ ಜನಲೋಕವನ್ನೂ ದಾಟಿ ತ್ರೈಲೋಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಣುವಿನಷ್ಟೂ ರಂಧ್ರವಿಲ್ಲದಂತೆ ತುಂಬಿ ಹೊಂಡು, ಮಹಾದೇಹ ಮಹಿಮಾಸ್ಥಿತನಾಗಿ ಕಿರಣ ತಲದಲ್ಲಿ ರಸಾತಲವನ್ನೂ ಪಾದವು ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಜಂಘೆಯು ಮಹೀಂದ್ರವನ್ನೂ ತೊಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರುದಾರಿಗಳನ್ನು ಇಂದ್ರಸೇನ ಸುರತ್ ಗಣಗಳನ್ನು ಜನನೇಂದ್ರಿಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯೆಯೂ, ಗುಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪತಿಗಳನ್ನು ಘನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೂ, ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ನಭಸನ್ನೂ ಉದರದಲ್ಲಿ ಉದಧಿ ಸಪ್ತಕಗಳನ್ನೂ, ಕ್ಷೇತ್ರಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ

ವನ್ನೂ, ಉರೋಜಗಳಲ್ಲಿ ಋತ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನೂ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಮಲ ಹಸ್ತಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನೂ, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ನಾಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ವೇದಗಳನ್ನೂ, ಭುಜಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರಾಧಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೂ, ಕೂದಲಿನಲ್ಲಿ ಮೇಘಗಳನ್ನೂ, ನಾಸಾಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯುವನ್ನೂ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನೂ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಹ್ಮಯನ್ನೂ. ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಂಡಸ್ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನೂ, ಜಿಹ್ವೆಯಲ್ಲಿ ವರುಣನನ್ನೂ, ಭ್ರೂಯುಗಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನೂ, ರೆಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಹೋರಾತ್ರಿಗಳನ್ನೂ, ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಕೋಪವನ್ನೂ, ಅಧರದಲ್ಲಿ ಲೋಭವನ್ನೂ, ಸ್ಪರ್ಶದಲ್ಲಿ ಕಾಮವನ್ನೂ, ರೇತಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜಲವನ್ನೂ, ಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಅಧರ್ಮವನ್ನೂ, ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನೂ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತ್ಯವನ್ನೂ, ನಗುವಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾಯಾವಿಶೇಷಗಳನ್ನೂ, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನೂ, ನಾಡಿಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳನ್ನೂ, ಉಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಲೆಗಳನ್ನೂ, ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ದೇವರ್ಷಿಗಣಗಳನ್ನೂ, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಜಂಗಮಸ್ಥಾವರ ಜಂತು ಸಮೂಹಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದವನಾಗಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ನಡುಗಿಸುವ ನಿನಾದಿಸುವ ಶಂಖಶಾರ್ಙ್ಗ ಸುದರ್ಶನ

ಗದಾದಂಡ ಖಡ್ಗಾಕ್ಷಯ ಬಾಣ ತೂಣೀರ ವಿರಾಜಿತನೂ, ಮಕರ ಕುಂಡಲ, ಕಿರೀಟ ಕೇಯೂರ ಹಾರ ಕಟಕ ಕಂಕಣ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿ ಮೇಖಾಲಾಂಬರ ವನಮಾಲಿಕಾ ವಿರಾಜಿತನೂ ಸುನಂದನಂದ ಜಯ ವಿಜಯ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಚರ ವಾಹಿನೀ ಸಂದೋಹ ಪರಿವೃತನೂ, ಸಮೇಯ ತೇಜೋ ವಿರಾಜಿತನೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದನು.

ಮ|| ಒಕ ಪಾದಂಬುನ ಭೂಮಿಗಸ್ಪಿ
ದಿವಿ ವೇರೊಂಟನ್ ನಿರೊಧಿಂಚಿ ಯೊಂ
ಡೊಕಟನ್ ಮೀದಿ ಜಗಂಬುಲೆಲ್ಲ ತೊಡಿ,
ಯೊಡಿಂಟನ್ ವಿಲಂಘಿಂಚಿ, ಪ
ಟ್ಟಕ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಟಾಹಮುಂ ಪಗಿಲಿ
ವೇಂಡ್ರಂಚೈ ಪರುಲ್ ಗಾನ ರಾ
ಕೊಕ ಡೈ ವಾಗ್ಧೈ ಗಲಭ್ಯುಡೈ ಹರಿ
ವಿಭುಂಡೊಪ್ಪಾರೆ ವಿಶ್ವಾಕೃತೀನ್.

★

ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸೂಚನೆ

ಅಸಂಖ್ಯ ಯಾತ್ರಿಕರ ಅವಿರತ ಸಂದಣಿಯ ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ನಗರಗಳೊಡನೆ ಶ್ರೀಘ್ರಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಟೆಲಿಕ್ಸ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಮಾಂಕ

ತಿರುಪತಿ — 403 202

ತಿರುಮಲೆ — 403 208

ಯಾತ್ರಿಕರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ತಿ.ತಿ.ದೇ.

(10ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಮಾಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನೇ ತಾ ತಥೈವ ಭಜಾಮ್ಯ ಹಮ್” ಎಂಬ ಸುಂದರ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯರು ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲೊಂದು, ‘ಭಕ್ತರು ನನ್ನನ್ನು ಯಾವರೂಪದಿಂದ ಕಂಡು ಭಜಿಸ ಬಯಸುವರೋ, ಅವರನ್ನು ಅದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಂಧಿಸುತ್ತೇನೆ’ ಎಂಬುದು ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಪರಾಧೀನನಾದುದರಿಂದ ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಳೆದು ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ತನ್ನ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪದೊಡನೆ ದೇವಕೀದೇವಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಅವತರಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, “ಅಮ್ಮಾ! ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಾಗಿದ್ದೂ ಕಠಿಣವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ, ನನ್ನಂತೆಯೇ ಇರುವ ಪುತ್ರನನ್ನು ಬೇಡಿದಿರಿ. ನಾನೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನನ್ನಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ದೊರೆಯದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೇ ನಿಮಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆನು. ನೀವು ಮಗನನ್ನು ಬೇಡಿದುದು ಆ ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ; ನಾನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಮೂರು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಮಗನಾದೆನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕಡೆಯದು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀವೂ ಜನ್ಮವನ್ನೆತ್ತಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ, ನಾನೂ ನಿಮಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಭಕ್ತರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆದು ಅವರಿಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನೀಯುವುದೂ ಸಹ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು.

ಈಗ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಗೀತಾವಾಕ್ಯವು ಅರ್ಚಾವತಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು ತಿಳಿಸುವರು. ಪರಮಭಕ್ತರಾದ ಅನೇಕಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ರಾಜರ್ಮಿಗಳೂ ಮತ್ತಿತರರೂ ಸಹ ಬಹಳ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ, ಅವನಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಇತರ ಫಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತರಾಗದೆ, ಆತನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಾರೂಪಿಯಾಗಿ (ವಿಗ್ರಹ ರೂಪಿಯಾಗಿ) ನೆಲೆಸಿ ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ದರ್ಶನವನ್ನೀಯುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಪರಮಾತ್ಮನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದನೆಂದು ಅನೇಕ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಬಗೆಯ ಭಕ್ತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ, ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಭಗವಂತನ ಸಂಕಲ್ಪವೂ ಸಹ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಈ ಗೀತಾವಚನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸರಸವಾದ ಅರ್ಥವೂ ಅಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, “ಭಗವಂತನನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗ ಕಂಡೇವು? ಯಾವಾಗ ಅವನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ತಲೆಯಿಂದ ಧರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಸೇವಿಸೇವು?” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಭಕ್ತರು ಕಾತರಿಸುವಂತೆ, ಪರಮಾತ್ಮನೂ ಸಹ “ಭಕ್ತರನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸಂಧಿಸುವೆನೋ?” ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕಂಡು, ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು (ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಾನೇ ಅವರನ್ನು ಸೇವಿಸಿ) ಕೃತಾರ್ಥನಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತಿರುವನು. ಇದು ಅವನ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಭಕ್ತಪ್ರೇಮದ ಕಾರ್ಯವು. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕೂಡುವನು.

ಈ ಅರ್ಥದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನರಿಯಲಾರದ ಕೆಲವರು ಅರಸಿಕರು ಭಕ್ತರ ಕಣಿಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ‘ದೇವರನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಂಡೇನು’ ಎಂದು ಕಾತರಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಒಪ್ಪಬಹುದು; ಆದರೆ ದೇವರು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಯೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಣಬಲ್ಲವನಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವನು ‘ಭಕ್ತನನ್ನು ನಾನೆಂದು ಕಾಣುವೆನು? ಎಂದು ಕೂಡುವೆನು?’ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕಾತರಿಸುವನೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು, ನಂಬತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ— ಎಂದೆಲ್ಲಾ ವಾದಿಸಬಹುದು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುವುದು ಅಥವಾ ಕೂಡುವುದೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿ ಆನಂದಪಡುವುದೆಂದರ್ಥವೇ. ವಿನಾ ಒಬ್ಬರು ಎದುರಾಳಿಯ ಕಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಮರೆಯಾಗಿದ್ದು ಕೊಂಡು ತಾನು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವುದೆಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಯ ‘ಎಕಪಕ್ಷೀಯ’ ದರ್ಶನದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗದು. ಆದುದರಿಂದ ಭಕ್ತರ ಕಣಿಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಅವರೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತೇ ಅವರನ್ನು ಸಂಧಿಸಲು ಆತನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು, ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತನೊಡನೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಕೂಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವನನ್ನು ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದಿವ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂಡಬಹುದಷ್ಟೆ; ಇದೇನೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಆಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ—ಅವನು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ, ಒಂದಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಆ ಫಲವು ದೊರಕುತ್ತದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಲವೆ ನಾವೂ ಅವನನ್ನು ಭಜಿಸುವೆವು—ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತನನ್ನು

ಕೂಡಲು ಪರಮಾತ್ಮನೂ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವೇತಕ್ಕೆ? ಎಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು— ಇದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ— ಪರಮಾತ್ಮನು ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಅವನು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವನು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನೇ ವಿವರಿಸುವನು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯೆಂಬುದು ಒಂದೇದಿನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಸುವ ವಸ್ತುವೇನಲ್ಲ. “ಬಹೂನಾಂ ಜನ್ಮಾನಾ ಮುನ್ಮೇ ಜ್ಞಾನವಾ ಮಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ” ಎಂದು ಅವನೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಭಕ್ತಿಯು ಹುಟ್ಟಿ, ಬೆಳೆದು, ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಲು ಬಹಳಕಾಲ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಳಂಬವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದವನಾಗಿ ಆತನು ಆಗಲೇ ಭಕ್ತನನ್ನು ಕೂಡಬಯಸಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತುತ್ತಾನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ರಹಸ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಕೆಲವು ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದಿನ ಅವರನ್ನು ಈ ಧರೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದೂ ಅವರಿಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬುದುಂಟು. ಅನೇಕ ಭಕ್ತರ ಉಪದೇಶವಾಣಿಯಿಂದ ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಂಸಾರಿಗಳೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೋಧೆಯುಂಟಾಗುವುದಲ್ಲವೇ? ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೇಗನೆ ಪರಮಪದಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕೂಡಲು ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಿ ತಾನೇ ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೇಮದ ಸ್ವಭಾವವು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಭಕ್ತರ ಈ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕಭಾತಿಕವಾದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿವಿರಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಗುಣಗಳ ಸುಗಂಧವು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಅಪ್ರಾಕೃತವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಕ್ತನನ್ನು ಕೂಡುವುದು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಆಸಹ್ಯವಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಹುಚ್ಚು ಪ್ರೇಮವೆಂದು ನಾವು ಕರೆಯಬಹುದು. ಪ್ರೇಮವು ಹೆಚ್ಚಿಹೋದರೆ ಅದು ಹುಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನರಿತವರು ಇದನ್ನು ತೆಗಳಲಾರರು. ನಮ್ಮಾಳವಾರರ ಸಹಸ್ರಗೀತೆ (ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ.) ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಕಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಥವು ಬಲು ಸೊಗಸಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ— ಭಗವಂತನು ಆಳ್ವಾರರ ಈ ಪ್ರಾಕೃತ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ವ್ಯಾಮೋಹಗೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸದೆ, ಇದನ್ನೇ ಪರಮಪದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಹಟಮಾಡಿದನೆಂದೂ, ಆಗ ಆಳ್ವಾರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರೆಂದೂ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನು ತನ್ನ ಪರಮಭಕ್ತರನ್ನು ಈ ಮಾನವದೇಹದೊಡನೆಯೇ ಕೂಡಲು

ಕಾತರಗೊಂಡು, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಅವತರಿ
ಸುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಅರ್ಥ
ವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೂರತ್ತಾಳ್ವಾರರವರು ತಮ್ಮ ವರದ
ರಾಜಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಲು ಸೊಗಸಾಗಿ
ವರ್ಣಿಸಿರುವರು.

ಸಂಕ್ಷೇಪೇ ಭಜತಾಂ ತ್ವರಾಪರವಶಃ ಕಾಲೇನ
ಸಂಶೋಧ್ಯತಾಂ
ಅನೀಯ ಸ್ವಪದೇ ಸ್ವಸಂಗಮಕೃತಂ ಸೋಧುಂ
ವಿಲಮ್ಬಂ ಬತ |
ಅಕ್ಷಾಮ್ಯು ಕ್ಷಮಿತಾಂ ವರೋ ವರದ !
ಸನ್ನ ತ್ರಾವತೀರ್ಣೋ ಭವೇಃ
ಕಿಂ ನಾಮತ್ವಮಸಂಕ್ರಿಯೇಷು ವಿತರ್ತ ವೇಷಂ
ಪ್ರಣಿಷೇತುತಾಂ ||

ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ— ಪ್ರಭೋ ! ವರದ
ರಾಜನೆ ! ತಾವು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕೂಡ
ಬೇಕೆಂಬ ತ್ವರಿಗೆ ಪರವಶರಾಗಿ, ಬಹಳ ಕಾಲದ
ವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ
ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡುವ
ವಿಳಿವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಅಶಕ್ತರಾಗಿ, (ಅವರನ್ನು
ಕೂಡಲು) ಈ ಧರಿಯ ಮೇಲೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ
ಅವತರಿಸಿ. (ಇದನ್ನು ನಾವು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.)
ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದ ದಿವ್ಯರೂಪ
ವನ್ನು ಅಭಕ್ತರಿಗೂ ತೋರಿ ಅವರನ್ನೂ ಅನು
ಗ್ರಹಿಸಲೆಳಸುವುದೇ ತಕ್ಕ ? (ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
ವನ್ನೋ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನೋ ನಾವು ತಿಳಿಯಲಾರೆವು.)
ತಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ಷಮಿಸತಕ್ಕವರೆಂದು ಕೊಂಡಾ
ಡಲ್ಪಟ್ಟರೂ, ಹೀಗೆ ಭಕ್ತರ ವಿಯೋಗವನ್ನು ಕ್ಷಣ
ಕಾಲವೂ ಸಹಿಸದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲದ
ಭಕ್ತ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಈ ಪದ್ಯದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಅವತಾರಕ್ಕೆ
ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.
ಅದೇನೆಂದರೆ ತನ್ನ ಸುಂದರವಾದ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ
ವಿಗ್ರಹವನ್ನೂ ಲೋಕ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಸುಮಧುರ
ಲೀಲಾ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನೂ ತೋರಿ ಅಭಕ್ತರನ್ನೂ,
ದ್ವೇಷಿಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ಭಗವಂತನ ಚಾತುರ್ಯವೆಂಬುದು. ಹುಟ್ಟಿದಾಗ
ನಿಂದ ಭಕ್ತರಾಗಿರದೆ ಪ್ರಭುವನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿದ
ಮೇಲೆ ಭಕ್ತರಾದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರ ವಿಚಾರ
ವನ್ನು ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಓದು
ತ್ತೇವೆ. ಭಕ್ತ ಶಿಖಾಮಣಿಯಾದ ಆಂಜನೇಯನ
ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಈತನು ಪಂಪಾ
ತೀರದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ
ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಭಕ್ತನಾಗಲು ಸಕ್ರಮಿಸಿ,
ಲಂಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಸೀತಾದೇವಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದ
ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಭಕ್ತನಾದನು. ಹೀಗೆಯೇ ಅವನ
ಲೀಲೆಗಳನ್ನೂ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕಂಡು ಭಕ್ತ

ರಾದವರೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ. ಆದುದರಿಂದ ಅಭಕ್ತ
ರನ್ನೂ ಭಕ್ತರಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದೂ ಪರಮಾತ್ಮನು
ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತ
ವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಈ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು
ಬಹಳವಾಗಿ ಆದರಿಸುವರು. ಪರಮಾತ್ಮನು
ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳನ್ನೂ
ಕ್ರಮೇಣ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯ
ಲೆನ್ನೇ ಪ್ರಳಯವಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅವುಗಳನ್ನು
ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಎಂದರೆ ರೆಕ್ಕೆಯಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ
ರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಶರೀರೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು
ಕೊಟ್ಟು, ವೇದಾದಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಗಳನ್ನೂ ಉಪದೇಶ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಿಸಿ,
ಅಷ್ಟರಿಂದಲೂ ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರದೆ, ವಿಷಯಾ
ಸಕ್ತರಾಗಿ, ಮೇಲೆ ಪಾಪವನ್ನೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು,
ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ದೇವರನ್ನೂ ಧ್ಯಾನಿಸದೆ, ಕೆಲವು
ವೇಳೆ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಲೂ, ಕೆಟ್ಟ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ
ಜೀವರಾಶಿಯಮೇಲೆ ಕನಿಕರಗೊಂಡು, ಅವರನ್ನು
ಸುಧಾರಿಸಲೆಂದು ತಾನೇ ಧರಿಯ ಮೇಲೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ
ಅವತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪರಾಶರ
ಭಟ್ಟರು ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಜಸ್ತವದ ಉತ್ತರ
ಶತಕದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಈ
ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ—

ಭೂಯೋ ಭೂಯಸ್ತ್ವಯಿ ಹಿತವರೇ
ಪ್ರೃತ್ಯಥಾನಾತ್ಮನೀನ—
ಸ್ರೋತೋ ಮಗ್ನಾನಪಿ ಪಥಿ ನಯುಸ್ತ್ವಂ
ದುರಾಶಾವಶೇನ |
ರುಗೇ ಸ್ತೋಕೇ ಸ್ವಮವ ಜನನೀ
ತತ್ಪಷಾಯಂ ಪಿಬನ್ತಿ
ತತ್ತದ್ವರಾಶ್ರಮವಿಧಿವಿವಶಃ ಕ್ಲಿಶ್ಯಪೇ
ರಜ್ಗರಾಜ ||

ಈ ಪದ್ಯದ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ
ವಿವರಿಸುವೆವು. ಈಗತಾನೆ ನಾವು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ
ಪರಮಾತ್ಮನು ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ
ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಯೂ
ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ ಅವರು ದುರ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ
ನಡೆದು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ದುಃಖಪರಂಪರೆಗಳನ್ನೇ
ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಹಾಲು ಕುಡಿ
ಯುವ ಮಗುವಿಗೆ ರೋಗಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ದೂರ
ಮಾಡಲು (ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿಗೆ ನೇರಾಗಿ ಔಷಧಿ
ಯನ್ನು ಕುಡಿಸಲಾಗದುದರಿಂದ) ತಾನೇ ಔಷಧಿ
ಯನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಮಾತೆಯಂತೆ, ಆತನೂ ಸಹ
ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿ (ಎಂದರೆ ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಿ)
ಆಯಾ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾದಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ಕರ್ಮ
ಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅನುಷ್ಠಿಸಿ ಇನ್ನೂ
ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನೂ

ಅನುಭವಿಸುವನು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ
ಎಂತಹ ವಾಸಿಯನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ತನ್ನ ವಶಪಡಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅವನ 'ದುರಾಶೆ'ಯೇ ವಿನಃ
ಮತ್ತೇನಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ವಶದಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವದಾ
ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿಯೂ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿಯೂ
ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅವತಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತರ
ರಂತೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಿಸ
ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ,

ನಮೇ ಪಾರ್ಥಾಸ್ತಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ತ್ರಿಷು
ಲೋಕೇಷು ಕಿಂಚನ |
ನಾನವಾಪ್ತಮವಾಪ್ತವ್ಯಂ ವರ್ತ ಏವ ಚ
ಕರ್ಮಣಿ ||

ಎಂದು ಅವನೇ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಯಾ
ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾದಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ
ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಲಸ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸುತ್ತಲೂ,
ಇತರರಂತೆಯೇ ತಾನೂ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಸುಖ
ದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೂ ವರ್ತಿಸುವನು.
ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆದುದರಿಂದ ಇದೂ ಅವತಾರ
ಪ್ರಯೋಜನಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಮತ್ತೊಂದು ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ಹಿರಿಯರು ತೋರು
ವರು. ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವತರಿಸದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ
ಅವನ ಶುಭಗುಣಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವೇ ಇಲ್ಲದೆ
ಹೋಗಿ ಅವು ಇದ್ದೂ ಇಲ್ಲದುದಕ್ಕೆ ಸಮನಾ
ಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಲೂ ಸಾಧ್ಯ
ವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಾವು
ಸಮಸ್ತ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಸಾಗರನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗು
ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ಚರಿತ್ರದಿಂದಲ್ಲವೆ ನಾವು
ಅವನ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪರಮ
ಪುರುಷನಿಗೆ ಏನು ಚರಿತ್ರವಿರುವುದು ? ಚರಿತ್ರ
ಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲೇ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುವು.
ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ಭಾಗವತ ಮುಂತಾದುವಂತೆ
ನಾರಾಯಣನ ಚರಿತ್ರವೆಂದು ಪರಮಪುರುಷನ
ಚರಿತ್ರಗ್ರಂಥವೆಂದಿರುವುದೇ ? ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ
ವೇದಪುರಾಣನೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾವ
ತಾರದ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವನು. ಆದು
ದರಿಂದ ಚರಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ಗುಣ
ಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಪರ
ಮಾತ್ಮನು ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯ
ಬಹುದು. ಶ್ರೀರಾಮಾವತಾರವು ಪ್ರಕಟವಾದುದು
ದರಿಂದಲ್ಲವೇ ಅದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಮಹರ್ಷಿಯೂ
ಇನ್ನೂ ಇತರ ಅನೇಕ ಭಾಷಾಕವಿಗಳೂ ಅವನ
ದಿವ್ಯ ಚರಿತ್ರವನ್ನೂ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ
ಶುಭಗುಣಗಳನ್ನು ಬಾಯಾರ ಕೊಂಡಾಡಿ ಅದ್ಭುತ
ವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಮಗೆ ಸುಂದರವಾದ
ಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಿಲ್ಲ

ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ನಾಲ್ಕು ತತ್ವಗಳು

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಶಕ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ

ಶಕ್ತಿವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಪರಶಿವ, ಪರಮೇಶ್ವರ, ಮಹಾಲಿಂಗ, ರುದ್ರ, ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಹೆಸರುಗಳುಂಟು. ಈತನು ಶಕ್ತಿ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಚಿತ್ತ, ಪ್ರಕೃತಿ ಎನಿಸವನು ಚಿತ್ ಶಕ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟಶಿವನಿಗೂ, ಚಿತ್ತಶಕ್ತಿ ವಿಶೇಷ ಜೀವನಿಗೂ ಭೇದವಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಈ ಚಿತ್ತ ಶಕ್ತಿಯೂ ವಿಚಿತ್ತ, ಅನಂತ, ನಾನಾಮುಖ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವರೂ ಅನೇಕ ಬಗೆಯಾಗಿ ಭೇದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವರು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಿವನಿಂದ ಭಿನ್ನರಾಗಿದ್ದರೂ ಶಕ್ತಿವಿಕಾಸವಾದಾಗ, ಶಿವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಶಿವಾಭೇದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ಶಿವನೊಡನೆ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅಭೇದಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗುವರು.

ನಿರಾಕಾರನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ ಎನಿಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಸಹಜಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಗೂ ಶಕ್ತಿಗೂ ಅಭೇದ ಅಥವಾ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವಿರುತ್ತದೆ, ಲೀಲಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಶಕ್ತಿಯ ಅಲ್ಪಾಂಶವು ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಶಿವನಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸತ್ತ್ವರಜಸ್ತಮೋಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿ ಎನಿಸಿ, ಅವನಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಜೀವರನ್ನಾವರಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಶಿವನೇ ಜೀವನೆನಿಸಿ ಭಿನ್ನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಜೀವನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಭಕ್ತಿಯ ಆಚರಣೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿ ಶಿವನಾಗುವನು. ಹೀಗೇ ಶಿವನಿಗೂ ಜೀವನಿಗೂ ಭೇದಾಭೇದ ಸಂಬಂಧವೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು, ಅದುದರಿಂದ ಜೀವ-ಬ್ರಹ್ಮರಿಗೆ ಅಭೇದವೂ ಸತ್ಯ, ಭೇದವೂ ಸತ್ಯ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಭಾವವು ವಾಸ್ತವಿಕ, ಜೀವಭಾವವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಶನಾದ ಜೀವನು ವಾಸ್ತವನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಶಕ್ತಿ ಸಂಕೋಚರೂಪವಾದ ಮಲಾವೃತನಾಗಿ ಸಂಸಾರಿ, ಜೀವ ಎನಿಸಿ, ದೇಹವೇ ತಾನೆಂಬ ಭ್ರಮೆ, ಅಭಿಮಾನಗಳಿಂದ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬುದು ಸತ್ಯ, ಆದರೆ ಶಕ್ತಿ ವಿಕಾಸವಾದಾಗ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇದು ತೊಲಗಿ ನಿರ್ಮಲನಾದಾಗ ಜೀವನಿಗೆ ತನ್ನ ವಾಸ್ತವ ಸ್ವರೂಪವು ಐಕ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೀವನಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕರೂಪವು ಹೋಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕಭಾವ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸಂಸಾರದೇಶೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಜೀತನನು ಶಿವನಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಿವನೇ ಆಗಿ ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆ, ನಿರಭಿಮಾನತೆಗಳಿಂದ ಲೋಕ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಜೀತನನಿಗೆ ಜೀವಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವಭಾವ ಇರುವಾಗಲೂ ಶಿವಭಾವವು ಆಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಗೂಢವಾಗಿ ಅಡಗಿರುವುದು. ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಭಿನ್ನನೆಂಬ ಭಾವವು ಜೀವನಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯ ಅಂದರೆ ಶಿವನ ನಿರಂತರ ಉಪಾಸನೆ, ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ ಸ್ಮರಣ, ಸಂಪರ್ಕಗಳಿಂದ ಜೀವನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಶಿವಭಾವವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ಹೊರದಂದು ವಾಸ್ತವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ, ಶಿವನು ಗುರುರೂಪದಿಂದ ಬಂದು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾನು ಶಿವನ ಕೈಗೊಂಬೆ, ತನಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ದೇಹ-ಮನ ಬುದ್ಧಿ-ಜೀವ ಎಲ್ಲವೂ ಶಿವನ ಪ್ರಸಾದ, ತನ್ನನ್ನು ಅವನು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಜೀವನು ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ಪರಶಿವನ ವಿಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ, ನಿತ್ಯಾಭಿಯೋಗದಿಂದ ಅವನೊಂದಿಗೆ ದೇಹದ ಒಳಗೆ-ಹೊರಗೆ ಕೂಡಿ, ಅವನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿಯೇ, ಅವನನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ತನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪಂಚಮುಖಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಪಂಚಗಣಾಧೀಶರ ಅವತಾರವಾದ ರೇವಣ ಸಿದ್ಧ, ಮರುಳಸಿದ್ಧ. ಪಂಡಿತ್ಯಾರಾಧ್ಯ, ಏಕೋರಾಮ, ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಕ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಭರ್ತ್ಯಪ್ರಪಂಚ, ಯಾದವಪ್ರಕಾಶ, ಭಟ್ಟಭಾಸ್ಕರ ಶ್ರೀಪತಿ ಪಂಡಿತ, ಶ್ರೀ ಕಂಠಾಚಾರ್ಯ, ನಾಯ ನ್ಯಾರರು ಏಕಾಂತದ ರಾಮಯ್ಯ ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಪ್ರಚಾರವಾಯಿತು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ವೀರಶೈವ ಸಮ್ಮತವಾದ ದರ್ಶನವನ್ನಾಗಿಸಿದ ನಂದಿಯ ಅವತಾರವಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರು (1132-

1168) ಜೀವ-ಜಗತ್ತು-ಜಗದೀಶ್ವರ ಇರುವ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಇವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪವೆಂಬ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯು ವಿಖ್ಯಾತವಾದುದು. ವೈದುವಾದ ಉಪದೇಶ, ಕಟುವಾದ ವಿಡಂಬನ, ಉಗ್ರವಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹೃದಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದೇವ ಕೃಷಿಕರಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜನಜೀವನದ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಭಾರತದ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಎನಿಸಿದರು. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶರೀರಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕಾಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಉದಾತ್ತ ಆದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಜ ಸಾಧಾರಕರು ಹಾಗೂ ದಾರ್ಶನಿಕರು, ಶೈವಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ, ನಾಯ ನ್ಯಾರರಿಂದ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾದ ಶೈವ ಮತ ಹಾಗೂ ಶಿವಭಕ್ತಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಲು ಕಾರಣನಾದವರು ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಿತ್ರರು.

ಹೀಗೆ ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆ, ಭಕ್ತಿಪಾರವಶ್ಯತೆ, ಸರ್ವಸಮತಾ ಭಾವ, ದೇಹಶ್ರಮ, ಅಹಿಂಸೆ, ದೀನದಲಿತೋದ್ಧಾರ, ದೈನ್ಯತೆ, ಏಕಪತ್ನೀವ್ರತ, ನಿಸ್ಪೃಹತೆ, ಸದ್ವರ್ತನೆ ಎಂಬೀ ವೀರಶೈವ ಪಂಥದ ವಿಶವಿಧಿಗಳು ವಿಶ್ವಧರ್ಮನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತಳಹದಿಯಾಗಲುಭಕ್ತಿ ಭಂಡಾರಿ, ಜಗಜ್ಯೋತಿ, ವಚನ ವಾಙ್ಮಯಾಚಾರ್ಯ, ವೀರಶೈವಮತ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಬಸವಣ್ಣನವರೇ ಮೂಲಕಾರಣ.

ಎನ್ನಿಂದ ಕಿರಿಯರಿಲ್ಲ,
ಶಿವಭಕ್ತರಿಂದ ಹಿರಿಯರಿಲ್ಲಾ ;
ನಿಮ್ಮ ಪಾದಸಾಕ್ಷಿ, ಎನ್ನ ಮನಸಾಕ್ಷಿ,
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ಎನಗಿದೇ ದಿಬ್ಬ !

— ಬಸವಣ್ಣ

ಸ ಪ್ತ ಗಿ ರಿ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ತನ್ನ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ, ಮತ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೇಖನಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಪೂಟೋಗಳು, ಬಣ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಚುರಿಸಲ್ಪಡುವುವು.

ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಕಳಗಿರುವ ಒಂ ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಒಳಗಡೆ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ :	ಪೂರ್ತಿಪುಟ	ರೂ 80
	ಅರ್ಧಪುಟ	,, 50
	ಕಾಲುಪುಟ	,, 30
ರಕ್ಷಾಪುಟ : 4 ನೆಯ ಪುಟ	1 ಬಣ್ಣದ್ದು	ರೂ 200
	2 ,,	,, 250
	3 ,,	,, 300
ಕವರಿನೊಳಗೆ 2 ನೆಯ ಪುಟ, 3 ನೆಯ ಪುಟ	1 ಬಣ್ಣದ್ದು	ರೂ 150
	2 ,,	,, 200
	3 ,,	,, 250
ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ;	1 ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟ	ರೂ 150
	2 ಕೊನೆಯ ಪುಟ	,, 110
	3 ವಾರ್ತೆಯ ಪುಟಕ್ಕೆ ಇದಿರು ಪುಟ :	
	1 ಪುಟ	ರೂ. 100
	2 ಪುಟ	,, 60

ಸೂಚನೆ: 4 ನೆಯ ರಕ್ಷಾಪುಟ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ 6 ಮಾಸ ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಪಾವತಿಮಾಡಿ ಸ್ಥಳ ಕಾದಿರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕಟಣಾದರಗಳ ಮೇಲೆ 10%, 12 ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕಾದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 15% ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಕೊಡದೆಯೇ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸದೆಯೇ ಯಾವ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನೂ ದರೂ ನಿರಾಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಚುರಣೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಪಾದಕರು,

ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ್,-517501

ವಚನಾಮೃತ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಅಚ್ಯುತಕುಮಾರ್, ಎಂ. ಎ..

12 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಚನಕಾರರಾಗಿ, ಆಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಕರಾಗಿ ಅನೇಕ ಶಿವಶರಣರು ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಬರುವವರು, ಬಸವಣ್ಣನವರು. ದಾಸಕೂಟದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರು 'ದಾಸರಂದರೆ ಪುರಂದರ ದಾಸರಯ್ಯ' ಎನಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ವಚನವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣನವರು 'ಭಕ್ತಭಂಡಾರಿ' 'ವಿನಯಭಂಡಾರಿ' ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಸಿದ್ಧರಾಮ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದವರೂ ಸಹ ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಹೆಗಲೆಣೆಯಾದ ವಚನಕಾರರೇ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಲವು ವಚನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಕ್ತನಿಗೂ ಭಗವಂತನಿಗೂ ಸಂಬಂಧದ ಬಳಿಯನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸುವುದು ಭಕ್ತಿ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದುದು ಮನಸ್ಸು. ಆದರೆ ಈ ಬೆಂದ ಮನಸ್ಸು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳದೆ, ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ, ಎತ್ತೆತ್ತಲೋ ಹಾರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ದುಂಬಿಯಂತೆ. ಈ ಚಂಚಲವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಚಂಚಲಗೊಳಿಸಲು ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ವಿಷಯವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅವು ಅಂತರಂಗದೊಳಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದರು ಹೊರಗೆ ನಿರುಪದ್ರವಿಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಣ್ಣನವರು 'ವಿಷಯವೆಂಬ ಹಸುರನ್ನು ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಹರಡ್ಡಿಯೆ. ಮುಗ್ಧವಾದ, ಮೂಕವಾದ, ವಿನೇಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಪಶು ಹಸುರೆಂದು ತಿಳಿದು ಗಪ ಗಪ ತಿನ್ನುವುದು. ಪಾಪ, ಅದು ಹಸುರು ಬಣ್ಣವಿರುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹುಲ್ಲು ಎಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ! ಬೆಳ್ಳಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಹಾಲು ಎಂದೇ ಭ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿ ತಿಂದು ತನ್ನ ಕುತ್ತನ್ನು ತಾನೇ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನಾದ (ಶಿವ)ನನು ವಿಷಯರಹಿತನ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿರಸವ ದಣಿಯೆಮ್ಮೆಯಿಸಿ, ಸುಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ ಉದಕವನೆರೆದು ಕಾಪಾಡ ಬೇಕು' ಎಂದು ಶಿವನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ನಡೆ-ನುಡಿ ತರಗೆಲೆಯಂತೆ, ಹಾವಿನ ನಾಲಿಗೆಯಂತೆ ಎರಡಾಗಬಾರದು. ಮನುಷ್ಯನ ನುಡಿಯಂತೆ ನಡೆಯಿರಬೇಕು. ಆ ನಡೆ-ನುಡಿ ದೈನಂದಿನ ವ್ಯಾಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ, ಆಚರಣೆಗೆ ತರ

ಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅದು ಸುವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು. ಮನೆಗೆ ಬಂದವರನ್ನು 'ಏನು ಬಂದಿರಿ, ಹದುಳವಿದ್ದಿರಾ? ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸಿರಿಯೇನು ಹಾರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ನೆಲವೇನು ಕುಳಿ (ಗುಂಡಿ) ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಮೌನವಾಗಿರದೆ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಶಿರ ಸಹಸ್ರ ಹೊಳಾ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊಡೆದು ಹೊಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಅವರ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಏನು? ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಗುಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಿ, ಅದಮಿ ಮೂಗ ಕೊಯ್ಯದೆ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಅಣ್ಣನವರು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತಾಡುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ - ನಯ - ನೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಬೇರೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ "ಮೃದುವಚನವೇ ಸಕಲ ಜಪಗಳಯ್ಯ, ಮೃದುವಚನವೇ ಸಕಲ ತಪಗಳಯ್ಯ, ಸದು ವಿನಯವೇ ಸದಾಶಿವನ ಒಲುಮೆಯಯ್ಯ" ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು, ನುಡಿದರೆ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ದೀಪ್ತಿಯಂತಿರಬೇಕು, ನುಡಿದರೆ ಸ್ಪಟಿಕದ ಶಲಾಕೆಯಂತಿರಬೇಕು, ನುಡಿದರೆ ಲಿಂಗಮೆಚ್ಚಿ ಅಹುದು ಎನ್ನಬೇಕು" ಎಂದಿರುವಂತೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ, ನಯ, ಮೃದುತ್ವ, ಲಾಲಿತ್ಯಗಳು ನೆಲೆಸಿರಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಣ್ಣನವರು ಧನಿಕರು, ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವು ತಿಂದವರನ್ನು (ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದವರನ್ನು) ನುಡಿಸಬಹುದು; ಗರ ಹೊಡೆದವರನ್ನು (ಗ್ರಹ ಪೀಡಿತರನ್ನು) ನುಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಿರಿ ಎಂಬ ಗ್ರಹ ಹೊಡೆದವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಐಶ್ವರ್ಯ ಮದದಿಂದ, ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿ ಬೀಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಕನುಂಗಿದವರಂತೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಹಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇತರರೊಡನೆ ತಾವು ಮಾತಾಡುವುದೆಂದರೆ ಕೀಳು, ಘನತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಂಸ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆ?

'ಸಿರಿ ಕಳ್ಳೊಡವುಟ್ಟಿತು' ಎಂದು. ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಆಭಿಮಾನದಿಂದ, ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಮದೋನ್ಮತ್ತರಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಬಾಯಿಬಿಚ್ಚಿಸಲು, ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡತನವೆಂಬ, ತಕ್ಕಂತ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಪಕ್ಕನೆ ಅವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ಅಹಂಕಾರ ಪಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ವಿಡಂಬಿಸಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಒಂದೊಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾದ ಹಾವು (ವಿಷ) ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲಿ ಸಿರಿಗರ, ಸಿರಿ ಎನ್ನುವ ಹಾವು ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಂಸಾರ ಸರ್ವಗ್ರಾಹಿಯಾಗಿ ನುಂಗುತ್ತಿದೆ, ರಾಹು ಚಂದ್ರನನ್ನು ನುಂಗಿದಂತೆ. ಭಕ್ತನಾದ ವನು ಲೌಕಿಕ ಆಸೆಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಆವಾಗಲೂ ಮನಸ್ಸು ನಿಂದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ, ಹೊಂದಿದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಲೀಯದೆ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲಣ ಮರ್ಕಟನಂತೆ ಲಂಘಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದಾತ. ಆ ದೇವನೇ! ಅವನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಾಯೆಯೆಂಬ ಬಲೆಯನ್ನು ಬೀಸಿ ಆಶೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಂಚಲಗೊಳಿಸಿ ಭವದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಧಿತರಾಗಿ ತೊಳಲಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಪಶುಪತಿಯೇ ಕೈಹಿಡಿದಿತ್ತಿ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು; ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮರಿಸಿ; ಭವದಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವನೇ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಆಕರ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಮುಂದು ಗೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅಣ್ಣನವರು ಆ ನೋವನ್ನು "ಒಲೆ ಹತ್ತಿ ಉರಿದರೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಧರೆ ಹತ್ತಿ ಉರಿದರೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು? ಏರಿ ನೀರುಂಬಡೆ, ಬೇಲಿ ಕಾಯ ಮೇವೊಡೆ, ನಾರಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳವೊಡೆ, ತಾಯ ಮೊಲೆವಾಲು ನಂಜಾಗಿ ಕೊಲುವಡೆ ಇನ್ನಾರಿಗೆ ದೂರುವೆ?" ಎಂದು ಶಿವನನ್ನು ಆರ್ತನಾಗಿ ಮರೆಹೊಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ. ಧರ್ಮರಕ್ಷಕ (ಶಿವ) ನೇ ಧರ್ಮ ಹಂತಕನಾದರೆ ಗತಿ ಏನು? ಕಾಯುವವನೇ ಕೊಲ್ಲಹೊರಟರೆ ಕಾಪಾಡುವರಾರು? "ಹರ ಕೊಲ್ಲಲ್ ಪರಕಾಯನೆ ಹರಹರ ಶ್ರೀ ಚನ್ನ ಸೊಮ್ಮೇಶ್ವರ" ಎಂದು ಕವಿ ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ? "ಮುನ್ನೀರ್ ಬೆನ್ನೀರನೆ ಬೆರಸಲಣ್ಣ ತಣೀರೊಳವೆ?" ಹಡೆಯ ನೀರು

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು — ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ

ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿತ ದರಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿದ ದರಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ದರಗಳನ್ನು 1 ಜನವರಿ 1980 ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಸ್ತಿಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಉತ್ಸವ :

ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವದ ದರವನ್ನು ರೂ 1000-00 ದಿಂದ ರೂ 1500-00 ಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿಷೇಕ :

ಅಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪುನಃಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ (ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ) ಮುಂಗಡ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಭಿಷೇಕ	ಶುಲ್ಕ	ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ	ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಪೂರಾಭಿಷೇಕ	ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 500-00	ಸಾಯಣ ಮಂಟಪ	16
ಕರ್ಪೂರದ ಬಟ್ಟಲು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 300-00	ರಾಮರ್ ಮೇಡೈ	20
ಪುನುಗು ಬಟ್ಟಲು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 200-00	ಸ್ನಹನ ಮಂಟಪ	60
ಇತರ ಬಟ್ಟಲುಗಳು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 100-00	ತಿರುಮಾಮಣಿ ಮಂಟಪ	100

ಸಹಸ್ರ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆ :

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಾವಿರದೊಂಟು ತುಪ್ಪದದೀಪ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರು ರೂ 2000-00 ಗಳ ಶುಲ್ಕ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

ಸೂಚನೆ :

1 ಜನವರಿ 1980 ರಂದು ಮತ್ತು ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ನಡೆಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂಗಡ ಹಣ ನೀಡಿರುವವರು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿತ ದರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,
ತಿ.ತಿ.ದೇ.

ಬಿಸಿಯಾದರೆ ತಣ್ಣೀರು ಬೆರಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಗರವೇ ಕಾದು ತಕಸಕ ಕುದಿಯ ತೊಡಗಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ತರುವುದು ಎಲ್ಲಿಂದ? ಸಾಮಾನ್ಯರು ದಾರಿದ್ರ್ಯದರೆ ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೇ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಪ್ಪಿರೇನು ಗತಿ?

ನೀರ ಶೈವರಲ್ಲಿ 'ಲಿಂಗಧಾರಣೆ' ಯಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವನು ಶಿವಶರಣನೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗುವುದು. ಅಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅನೇಕರು ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ದೀಕ್ಷೆವಹಿಸಿ ಶಿವ ಭಕ್ತರಾದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಲಿಂಗ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡವರೆಲ್ಲ ಶಿವಭಕ್ತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸ್ವರೂಪತಃ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಉದರಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ವೇಷ ಹಾಕಿದ ಡಾಂಭಿಕರು ಎಷ್ಟೋ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸಿದರೂ, ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕುಂಬಳದ ಕಾಯಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಬಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಗಟ್ಟಿ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಭದ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಳಿಮನದವನಿಗೆ (ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನವನಿಗೆ) ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಭಕ್ತನು ಹೇಗಾದಾನು? ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಅವನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಮನಹೀನನು ಮೀಸಲ (ಪ್ರಸಾದ ನೈವೇದ್ಯ) ಕಾಯಿ ರಿಸಿದಂತೆ. 'ಮುನ್ನಿನಂತೆ' ಎಂದರೆ ಅಂದಣವನೇರಿದ ಸೋಣಗದಂತೆ ಕಂಡೊಡೆ ಬಿಡದು ಮುನ್ನಿನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು. ಅಂದರೆ 'ನಾಯಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ' ಎನ್ನುವ ಗಾದೆಯಂತೆ. ಅದು ಸಿಂಹಾಸನದಮೇಲೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹಳೆಯ ನೆನಪು, ವಾಸನೆ ಬಂದಾಕ್ಷಣ ಹಾರುತ್ತ ಗೆ, ನೆಗೆಯುತ್ತದೆ. ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ. ಲಿಂಗ ಧರಿಸಿಯೂ ವರ್ತಿಸದವರು ಅಂತಹವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ "ಕಬ್ಬುನದ ಕೋಡಗ ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲು ಹೊನ್ನಾದರೇನು, ಮತ್ತೇನಾದರೇನು? ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ರೂಹ ಬಿಡದನಕ್ಕೆ-ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಯೂ ನಂಬದ ಡಂಬಕರಿಗಯ್ಯ" ಎಂದು ಕಟುವಾಗಿ ನುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಂದರೆ (ಭಕ್ತನಾದವನು ಶಿವದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದವನು ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ದುರಾಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಲಿಂಗಧಾರಿ, ಅಥವಾ ಲಾಂಛನಗಳಿಂದ ಭಕ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅಣ್ಣನವರು. ಭಗವದರ್ಪಿತವಾದ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ (ಮೀಸಲಕ್ಕೆ, ಮಡಿಗೆ) ಮನಹೀನನನ್ನೂ, ಇಂದ್ರಿಯದಾಸನಾದವನನ್ನೂ ಕಾಪಿಟ್ಟರೆ ಮಡಿ

ಯನ್ನು, ಮೈಲಿಗೆ, ಎಂಜಲು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅದು ನಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಮಡಕೆಯಂತೆ ಅಥವಾ ಹಾಲಿನಂತೆ ಶಿವನಿರ್ಗುಣಗಳು ಅಪವಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಭಕ್ತನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಗಣೆಯ ಜನ ಕನಿಗೆ ಸಂಪಂಗೀಯ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ರಂಜನೆಯಲ್ಲದೆ, ಗಂಜಳಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಣ್ಣು ಪುತ್ಥಳಿಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳೆದರೆ ಕೆಸರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು? ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಲೋಕದಮಾನವನಿಗೆ ಶಿವದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಟ್ಟವನು, ಶಿವಭಕ್ತನು ಏಕೆ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಮಲದಂತೆ ಶರಣರ ಜೀವ. ಅವರ ರೀತಿ ಹಾವಿನ ಡೊಂಕು ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಸಸಿನ ವಾದಂತೆ, ನದಿಯ ಡೊಂಕು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಸಿನ ವಾದಂತೆ, ಶಿವಶರಣಂ ಡೊಂಕು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸಸಿನ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಬಹಿರಂಗ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೂ, ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿಷ್ಠೆ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಮಲದ ಹೂವಿನ ಮೆಲಿರುವ ಹನಿಯಂತೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಯೂ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ನಿರ್ಲಿಪ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಆ ಪರಿಯನ್ನು ಜಲದೊಳಗೆ ಮೀನು ಇದ್ದರೂ, ನೀರನ್ನು ತನ್ನ ನಾಸಿಕದತ್ತ ಹೊದ್ದಲಿಯದು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಿವಶರಣನು ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಆ ಮಾಯಾ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತನ್ನ ಹೃದಯದತ್ತ ಹೊದ್ದಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಣರಿಗೆ, ಮತ್ಸ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಶಿವನನ್ನು ಸಿದ್ಧರಾಮನು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ಮನುಷ್ಯನು ಸಂಸಾರದ ಜಂಜಡದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ, ಮಾಯೆಯ ಮೋಹ ಪಾಶಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಂಕಟ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಆಸೆಯಿಂದ ಮಡೆಯನ್ನು ಎಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಕಣಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಲೌಕಿಕ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಹಣಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಮಗ್ನರಾಗಿ ವೃಥಾವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನರಾಗಿ ದೇವರನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೂ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹವರೂ ಕೂಡಾ ಅಂತರಂಗ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಯಿಂದ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಏಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ, ಅರೆಕ್ಷಣವಾದರೂ ಶಿವನ ನೆನಹನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಫಲವುಂಟು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಅಲ್ಲಮ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಂಕಿಯೊಳಗುಳ್ಳ ಗುಣ ಬಿಸಿ ನೀರೊಳಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮ ಜನರ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು,

'ಆದ್ಯರ ವಚನ ಪರುಷ ಕಂಡಣ್ಣಾ' 'ಆದ್ಯರ ವಚನ ಆದ್ಯರಿಗಾಯಿತು ವೇದ್ಯರಿಗಲ್ಲಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರ ವಚನಗಳನ್ನು, ಶಿವಶರಣರನ್ನು ಅನೇಕರು ನೆನೆದಿರುವರು. ಆದರೆ ಆಗಿಹೋದ ಶಿವಶರಣರ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳು ಉದಾತ್ತ ವರ್ತನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಾಯಿ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನೆನೆದರೆ ಸಾಲದು; ಅವರ ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಜಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕುರೂಪಿ ಸುರೂಪಿಯನ್ನು ನೆನೆದಾಕ್ಷಣ ಸುರೂಪಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುರೂಪಿ ಕುರೂಪಿಯನ್ನು ನೆನೆದ ತಕ್ಷಣ ಕುರೂಪಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದರಿದ್ರನು ಧನವುಳ್ಳವನನ್ನು ನೆನೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಧನಿಕನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಪುರಾತನರ ನೆನಪಿನಿಂದ ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥವೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಅವರ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳು, ಸದಾಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಕ್ತಿ, ನಿಷ್ಠೆಗಳಿದ್ದರೆ, ನಡೆ - ನುಡಿಯಂತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ಫಲಸಿಕ್ಕಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಎಂದಿದ್ದಾನೆ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು.

ಉಡುತಡಿಯ ಸುಮತಿ ನಿರ್ಮಲರೆಂಬ ಶಿವಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವಳೇ, ಆಕೃಮಹಾದೇವಿ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಅವಳು ಶ್ರೀಶೈಲದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯವಾದ, ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರೀತಿ, ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಳು; ಅವನೇ ತನ್ನ ಪತಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮದುವೆಯಾಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಳು ಏಕೆಂದರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಾದರೋ ಸಾವಿಲ್ಲದ, ಕೇಡಿಲ್ಲದ, ರೂಹಿಲ್ಲದ, ಎಡೆಯಿಲ್ಲದ, ಕಡೆಯಿಲ್ಲದ, ತೆರಹಿಲ್ಲದ, ಕುರುಹು ಇಲ್ಲದ, ಭವವಿಲ್ಲದ ಭಯವಿಲ್ಲದ ಕುಲಸೀಮೆಯಿಲ್ಲದ ನಿಸ್ಸೀಮನಾಗಿ ದ್ದನು. ಅವಳಿಗೆ ಸಾಯುವ ಕೆಡುವ ಲೋಕದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಂಡಸರು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕಿರಿತನದಿಂದಲೇ ಚಿನ್ನನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಭಾವಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಲೋಕದ ಗಂಡಸರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಳು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನ ಸೌಂದರ್ಯಾತಿಶಯಕ್ಕೆ, ಪೊಸಗಾಡಿಗೆ, ಅರಸ ಕೌಶಿಕನಾದರೂ ಮೋಹಿತನಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಪ್ರಣಯಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದ, ಅವಳಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅರಸನು ಅಕ್ಕನ ಮನಸನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಸಖಿಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ. ಆ ಗೆಳತಿಯರು ಅಕ್ಕನಮುಂದೆ ಕೌಶಿಕನ ಗುಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಗಾನಮಾಡಿದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಾಯುವ ಗಂಡಸರನ್ನೊಲ್ಲದ ಅಕ್ಕ, ಚನ್ನನ ಬಗೆ ತನಗಿದ್ದ ಅವ್ಯಾಜ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕುರಿತು "ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಹುಲುಮೊರಡಿಯಲಾಡುವುದೇ ನವಿಲು ತನ್ನ ಮನ ಮೋಹಕ

ವಾದ ಗರಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಅದು ಕುಣಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಂಸೆ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಕಿರಿದಾದ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ರಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾವಿನ ಮರ ಚಿಗುರಿದ ಹೊರತು ಕೋಗಿಲೆ ಸ್ವರಗಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭ್ರಮರ ಸುವಾಸನೆಯಿಲ್ಲದ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನನ್ನಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅನ್ಯಕ್ಕೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ನಿರ್ಸಗದ ಉಚಿತ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಳು.

ಸಂಸಾರ ಎನ್ನುವುದು ನಾಗರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಮಾಯದ ಮದ, ಕಾಯದ ಕತ್ತಲೆ, ಜೀವದ ಜಂಜಡದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆಗಳು ನೂರಾರು; ಸಾವಿರಾರು. ಲೋಕದ ತುಂಬ ಅನೇಕ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಶೆ ಎನ್ನುವ ಭೂತವೊಂದು ಕಾಡಿಸಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆಶೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಮೂಲ. ಈ ಆಶೆಯ ಕಪಿ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳಾಡುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸಾವನ್ನು ತಾನೇ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಅಕ್ಕ ಸುಂದರವಾದ ರೂಪಕದಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ರೇಷ್ಮೆಯಹುಳು ತನ್ನ ಜಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ನೂಲಿಸುತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೂಲನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ ಸಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣ ಅದುವೇ ಹೊರತು, ಅನ್ಯರಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕೂಡಾ ಮನಸ್ಸು ಬಂದುದನ್ನು ಬಯಸಿ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಭಕ್ತರಾದವರು ಬಡತನವನ್ನು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಬೇಡಬೇಕು. ಕಾರಣ ಐಶ್ವರ್ಯ ಬಂದಾಗ ಹಿಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಶಿವನ ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು. ಆದರೆ ಬಡತನವಿದ್ದರೆ ಶಿವನ ನೆನಪು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ “ನಾಮ ದಲಿ ಹೆಂಗುಸೆಂಬ ಹೆಸರಾದರೇನು ? ಭಾವಿಸಲು ಗಂಡುರೂಪು” ಆದ ಅಕ್ಕ, ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕೊಡಲು, ಅನುಗ್ರಹಿಸಲು ಬೇಡಿದ್ದಾಳೆ. ಮನೆ ಮನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟಾದರೆ ಸಾಲದು. ಇನ್ನೂ

ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಬೇಡಿದರೆ ಇಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ದಾನಮಾಡಿದಾಗ, ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿದಾಗ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ತಾನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಶುನಕ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಎಂದು. ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಕ್ತನಾದವನು ನೂರಾರು ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಬೇಕು. ನಿರಾಶೆಯೇ ಚಿತ್ತಸಂನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಪದಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ನಿರಾಶೆಯು ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು

(8 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಕಣಿ' ಇವರ ಮನೋ ಮಂದಿರದ ಧಣಿ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು

ವಿಶ್ವ ಶಿಲ್ಪದ ಕುಶಲಹಸ್ತನು
ವಿಶ್ವರಕ್ಷೆಯ ಮಂತ್ರವಾದಿಯು
ವಿಶ್ವ ಸಮಿಧೆಗಳಿಗ್ನಿಕಾರ್ಯದ ಬೊಮ್ಮಚಾರಿ
ವಟು

ವಿಶ್ವನಾಟಕ ಸೂತ್ರಧಾರನು
ವಿಶ್ವವಿಸ್ಮಯದೈಂದ್ರಜಾಲಕ
ವಿಶ್ವದಂತಸ್ಸೂತ ಜೀತನನೀತ ನೋಡೆಂದ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಕವಿ ಅವತಾರಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜಗನ್ನಾಟಕ ಸೂತ್ರ ಧಾರಿಯೊಂದು ಪಾರದರ್ಶಕದಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ ತನ್ನ ಜೀವನ ದರ್ಶನದ ಜೀವನಾಡಿಯನ್ನೇ ಮಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ.

ಧರಣಿಯ ಬಿಡದಳೆದು ಹೆಚ್ಚಿದ
ಚರಣವಿದು ಸುರನದಿಯ ಸೃಜಿಸಿದ
ಚರಣವಿದು ಕಲ್ಲಾದಹಲ್ಲಾಶಾಸ ನಿರುಹಣ
ಚರಣವಿದು ಕಾಳಿಂಗಮರ್ದನ
ಚರಣವಿದು ಶಕಟಪ್ರಭಂಜನ
ಚರಣವಿದೆಲಾಯೆನುತ

ಅನೇಕ ಅವತಾರಗಳಿಂದ ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷರಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟು ಭಕ್ತಿ ಗೀತಾರ್ಪಣ ಮಾಡುವುದು ಕವಿಗೆ ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಪ್ರತಿಹತ ತೇಜ

ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಸು ಭಕ್ತನಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತನಿಗೆ ಆ ನೋವು ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ ಬಲಿಯುವುದು. ತಾನೇ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಂತಹ ಕಲ್ಲು ದೇವರಾದರೂ ಕರಗಿ ಕೃಪೆ ಬೀರಬೇಕಲ್ಲವೆ ?

ಹೀಗೆ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಈದ್ದಾರ ಸಾರ ಸರಸ್ವತಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂತಲೇ ಇವು ಬರಿಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಾಮೃತ.

*

*

ಸ್ವಿಗೆ ತಡಬಡಿಸಿ ನರನಂತೆಯೇ ನಾರಾಯಣನ ಪಾದಗಳ ಬಳಿಬಿದ್ದು ನಿವೇದನಾ ಪುಷ್ಪನಾಗಲು ಕವಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾನೆ. ದೈವಶಕ್ತಿಗೆ ಬಲಿಯಲು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಹೃದಯ ಸದಾ ತರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಗಮನಕಲ್ಪಾಗಿ ಮೈಯೈಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾರುತ್ತಾನೆ.

ದೇವಬಂದನು ತನ್ನ ನೆನಪರ
ಕಾವಬಂದನು ದೈತ್ಯಕುಲವನ
ದಾವಬಂದನು ಭಾಗವತ ಜನಲೋಲುಪನು
ಬಂದ

ಭಾವಿಸುವಡಘ ಹಾರಿಬಂದನು
ಓವಿಬಂದರೆ ತನ್ನ ಬೀರುವ
ದೇವಬಂದನು ವೀರ ನಾರಾಯಣ ಬಂದನರ
ಮನೆಗೆ

‘ಧಾರಿಣಿಯ ಪೊರೆಯಿಳಿಸಲೋಸುಗ ಮನುಜವೇಷದಲಿ’ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚಲನ ವಲನ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆ-ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವಾಗ ಭಕ್ತಿಯ ಉತ್ಕರ್ಷವಾಗಿ ಕವಿ ಭಕ್ತಿ ಭಾವ ಪರವಶನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಕ್ತಿ ಭಾನ್ಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತ ಭಾವದ ಮಹಾಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಿರುವ ಅನನ್ಯ ಶರಣಾಗತಿಯ ಭಕ್ತಿ ಮನೋ ಧರ್ಮವೇ ಭಕ್ತ ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಯೋಗೀಂದ್ರನ ಜೀವನ ದರ್ಶನವೂ ಆಗಿದೆ.

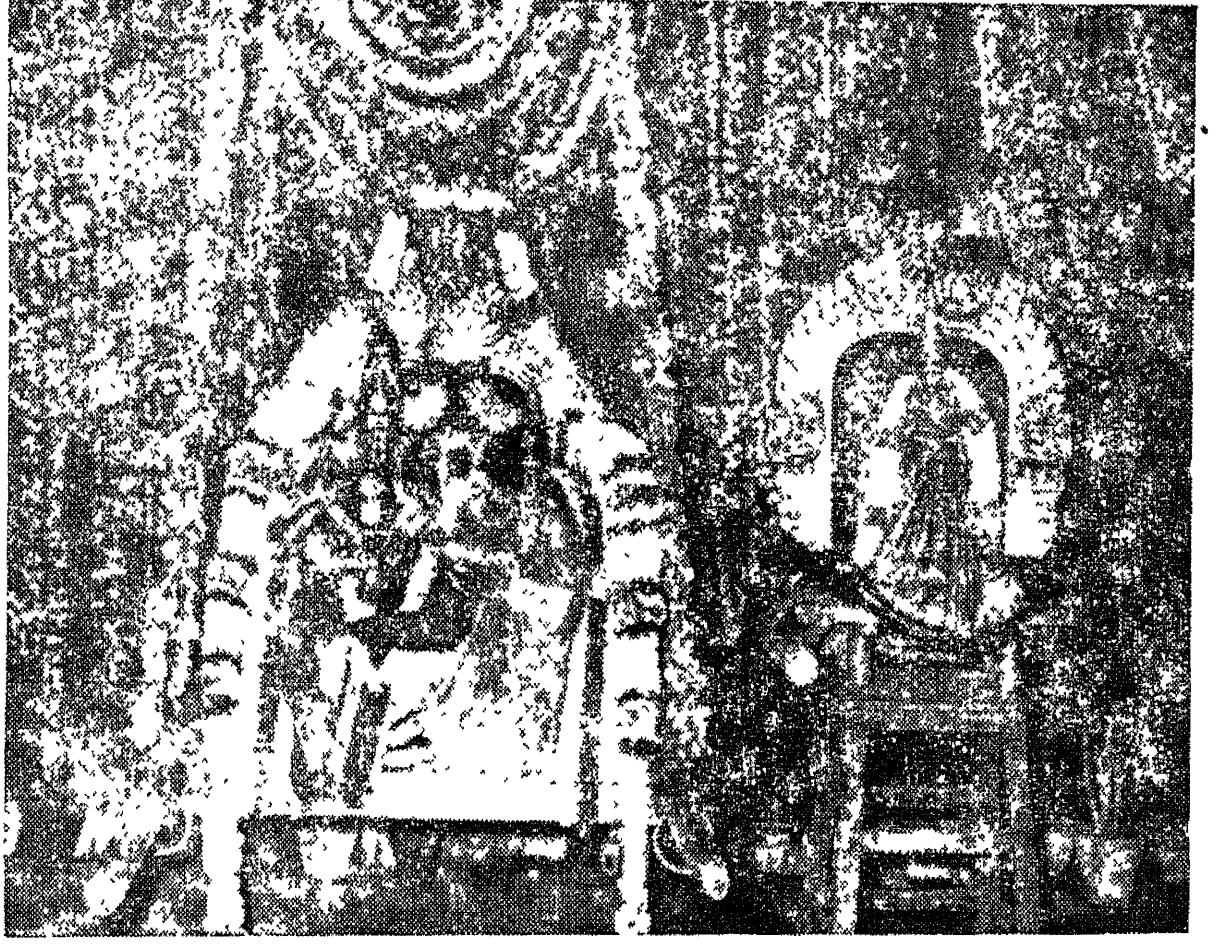
ವಾರ್ತಾಲಹರಿ

ಸ್ವರ್ಣ ಕವಚ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಾಪುರದ ಅದಿದೇವತೆ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕವಚಗಳಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಮುಲಾಮು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಈಚೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಸ್ವರ್ಣಕವಚ ದಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಮೂಲ ವಿಗ್ರಹ ವಿನೂತನ ಶೋಭೆಯಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಪಾದಗಳು, ವಾದಪೀಠ, ಶಂಖುಚಕ್ರಗಳು, ವರದಹಸ್ತ, ಕಟೆಹಸ್ತ ಕರ್ಣಪತ್ರ ವಕ್ಷಸ್ಥಲ, ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯರು ನಾಗಾಭರಣ, ಸೂರ್ಯಕಿರಣ ಕಿರೀಟ ಪೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಮುಲಾಮು ಮಾಡಲು ದೇವಸ್ಥಾನ 223080 ರೂಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದೆ. ಕಪಿಲೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಕಾಮಾಕ್ಷೀ ಅಮ್ಮನವರಿಗೂ 66100 ರೂಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಣ ಕವಚಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಕಲಾವೀರ

ತಿರುಪತಿ-ತಿರುಮಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಕಲೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾದ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರಕಲಾಪೀಠ ಇದುವರೆಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ತಿರುಪತಿಯ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭವನ 'ಶ್ರೀಸನದನ' ದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಜನವರಿ 20ನೇ ತಾರೀಖು ನಿರಾಡಂಬರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸರಳ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಶ್ವತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಪ್ರವೇಶೋತ್ಸವ ನಡೆಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಈಗ ಕಲಾಪೀಠದ ಆವಿರ್ಭಾವ ಮುಗಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಲಾಂಛನ ಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಕಲಾಪೀಠದ ಆರಂಭ ಆಗುವ ಮೊದಲೇ ಕಲಾಪೀಠದವರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 19ರಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಕಲಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕಲಾಪೀಠದ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ

ಸ್ವರ್ಣಕವಚಗಳಿಂದಲಂಕೃತ ಶ್ರೀ ಕಾಮಾಕ್ಷೀ ಅಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕಪಿಲೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ

ಕಲಾಪೀಠದವರ ಸಂಗೀತ ಸಭೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಬಾಲಸರಸ್ವತಿಯವರ ಗಾಯನ.

ಪೊಫೆಸರ್ ಟಿ. ವಿಶ್ವನಾಥಂ ಅವರ ವೇಣುವಾದನ, ಪದ್ಮ ವಿಭೂಷಣ ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ. ಬಾಲಸರಸ್ವತಿ ಅವರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯ ಪದಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಕುಮಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯ ಪದಭಾವಾಭಿನಯ ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಲಾಪೀಠದ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಕಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಲಿಂಗಯ್ಯವರು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಧನೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಕಲಾಪೀಠದ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಬಾಲಾಂತ್ರಪು ರಜನೀಕಾಂತರಾಯರು ಕಲಾಕಾರರನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಕಲಾಶಾಲೆಯ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪಶುಪತಿ ಅವರು ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ನಾರಾಯಣತೀರ್ಥ ಆರಾಧನೋತ್ಸವ

ತಿರುಪತಿಯ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಕಲಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಕಲಾಪೀಠದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥರು ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಜನವರಿ 25 ನೇ ದಿನದಂದು ಅವರ ಆರಾಧನೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಭಕ್ತಿ ರಸಭರಿತ, ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯೋಪೇತವಾದದ್ದಾಗಿತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಕಲಾಪೀಠದ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ರಜನೀಕಾಂತರಾಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಪಿ.ವಿ.ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಸಾದರು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀ ಕಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಲಿಂಗಯ್ಯವರು ಯೋಜಕರಾಗಿಯೂ ಆಗಿ ನಡೆದ ಈ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀ ಪಿ.ವಿ.ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಸಾದರು ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥರ ಪ್ರತಿಭಾ ವಿಶೇಷಗಳಿಗೆ ಘನವಾದ ಆರತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗುವಂತಹ ಕಲಾಪೀಠದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೇ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ದೂರಪ್ರಾಂತಗಳವರನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತೆ ಯೋಜಿತವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಕಲಾಪೀಠದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರಾರ್ವತ್ತು ಖಚಿತತೆ ಹೊಂದಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥರ ಬಗ್ಗೆ ಚಮತ್ಕಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಪ್ರಯೋಗ ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಶ್ರೋತೃಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆನಂದಗೊಳಿಸಿತು. ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾ ತರಂಗಿಣಿ ವಿಶಿಷ್ಟ, ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥರ ಜೀವನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಲಿಂಗಯ್ಯವರು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದರು ಶ್ರೀ ರಜನೀಕಾಂತರಾಯರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲಾಪೀಠದಲ್ಲಿ ನೇಮಕರಾದ ಕಲಾಕಾರರನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ

ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥ ಆರಾಧನೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಪಿ.ವಿ.ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್

ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ, ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಗಾಯಕರು, ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಕಲಾಶಾಲೆಯ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪಶುಪತಿ ವಂದನವರು ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥರ ಹಲವು ತರಂಗ ಗೀತೆಗಳ ಗಾಯನ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಕುಮಾರಿ ಭವಾನಿ ಯವರ ತರಂಗ ನೃತ್ಯಪದರ್ಶನ ನಡೆಯಿತು.

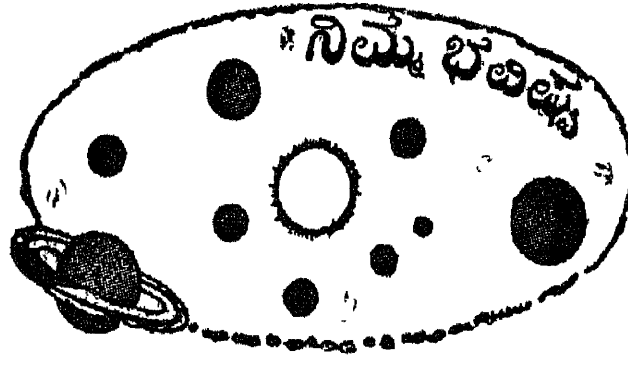
ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವ

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿಯವರ ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವಗಳು ಜನವರಿ 27ರಿಂದ 31ರವರೆಗೆ ವೈಭವ

ದಿಂದ ನಡೆದುವು. 27ರಂದು ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡ ಸ್ವಾಮಿಗೆ 27ರಂದು ಆಂಡಾಳ್ 29ರಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯರಿಗೆ 30, 31ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಈ ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವಗಳು ನಡೆದವು. ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿ ಭಕ್ತರು ಈ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಾಂತಿ ಭದ್ರತೆಗಳ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದವರೂ ಆರಕ್ಷಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಉತ್ಸವಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಸಂಖ್ಯ ಭಕ್ತರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ನಯನಮನೋಹರತೆಯಿಂದ ಶೋಭಿಸಿದವು.

ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಸ್ವಾಮಿಯವರು.

ಮೇಷ :

(ಅಶ್ವಿನಿ, ಭರಣಿ; ಕೃತ್ತಿಕೆ 1 ನೆ ಪಾದ)

ಶನಿಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ, ಸಾಫಲ್ಯ, ಸಂತೋಷ. ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನ, ಸೇವಕರು ಅಥವಾ ವಾಹನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ, ಕುಜನಿಂದ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದಾಗಿ ಚಿಂತೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಸಾಫಲ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು. ಶುಕ್ರನಿಂದ 4ರ ವರೆಗೆ ಧನ, ಸುಸ್ನೇಹ, ನಂತರ ಸ್ಥಬ್ಧತೆ. ಬುಧನಿಂದ ಧನ, ಪ್ರಣಯ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ.

ವೃಷಭ :

(ಕೃತ್ತಿಕೆ, ರೋಹಿಣಿ, ಮೃಗಶಿರ 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಬಂಧುಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯೂ ತ್ರಾಸಕಾರಿ. ಧನನಷ್ಟ, ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ. ಕುಜನಿಂದ ಜ್ವರ, ಉದರಬೇನೆ, ದುಷ್ಟ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಸೂರ್ಯನು 13ರ ವರೆಗೆ ಒಳಿತನ್ನೆಸಗದಿದ್ದರೂ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳಿಂದಾಗ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬುಧನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಸಾಫಲ್ಯ, ಶುಕ್ರನು 4ರ ವರೆಗೆ ಕೆಡುಕನ್ನುಂಟುಗಿಸಿದರೂ ನಂತರ ಸಂತಸ, ಸುಸ್ನೇಹಗಳನ್ನು ನೀಡುವನು.

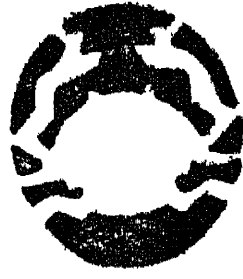

ಮಿಥುನ :

(ಮೃಗಶಿರ, ಆರ್ಧ್ರ, ಪುನರ್ವಸು 1,2,3, ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನ. ಕುಜನಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮ ಮೂಲದಿಂದ ಧನ. ಶನಿಯಿಂದಾಗಿ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ದೂರಾಗುವಿಕೆ

ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಬಂಧುಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು, ಶೋಷಣೆ. 13ರ ವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಹೆಂಡತಿಯ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ, ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು. ಶುಕ್ರನಿಂದ 4ರ ವರೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಸಂತಸ, ಧನ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉಡುಪು ನಂತರ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಪ್ತಿ. ಬುಧನಿಂದ ಅಡೆತಡೆಗಳು.

ಕರ್ಕಾಟಕ :

(ಪುನರ್ವಸು 4 ಪಾದ ಪುಷ್ಯ, ಆಶ್ಲೇಷ)

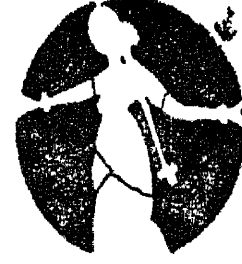
ಶನಿಯಿಂದ ಧನ, ವಾಹನ, ಗೃಹಸೌಖ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನ, ಗೌರವ. ರಾಹುವಿನಿಂದ ವೆಚ್ಚ. ಕುಜನಿಂದ ತೊಂದರೆ, ಕುಜನರಿಂದ ತ್ರಾಸವಾಗಿ ಕಳ್ಳತನ, ಅಸಂತೃಪ್ತಿ. 13ರ ವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಅಥವಾ ಉದರಬೇನೆ ನಂತರ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಅಥವಾ ಕಳತ್ರ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡವಳಿಕೆ, ಪ್ರಣಯ. ಬುಧನಿಂದ ಸಾಫಲ್ಯ, ಹೊಸ ಉಡುಪು ಧನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ.

ಸಿಂಹ :

(ಮಖ, ಪೂರ್ವ ಫಾಲ್ಗುಣ, ಉತ್ತರ 1ನೆ ಪಾದ)

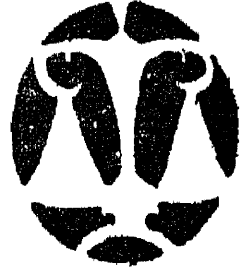
ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ ಧನನಷ್ಟ. ಕುಜನಿಂದ ದೇಹಶುದ್ಧಿ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಿವಾದ, ಚಿತ್ತಶಾಂತಿ ನಾಶ. ಸೂರ್ಯನು 13ರ ವರೆಗೆ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವನು ನಂತರ ಪ್ರಯಾಣಕಾರಕ. ಬುಧನಿಂದ ವಿವಾದ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಧನ, ಪ್ರಣಯ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಮನೆ.

ಕನ್ಯಾ :

(ಉತ್ತರ 2,3,4, ಪಾದ, ಹಸ್ತ ಚಿತ್ತ 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ, ಶನಿಯಿಂದಲೂ ಬಂಧುಗಳಿಂದ ಬೇರಾಗುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಯಾಸಗಳಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಯಾಸ ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ, ಹೆಂಡತಿಯ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಅಥವಾ ನೇತ್ರ ಬಾಧೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 13ರ ವರೆಗೆ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ನಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಾಫಲ್ಯ, ಯಶಸ್ಸು. ಬುಧನಿಂದ ಸಾಫಲ್ಯ, ಪ್ರಶಂಸೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೂಲಕ ತೊಂದರೆ.

ತುಲಾ :

(ಚಿತ್ತ 3,4 ಪಾದ ಸ್ವಾತಿ, ವಿಶಾಖಾ 1,2,3 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನ. ಗುರುವಿನಿಂದಲೂ ಧನ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನ, ಸರ್ವತೋಮುಖಯಶಸ್ಸು, ಶನಿಯಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ತಿಂಗಳುಪೂರ್ತಿ ಅತ್ಯಪ್ತಿ, ವಿವಾದ, ಬುಧನಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಾದ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ.

ವೃಶ್ಚಿಕ :

(ವಿಶಾಖ 4 ಪಾದ, ಅನೂರಾಧ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ. ಶನಿಯಿಂದ ಧನ, ಪ್ರಣಯ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಯಥೇಚ್ಛ ಧನ ಲಾಭ. 13ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಸುಸ್ನೇಹಿತರು, ಹಿರಿಯರ

ಪ್ರಶಂಸೆ, ಮನೆಗೆ ಬಂಧುಗಳ ಆಗಮನ, ಧನಲಾಭ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಬುಧನಿಂದಲೂ ಗೃಹಸೌಖ್ಯ.

ಧನಸ್ಸು :

(ಮೂಲ, ಪೂ. ಉ. 1 ನೇ ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಅಧಾರ್ಮಿಕ ನಡವಳಿಕೆ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಧಾನ್ಯಲಾಭ, ಯಶಸ್ಸು ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಶನಿಯಿಂದ ಚಿಂತೆ, ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಗೌರವ ಭಂಗ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 13ರ ವರೆಗೆ ಧನನಷ್ಟ, ಅಗೌರವ, ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಗೌರವ, ಬುಧನಿಂದ ಸುಸ್ನೇಹ, ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯ ದುರ್ನಡತೆಯಿಂದ ಚಿಂತೆ ಶುಕ್ರನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಧನಲಾಭ, ಗೌರವ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಯಶಸ್ಸು ಜೊತೆಗೆ ಸುಸ್ನೇಹ.

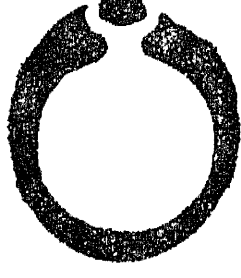

ಮುಕರ :

(ಉ. 2,3,4 ಪಾದ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠ, 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ದೇಹಶುದ್ಧಿ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಅತ್ಯಪ್ತಿ. ಶನಿಯಿಂದ ವಿವಾದ ಅಥವಾ

ಅಧಾರ್ಮಿಕ ನಡವಳಿಕೆ. 13ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ ನಂತರ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ವಂಚನೆ. ಬುಧನಿಂದ ಧನಲಾಭ ಆದರೆ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಗೌರವ ಹೊಸ ಉಡುಪು ಧನಲಾಭ, ಯಶಸ್ಸು.

ಕುಂಬ :

(ಧನಿಷ್ಠ 3,4 ಪಾದ ಶತಬಿಷ ಪೂ. ಭಾ. 1, 2, 3 ಪಾ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ ಮಂಗಳನಿಂದ ಹೆಂಡತಿ ಯೊಡನೆ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ, ಅಥವಾ ಜ್ವರ. ಗುರುವು ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಅನಕೂಲಕಾರಿ, ಪ್ರಣಯ, ಸಂತಸ, ಧನಲಾಭ. ಶನಿಯಿಂದ ಬಂಧುಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ. ಸೂರ್ಯನು 13ರವರೆಗೆ ಸ್ಥಬ್ಧ ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಕಾರಕ ಶುಕ್ರನಿಂದ ಪ್ರಣಯ, ಧನಲಾಭ, ಗೌರವ, ಧಾನ್ಯಲಾಭ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಬುಧನಿಂದ ದುಷ್ಟ ಸಲಹೆ, ವಿವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಧನನಷ್ಟ.

ಮೀನ :

(ಪೂ. ಭಾ. 4 ಪಾದ ಉ. ಭಾ. ರೇವತಿ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಯಥೇಚ್ಛ

ಧನಲಾಭ, ಯಶಸ್ಸು, ಆರೋಗ್ಯ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬಗೆಯ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ. 13 ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಗೌರವ, ನಂತರ ಸ್ಥಬ್ಧನಾಗಿ ತುಸು ಧನನಷ್ಟಕಾರಿ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಪ್ರಣಯ, ಸಂತಸ. ಬುಧನಿಂದ ಯಶಸ್ಸು ಧನಲಾಭ.

* * * *

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ, ನಾರಾಯಣವನ.

ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳ.

ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೇಗುಲವನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ಭಗವಾನನ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆಯಿರಿ.

(30 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ದಿಡ್ಡರೆ ನಮಗೆ ಹೇಗೂ ಭಗವದ್ಗುಣಗಳ ಪರಿಚಯವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪರಮಾತ್ಮನ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹಿರಿಯರು, “ಪರಮಾತ್ಮನು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ, ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಕ್ತರು ಬೇಡುವ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ,” ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಸಂಸಾರ ಮಂಡಲದಿಂದೆತ್ತಿ ಪರಮಪದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ, ದಯೆಯಿಂದ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅಥವಾ ಅವರ ದುಃಖವನ್ನು

ದೂರಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಕ್ಷಮೆಯಿಂದ ಪಾಪಿಗಳ ಪಾಪವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೈಕುಂಠಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಆತನ ಭಕ್ತರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಪಾಪ ದುಃಖ ಅಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದ ದೋಷಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿ, “ಪರಮ ಸಾಮ್ಯಮುಪೈತಿ” ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ಸಾರುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಪರಮಾತ್ಮನಂತೆಯೇ ಜ್ಞಾನಾನಂದಾದಿ ಗುಣ ಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೃಪಾ ವಾತ್ಸಲ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳು ಹೇಗೂ ಪಸರಿಸಲಾರವು. ಧರಾತಲವಾಸಿಗಳೋ ಎಂದರೆ ಸಕಲವಿಧವಾದ

ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿದವರಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನ ಶುಭ ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಇದಿರುನೋಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಸಿದ ದೀವಟಿಗೆಯಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಗುಣಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲೆಂದೇ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಅವತರಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಒಪ್ಪುವುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

* * *

ತಿರುಮಲೆಯ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

- * ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಸತ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬೀಡುಗಳ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ.
- * ಶ್ರೀದೈವ ದರ್ಶನದ ಯಾತ್ರಿಕರ ಕಾಯುವ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗಾಳಿ ಬೆಳಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಏರ್ಪಾಡು.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ಅಲ್ಪಾಹಾರ ಸೌಲಭ್ಯ.
- * ಸುಲಭದರದ ಆಹಾರದ ಪೊಟ್ಟಣಗಳ ಮಾರಾಟ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳಿಂದ ಹೊರಹೋಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಶೌಚ ಗೃಹಗಳು.
- * ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ್ ಹಯನೋತ್ಪಾದನಾವಿತರಣೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನ ಮಾರಾಟ.
- * ಯಾತ್ರಿಕರ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ತಿ.ತಿ.ದೇ. ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ದೈವ ಚಿತ್ರಗಳ ಮಾರಾಟ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾದ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲು ಹಾಗೂ ತಿರುಮಲೆಯ ಕಾಲು ಹಾದಿಯ 7-ನೇ ಮೈಲಿಯ ಬಳಿ ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ.
- * ಯಾತ್ರಿಕರ ವಸ್ತುಗಳು, ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೌಲಭ್ಯ.
- * ತಿರುಮಲೆಯ ಸ್ವಾಗತ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಆಟೋ ಸೌಕರ್ಯ.
- * ತಿರುಮಲೆಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವವರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಿರುಮಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಅನುಕೂಲ.
- * ಪಂಡಾಗಳು, ವಂಚಕರಿಂದ ಯಾತ್ರಿಕರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪೇಷ್ಕಾರ್ ಪದವಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವಿಕೆ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳ ಯಾತ್ರಿಕರ ದೂರುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಅನುಕೂಲಗಳ ಏರ್ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಪೇಷ್ಕಾರ್ ಪದವಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ.

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರವೇ.

ಗಮನಿಕೆ : ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯು ರಾತ್ರಿ 8-30 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೇ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯು ರಾತ್ರಿ 10-30 ರಿಂದ 1-00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಭಕ್ತಿ, ಕವಿ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಅಂಚೆಚೀಟಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಾಧವ ಸೇವೆಯೊಡನೆ ಮಾನವ ಸೇವೆ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರಸಾದಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಡ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಹಂಚುವ ದಾನ ಯೋಜನೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಿರುಮಲೆ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. 1300 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವಿರತವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪೂಜೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಸರಾಸರಿ 20-25 ಸಾವಿರ ಯಾತ್ರಿಕರು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವವೇ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ಸವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 50-60 ಸಾವಿರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರು ಶ್ರೀ ದೈವದ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಸಪ್ತಗಿರಿಗಳ ಒಡೆಯ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನು ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಪೂಜಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಡ ಜನತೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಹಣವನ್ನೂ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಲುಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಯಾತ್ರಿಕರು ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಅತಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಶ್ರೀದೈವ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಾತರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪ್ರಸಾದಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿರಿಯ ದಾನ ಮತ್ತೊಂದು ದಿರಲಾರದು.

ಮೇಲಿನ ದಾನವನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ದೇವಸ್ಥಾನದವರು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರೂ ಈ ಉನ್ನತ ದಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ.

1. ತಿ.ತಿ.ದೇ. ಗಳ "ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ನಿತ್ಯ ಪ್ರಸಾದ ದಾನ-ದತ್ತಿ ಯೋಜನೆ" ಗೆ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ 500 ರೂಗಳ ದಾನ ನೀಡಬೇಕು.
2. ಮೇಲಿನ ಕಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಠೇವಣಿಯಾಗಿಡುವುದರಿಂದ 45 ರೂಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿ ಉಂಟಾಗುವುದು.
3. ಈ ಬಡ್ಡಿಯ ಹಣದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ದಾನಿಯು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟ ದಿನದಂದು ಶ್ರೀ ದೈವದ ಪ್ರಸಾದಗಳಲ್ಲಿ 20 ಲಾಡು ಅಥವಾ 15 ವಡೆ ಅಥವಾ 20 ಆಹಾರದ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಬಡವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
4. ದತ್ತಿ ನೀಡಿದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಬಡ್ಡಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದೊಂದು ನಿರಂತರದಾನ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಾನಿಯು ತನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷಿತದಿನವನ್ನೂ ದಾನವು ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಬೇಕು.
5. ನಿಶ್ಚಿತ ದಿನದಂದು ದೈವ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ (ಕೊಲುವು) ದಾನಿಯು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಂದು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಡ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಸಾದಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗುವುದು.
6. ಯಾವ ದಾನಿಯೇ ಆಗಲೀ 500 ರೂಗಳು ಅಥವಾ ಅದರ ಗುಣಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ದತ್ತಿ ನೀಡಬಹುದು.
7. 10000 ರೂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಥವಾ 20 ದತ್ತಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀಡಿದ ದಾನಿಗಳು ನಿಶ್ಚಿತದಿನದಂದು ಪ್ರಸಾದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ದೈವದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಿ.ತಿ.ದೇ. ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
8. ಪ್ರಸಾದ ದಾನವು 1980 ರ ಉಗಾದಿಯಂದು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ದತ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಣೆ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಚಾಲನ ಹೊಂದುವುದು.
9. ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತರೂ ಸಪ್ತಗಿರಿಗಳನ್ನು ಏರಿ ದೈವದ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುವ ಬಡ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗಾಗಿ ಪವಿತ್ರ ದಾನ ಮಾಡುವ ಈ ವಿಶೇಷ-ವಿಶಿಷ್ಟ ಅವಕಾಶದಿಂದ ಶ್ರೀ ದೈವದ ಆಶೀರ್ವಾದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬಹುದು.
10. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವೆಂದರೆ ಇದು ಮಾಧವ ಸೇವೆಯೊಡನೆ ಮಾನವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ಭವದನುಗ್ರಹ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಕರಿಗೂ ಈ ಅವಕಾಶದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದು, ದತ್ತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತಿ.ತಿ.ದೇ. ವಿನಂತಿಸುತ್ತದೆ.
11. ಈ ದತ್ತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ನೀಡುವ ದಾನವು ಆದಾಯಕರ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದಾನಿಯಾದರೂ ತನ್ನ ಆದಾಯ ಕರ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಾನವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.

ತಿ.ತಿ.ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ.